מספר 1772 כ"ו אלול תשל"א, 17.8.1971

העולם

שלטון הגנבים בנדורגל

קריאה נוספת

מ וסד בן 17 הוא כבר גוף זקן מאוד. בימים הקרובים, יתחיל המוסד הזקן הזה לטפל בכמה עלמות צעירות למדי דווקא.

המוסד: תחרות מלכת המים של העולם הזה, המצליחה למרות גילה המופלג, לשמור על רעננותה — בזכות גילן של המועמדות. כמדי שנה, גם השנה יחלו, בימים הקרובים, התחרויות האיזוריות, בהן תיבחרנה נסיכות ים־סוף, ים כינרת, והים התיכון. במופע הסופי, שייערך בהיכל־התרבות בתל־אביב, תיבחר מלכת המים עצמה.

סביר להניח, שתהיה זו אחת משלוש הנסיכות — אך לא הכרחי. חבר השופטים, המורכב מהקהל — הוא שיחליט מי תישא בכתר עד ספטמבר 1972.

★ חצופות, מחוספסות, עדינות

ב ניגוד לאירועים חברתיים דומים, הרי שטקסי בחירת נסיכות החופים ומלכת המים אינם נשפים, אלא פסטיבלים עממיים במלוא מובן המילה. אירועי בחירת הנסיכות נערכים על חופי ישראל, ומושכים רבבות צעירים וצעירות, וגם צעירים וצעירות פחות.

עם השנים, נקבעה כבר הנורמה, שהצעירות האלמוניות הזוכות בתוארי הנסיכות והמלכה, הופכות לשמות מפורסמים לאחר מכן.

חשובה לא פחות מהניצחון, היא עצם ההשתתפות בתחרות. המועמדות היפהפיות העולות על הבמה, משקפות, מדי שנה מחדש, את המירקם החברתי של ישראל במובנו היפה ביותר: תמצא ביניהן צבריות חצופות, טריות ומחוספסות, למרות כל

טקס בחירת מלכת־המים 1970

הטיפול והטיפוח שקיבלו — לצד עולות חדשות מהמזרח, מהמערב, ומכל צד אחר.

השנה, לדוגמה, תוכל למצוא ביניהן עלה חדשה מקנדה, המתנשאת לגובה 176, לצד עולה חדשה מפולין, שאינה מגיעה לקו ה־160. שלא לדבר על צבריות בנות עדות שונות. המיבחר כולו לרשותך.

★ בחירה דמוקרטית

ש יטת הפסטיבלים של תחרות מלכת המים, החלה לפני שנתיים, על חוף ימה של אילת. עד אז, הסתכמה תחרות מלכת המים בטקס היחיד והמרכזי של בחירת המלכה וסגניותיה.

זמן קצר לפני תאריך בחירת מלכת ים־סוף באילת, הופגזה העיר בהתקפת קאטיושות של מחבלים. הפסטיבל הצוהל, והמופע שנערך על מי המפרץ, לאור זרקורים, היוו את התשובה המוצלחת ביותר לנסיונם של המחבלים לפגוע בחייהם התקינים, ובחייהם, של תושבי עיר הדרום.

בשנה שעברה יצאה אילת מהתקן, בגלל סערה עזה שהרסה את מיתקני החוף. האירוע הועבר ברגע האחרון לשארם אל־שייך, שימש חווייה לאלפי חיילים מכל הסביבה, שלא לדבר על הבדואים, שלא ראו דבר כזה מזה אלפיים שנה.

בטבריה, פתח את הפסטיבל השני ראש העירייה, משה צחר, והוא גם שהכתיר את נסיכת הכינרת — שהיתה בשנה שעברה חני פרי, שזכתה לאחר מכן גם בכתר המלכה — אולם לא לפני שהפסטיבל השלישי, בחוף נהריה, הכתיר את ביאטריס שוורץ בתואר נסיכת הים התיכון.

בימים הקרובים, יחל התהליך מחדש. איזה מהיפהפיות — שרובן הופיעו, בשבועות האחרונים, על דפי העולם הזה — תזכה בתואר שישנה את עתידה, יהפוך אותה למפורסמת? ההחלטה בידך.

אלי תגר

שייט סוכות

מה־3 עד ה־15 באוקטובר
באניה החדישה "נילי"
בקוד בנמלי:
★ נפולי ★ ניצה
★ ליבורנו ★ קטניה
★ ברצלונה ★ רודוס
המחיר: מ- 1695 ל"י (כולל מיסים)
טיולים מודרכים ל:
★ קפרי, פומפייה.
★ פלורנס ופיזה.
★ אמלפי וסורנטו.
★ מונטה קרלו.
★ הר הגעש אטנה.
בידור מצוין עם:
★ אמנים בעלי שם
★ 2 תזמורות לריקודים.
★ מועדון לילה.
★ הצגות קולנוע.
הבטח מקומך בהקדם!
פרטים והרשמה בכל משרדי הנסיעות!
הטיול הטוב ביותר זמין
אירופה טורס EUROPA TOURS
הסוכן הבלעדי בישראל ע"י מנהל אגף הספנות והחלים א.מ. "נילי" נבנתה ב 1965 א' א

קול המפרשם

ארית אמנותי לרישוט הבית

לכל לקוחה

פעם בשנה אנו מודים לך, לקוחתנו, באמצעות תשורה צנועה על האמון שאת נותנת בנו, ובמשך כל השנה - לרשותך שרותים בנקאיים מקיפים ושרות מיוחד לאשה - לשכת ייעוץ לנשים, היחידה בסוגה בארץ.

הקדימי נא לבקר בסניפך ביום ג', 17.8.71, ונשמח להגיש לך את השי.

בנק לאומי

לישראל בע"מ

דה תשקיף

גולדה אסרה על דיין להישאר ביחידות עם סיסקו

ערב הביקור של סיסקו, הציע דיין לגולדה לבטל את הביקור, כטענה שהממשלה אינה מוכנה לנהל משא־ומתן כל עוד לא נתקבלה דרישתה לפאנטומים. גולדה מאיר דחתה הצעה זו.

המניע של דיין: למנוע עימות, בו יוכיר סיסקו את הבטחתו של דיין, בעת ביקור רוג'רס־סיסקו, לנסיגה מן התעלה.

מאותה סיבה, אסרה גולדה על דיין להיפגש ביחידות עם סיסקו. דיין קיים תוראה זו, וגם בשעה שסיסקו היה אורח מערכת־הביטחון — לא נשאר דיין עימו אף לרגע אחד ביחידות, ללא עדים.

גם בשיחות הכלליות, לא פתח דיין את פיו כלל, התעטף בשתיקה מוחלטת. רק כאשר פנה אליו סיסקו פעמיים בשאלות ישירות, השיב.

גולדה הפרה בגלוי את הבטחתה

יחסי גולדה—רבין הגיעו לשפל המדרגה. בעת ביקורו של רבין בארץ, הודיעה לו גולדה בפירוש שאינה מתכוננת לקיים את ההבטחה שהיא נתנה לו קודם לכן (ושהיא אינה מתכחשת לה), להפכו שר בממשלתה.

יעומת זאת, תוקנו היחסים בין אבן ורבין, ונקבעו ביניהם סידורי־עבודה שנועדו לסלק את אי־ההבנות ביניהם.

קאבינט ישלוט במפלגת העבודה

אחרי שנכשלו כל המאמצים להקים למפלגת העבודה לישכה במימדים סבירים, בגלל ריבוי קבוצות־הלחץ, התייאשו ראשי המפלגה מנסיון זה. הלישכה תהיה מורחבת ביותר, ותתרוקן מכל תוכן.

החשפעה המעשית תעבור לקאבינט מצומצם, שיכלול רק 11 חברים, ושבו יוכטח רוב מוחלט ליוצאי מפא"י. הם ימנו 6, לעומת 3 יוצאי אחדות־העבודה ו־2 יוצאי רפ"י.

הבחירות במפד"ל ידחו

למרות ההתרוצצויות וההכנות בין הסיעות השונות במפד"ל, לא יתקיימו הבחירות הפנימיות במועדן.

ההספעה הגדולה של מלחמת הבחירות היתה בכנס סיעתו של מרכז המפד"ל אליעזר גואלמן, כאשר בכינוס שנערך בבית סוקולוב השתתפו כ־400 איש, בעוד שציפו להרבה פחות.

החידה נפתרה כאשר התברר שחלק גדול מהקהל הגיע בצורה מאורגנת. כך למשל, היו שם 150 יוצאי תימן שהביא מרכז סיעת גואלמן יוסף גיברלטר שהוא מומחה לעדת תימן.

במידה ויעזרכו בסופו של דבר הבחירות, מועדים ההוצאות בקרוב למיליון לירות.

פולבריים מנסה להכשיל מלווה

הציר הכלכלי של ישראל בארצות־הברית, שמעון אלכסנדרוני, הגיע באופן פתאומי לארץ. הוא בא להתייעצויות בגלל נסיונותיו של סנטור ויליאם פולבריט להכשיל בסנט אישור הצעת מילווה לזמן ארוך בסך 300 מיליון דולר לישראל.

חברת־העובדים חקים „צוותא"

במיסגרת מאמציו לשלב את ההסתדרות וחברת־העובדים, הקים המזכ"ל יצחק בן־אהרון חברה לתקשורת ופעילות אמנותית, תרבותית ופוליטית. החברה, הנקראת מיגוון, תנוהל בידי מי שהיה מנהל צוותא, „פיסקה" פיסטנברג, איש קיבוץ בית־אלפא.

פיסקה יקים בתל־אביב אולם מיוחד, שיוכל לשמש גם כאולם־הצגות וגם כאולפן טלוויזיה. לצורך זה ככר רכשה חברת העובדים את מרתף „בית אמריקה" החדש ברחוב דפנה.

בעלי מחשבים נגד מחשבי המדינה

בעלי המכונים לעיבוד נתונים, המפעילים את המחשבים האלקטרוניים הפועלים בשוק האזרחי, עומדים לפתוח במלחמה נגד הממשלה, על שהיא מתחרה בהם בצורה בלתי־הוגנת.

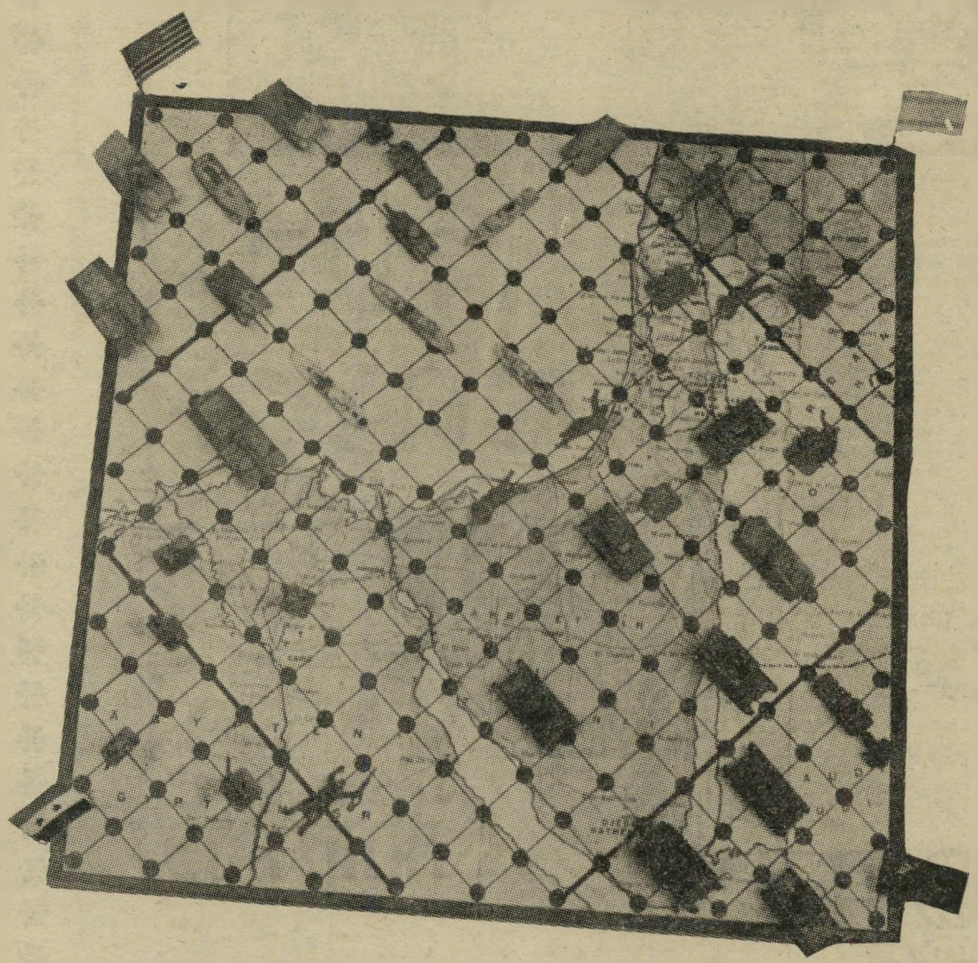
לטענת בעלי המחשבים הפרטיים, רוכשות חברות ממשלתיות וציבוריות מחשבי־ענק בסכומים אסטרונומיים, ללא כל הצדקה כלכלית. אחרי הרכישה, כאשר המחשבים משותקים במרבית הזמן, משכירות אותן חברות „זמני מחשב" לשוק הפרטי במחירי תחרות הפוגעים קשה בבעלי המחשבים שבשוק הפרטי. לטענתם של האחרונים, עושים כך אף מוסדות אקדמאיים. הרוכשים מחשבים פטורים ממכס, ומפעילים אותם בחלקם בשרות חברות מסחריות.

רשיון „על חנאי" ל„קינגס קלאב"

מאבק ממושך בין משטרת תל־אביב לבין אחד ממועדוני הלילה שנותרו לפליטה בצפון תל־אביב, מועדון הקינגס קלאב, הסתיים לאחרונה בפשרה. המשטרה שהסתמכה על חוות דעת של שופט, הגיעה למסקנה כי הפעלתו של המקום כדיסקוטק אינה גורמת רעש המפריע למנוחת השכנים וכי הרעש ברחוב יורדי הסירה נגרם על־ידי תנועת המכוניות בו.

כתוצאה מכך אישרה המשטרה רשיון לתקופה של שלושה חודשים להפעלת ה„קינגס קלאב", שבתומם ייקבע אם אין הפעלתו מהווה מיטרד. בינתיים אישרה עירית תל־אביב את הפיכת האיזור כולו לאיזור פיתוח של שעשועים ותיירות.

משחק אל־עלמה

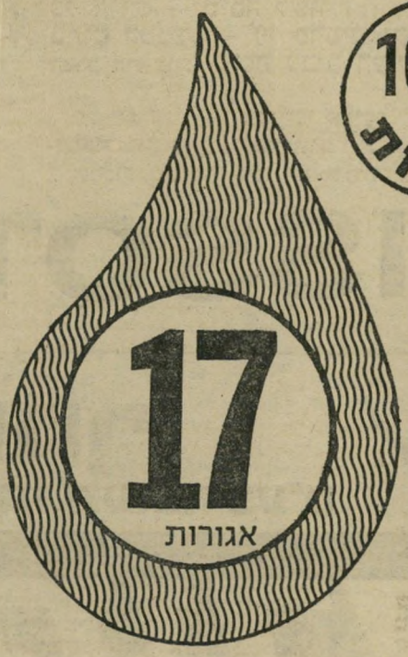

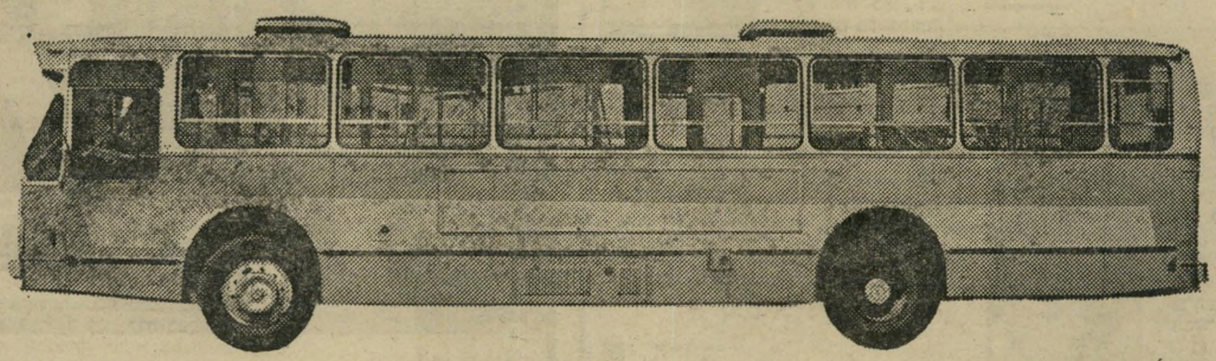
גירסה חדשה של מישחק הילדים המפורסם „עלמה", שהוא מישחק של קוביות וחיילים, הוצעה לאחרונה על ידי עיתון סטודנטים גרמני. העיתון אף הציע תבנית חדשה ללוח המישחק: רשת של נקודות על גבי מפת המזרח התיכון. לפי גירסה זו משתתפים במישחק ארבעה שחקנים: ישראלי ואמריקאי (בקצוות למעלה), מצרי ורוסי (למטה). במקום חיילי עץ משתתפים במישחק טנקים ואוניות קרב. שמו של המישחק החדש אל־עלמה, יכול להיות וריאציה על השם אל־עלמיין וגם על שם „אל־על".

הדלק התיקר!

מחיר הדלק היה 10,5 אגורות

היום

האוטובוס נע על דלק!

מחיר הנסיעה הממוצע בשרות העירוני היה **25 אג'**

נשאר 25 אג'

העלאת תעריפי הנסיעה היא בלתי נמנעת

אגד המחלקה ליחסי ציבור

בהגרלת הפרס החודשי

טיסה לשוויץ

במסגרת מבצע הפרסים הענק מס' 10 של טיסו, שנערכה ביום 9.8.71 זכה **אלברט אפללו**, רח' לוי אשכול 28 המלה, אשר קנה את השעון בחנות פרידמן, רח' הרצל 100 רמלה.

קנה שעון טיסו — והשתתף במבצע הפרסים הכפול:

* כל חודש — טיסה לשוויץ;
* בתום המבצע — 10 פרסים יקרי־ערך;

הפרס הראשון: **טיסה סביב העולם.**

כל הטיסות — בסילוני אל־על ומאורגנות ע"י „קופל־טורס" ת"א

פרטים בחנויות טיסו המוסמכות

TISSOT

שחף

שרותי תעופה בע"מ

קורס טיס פרטי

קורס נוסף מתחיל בימים אלה. אם רצונך להצטרף לחוג האקסקלוסיבי ולמועדון הטייסים שלנו פנה מיד, בין השעות 8.30—18.00 אל טלפון 981193, הרצליה

טל. 981193, הרצליה

מכתבים

פשיטת רגל

ברור לכל יודע בנעשה, כי ביקור סיסקו, מבשר פשיטת־רגל של המדינה:

א) מאז קיום המדינה השקיעה ארצות־הברית כל שנה ושנה כספים, יוקרה ומרץ. כיום נמאס לה לתת סובסידיה שנתית ל־מדיניות בלתי־רצוייה לה.

ב) הזמן יגרום בקרוב לאיבוד עמדות ארצות־הברית במרוקו, ירדן וסעודיה וארצות־הברית אינה מרוצה מזה.

ג) מדינת־ישראל בתוך ארצות־הברית עם הרב כהנא, משחירים יחסי ארצות־הברית עם עמי העולם.

האם כל זאת חייבת ארצות־הברית להקריב למדינת ישראל?

יוסף אלקלס, ירושלים

גדלות נפש

סבורני שאסון־התעופה שאירע בצפון־יפאן, בו ניספו 162 איש, פרט לכל הרגשות־מחשבות המתלוות למיקרה כגון זה, הבליט אופי חיוני־חיובי, בו נחונו בני־אדם הראויים לתפקידים אחראיים: נכונות להסיק מסקנות אישיות! והיה ב־מעשיהם כדי לכפר, במובן המוסרי, על היווצרות מצב־של־התאפשרות־האסון.

כרמי

נשווה בנפשנו: מטוס קרב צבאי נכנס במטוס אזרחי וגרם לאסון. הרי לא היה כאן רצח מתוכנן בכוונה תחילה, כי אם אסון, כעין תאונת־דרכים. ואף־על־פי־כן התפטרה שורה של אישים, ובראשם שר־הביטחון.

כלום יכולים אנו לדמיין לעצמנו גדולת־נפש כזו בישראל, במיקרה אסון דומה, חלילה?! כלום התפטר מישהו במיקרה האסון שאירע עם משאית המוקשים?!

לוא היה קורה כאן, חלילה, אשר קרה ביפאן, כי אז הכל היו דוחפים־מגלגלים את האחריות, איש על שכם זולתו.

מ. פ. כרמי, ראשון־לציון

החיים בביצה

כשדגרתי על הכיסא־נוח שלי וקראתי את „הגדון" עלובי החיים (העולם הזה 1770), קל היה לי מאוד להסכים עם הערך שזוג הממזרים לנגר ערק מהקרב ונכנע לרבנים, נהג בשיפולות. אך במחשבה שנייה מתברר שהמדובר לא רק בשני האנשים הנ"ל, אלא בכל הישראלים ה„לא־דתיים־רשומרי־המסורת". כולנו, אחד אחד, הננו לנגרים עלובים, שהחלטנו לחיות ב־שקט בביצה ובלבד שהסידור הפרטי שלנו בחיים לא יסתכן.

איפה הוא „המחנה הלוחם בכפייה ה־דתית"?! כולם רק נובחים. זה לא מפחיד את עסקני אלוהים. להילחם פירושו גם לנגוס. ולשם כך דרושים שיניים! לישראלים יש רק ביצים. המסקנה: נמשיך לדגור בשקט איש איש סביב סיר בשרו ולרוות נחת מהאשלייה המשומשת שאנו עם סגולה, נצחי, משיחי, קדוש, יהודי, גועי, נבחר, כי האמא שלנו יהודיה! ונוסף לכך כל אחד מאיתנו כרת ברית עם האלוהים היהודי ע"י קיצוץ קטע מצינורית הזרע שלו. זה כבוד גדול וגם היגייני!

ישראל ברידג, חולון

אחותך זונה!

תנסה להכחיש

יש ועיתון מזכיר לי לפעמים את עיתוני מלחמת העולם השנייה בצד הגרמני של החזית. אז קראתי יום־יום את הערתונות ההיא. הנוסחה: כלפי יריב שלא תוכל להכריעו, צעק בכל כוחך: „אחותך זונה ואימך מביאה לה את הקליינטים." אם יריבך יגיד לך למחרת הריב שזה לא נכון, התשובה היא: „אני יודע. אסוף מחדש את כל הקהל, ותגיד לו ששיקרתי."

במדור קולנוע של אחד העיתונים הודפסה ביקורת על הסרט חייל בכחול. בפני לוח מודעות בחיפה עמדו נער ושתי נערות. הם קראו בקול את תוכניות בתי הקולנוע. בהגיעם לשם הסרט חייל בכחול, אמרה אחת הנערות: „לא נלך, זה סרט שבו קוטלים סוסים." נוסחת הימים ההם פעלה גם היום.

מירוצ'ניק

הצעתי להם לראות את הסרט. אולי לא הצלחתי לשכנעם. לפי דבריהם הם גרים בקרייה קרובה לעיר. כשיוצג הסרט אצלם אולי ילכו לראותו. לאחר זאת, ילמדו אולי, לא להתייחס לכל מילה מודפסת כאל עשרת הדיברות.

יחיאל מירוצ'ניק, קריית־אתא

פה ושם

בהעולם הזה 1768 כתבתם על „טיפול שורש" הנערך לצעירי סוריה, במדור „במרחב", בתת־המדור „סוריה". ההוראה הנחמדה פורסמה על־ידי משרד־הביטחון הסורי.

עידו

אין ספק שדבר כזה לא יקרה אצלנו, כי:

א) אצלנו צעירים לא תופשים ברחוב, אלא בבית־הספר.

ב) אצלנו אין מחנות מעצר.

ג) אצלנו משרד־החינוך הוא בעל תוקף לגבי צעירים, ולא משרד־הביטחון.

שנו את ההוראה הנ"ל בהתאם ל־3 הנקודות וקיבלו את ההוראה הרגילה אצלנו: „כל צעיר, שייתפס בביה"ס כשהוא מגדל את שערו פרא ייעצר מיד, ויועבר הביתה. בבית, יגולח שערו, והוא ישאר שם במשך ימים מיספר. בתקופה זו... יקבל הרצאות בנושאי מוסר ואידיאולוגיה."

איין עידו, קיראון

היסטוריה

תש"ח

כבר אמר קונפוציוס (או היה זה זרא־טוסציוס?): „יש שקר קטן, שקר גדול ו...סטטיסטיקה". מאמרכם המענין על היסטוריית תש"ח (העולם הזה 1756) לוקה בחסר כאשר אינכם מפרטים כמה תלמידים מתוך כמה נשאלים ענו את אותן התשובות המדהימות. בעקרון — אפילו אם אחד מ־100 ענה כך, יש סיבה לדאגה.

אכן, מעציב לקרוא זאת, ובתי־הספר צריכים „לשפר את לימוד ההיסטוריה" (ואין זה דבר חדש! בדוק תכנית חומר בחינות הבגרות). כמובן — גם לבית צריכה להיות השפעה. נסיתי את משאלכם על אביבית (14½) וישי (11½) הנמצאים בארה"ב 4 שנים, תשובותיהם היו טובות למדי (אם גם זכיתי לתשובות כמו „הטורקים עזבו יום לפני האנגלים", „ברנרדוס היה קצין בצה"ל").

ולסיכום, בכל־זאת דרושה היתה יותר אינפורמציה על תשובות אחרות וטיב ה־

(המשך בעמוד 8)

הנהלת חשבונות

הרופאים לא זעקו

מצחיקים הרופאים הממשלתיים האלה, באמת.

יצאו להילחם כמו אריות על השוואת שכרם עם שכרם של רופאי קופת־חולים, ועל זכותם להקים גוף ייצוגי משלהם, וברגע שהגברת מאיר (בניגוד, מסתבר, לדעתו של שר־הבריאות) חתמה על צווי־ריתוק, הרימו הרופאים את ידיהם, קיפלו את זנבם וחזרו לעבודה כמו ילדים טובים.

במיבחן זה, שבו הועמדו הרופאים ה־ממשלתיים, התברר לפתע שאין להם בי־צים. תוך „זעם, התמרמרות ומחאה" קיפ־לו הרופאים הנזופים את דגלי מלחמתם, וחזרו לעבודה תקינה.

מה הפחד, אני לא מבין. מה הבהלה הזאת מפני פיסת־נייר, הנושאת את חתי־מתה של ראש־הממשלה?

אחת מהשתיים: אם הרופאים נשתכנעו מדברי הכיבושין ומהטפות המוסר שהופ־עלו נגדם בכל אמצעי התקשורת הממ־לכתית — חייבים היו השובתים „הבלתי־אחראים" לחזור לעבודה, „לטובת הצי־בור", מבלי שיפעילו נגדם צווי־ריתוק.

ואם הם מוחים, זועמים ומתמרמרים נגד הפעלת צווי־הריתוק, אם לדעתם נגרם עוול משווע, אם הם חושבים, שלממשלה לא היתה זכות מוסרית לאיים עליהם בק־נסות ובמאסר — למה נבהלו מפיסות־הנייר?

למה לא הכריזו בתוקף ובאומץ שהם מסרבים לקבל את צווי־הריתוק? הרי גם רופאי קופת־חולים הביעו את הזדהותם עם השובתים!

אילו היו לרופאים הממשלתיים ביצים, היו שורפים את צווי־הריתוק, מסרבים לשלם את הקנס, והולכים לשבת בבית־הסוהר. אם הם מאמינים שמלחמתם צו־דקת, עליהם להיות מוכנים לשבת למ־ענה בבית־סוהר. אילו כך נהגו, אילו אפי־לו הודיעו לממשלה על כוונתם לא להי־שמע לצווי־הריתוק, היתה הממשלה נאל־צת, בסופו של דבר, להיכנע ולקבל את תביעותיהם הצודקות.

הרי אין להעלות על הדעת שיושיבו את כל רופאי המדינה בבתי־סוהר! צוו־ריתוק הוא פאשטי אפקטיבי, כאשר הוא מופעל נגד קבוצה קטנה של שובתים. אולם אין לו כל ערך כאשר מנסים להפ־עילו נגד ציבור של רבבות. רבבות אלה, אם הם יתעקשו מאוד, יש בכוחם להור־שיב בבית־הסוהר, או לפחות לגרום להת־פטרותו, של החתום על צווי־הריתוק.

הרופאים הממשלתיים לא היו מוצאים את עצמם לבדם במערכה הזו.

איגוד הביאוכימאים והמיקרוביאולוגים, מזכירות רופאי־קופת־חולים וועדת־התי־אום של האירגונים האקדמאיים מתייח־סים באהדה למאבק רופאי המדינה. במל־חמה סוציאלית זו, ידם היתה יכולה להיות על העליונה.

אלא מה? בשביל מלחמה כזו צריך בי־צים, ומסתבר שלראש־הממשלה יש חזקה בלעדית על מיצרך חיוני זה.

קליטת עולים

מחלקת הקליטה של הסוכנות היהודית יכולה ללמוד ממכון וייצמן, איך צריך לטפל בעולים חדשים.

לפני שבוע, כאשר הגיעה ארצה קבו־צה של 12 באבונים מאפריקה, באו לקבל את פניהם בנמל־התעופה שני מדענים בכירים — פרופסור דויד סמואל ומר אפרים בנהר — שלחצו את ידי העולים, וכיבדו אותם בבוטנים ובבננות.

במסיבת־עתונאים מאולתרת, שנערכה בנמל־התעופה, אמר ראש קבוצת הבאבו־נים, מר רמו נחמו: „ישראל — הרבה טוב. מכון וייצמן — בננה. באבונים שמח לחקור התנהגות וכושר למידה של פיזי־קאים יהודים. באבונים לאב־לאב ישראל. תמיד. ממלחמת ששת הימים — התעור־רות גדולה. אבא אבן — בונגה־בונגה! מדבר באבונית — אוקספורד!

פרופסור דויד סמואל, אשר בירך את קבוצת־העולים בשם המכון, והשיב ל־שאלות העתונאים, הסביר, בין השאר, ש־בקבוצה הראשונה נכללו רק ארבע נק־בות „שכן המחזור החודשי שלהן מפריע למחקר." הערה זו עוררה את זעמה של נציגת המין היפה, הבאבונית נחמה נחמו, שניסתה לנשוך את אוזנו של מר אפרים בנהר, כשהיא זועקת „זה התירוץ שכל מוסדות־המדע נותנים כאשר הם מפלים את הנשים לרעה! אנחנו דורשות שוויון!"

דברים אלה, שנאמרו בבאבונית, תור־גמו לעתונאים כדברי ברכה מסורתיים, המקובלים בנאירובי, ונמנעה שערוריה.

המוות משחלם למישהו

תזכורת קטנה: בסך הכל (שבוע שבין 5.8 וה־12.8) הרוויח עתון „הארץ" ממותו של עזרי ליבושיץ ז"ל, למעלה מ ש ל ו ש עשרה אלף ושש מאות לירות על־ידי פירסום מודעות־אבל במחיר ה־מופקע של 22 ל"י האינטש.

במלאות 37 שנה ו־30 יום לפטירתו של

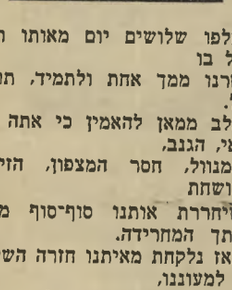
חיים נחמן ביאליק ז"ל

לא ייאמן אך כנראה הלכת לבלי שוב.
השארת חלל ריק בלבנו היתום והשבור.
נקטפת פתאום כפרח בין קוצי אלמוות.
הלב ממאן להאמין כי אתה ה־עליז, הזך, הפעלתן, הטהור והמסור
נכנעת למוות בעודך בחיים.
מלאת בשיריך את ספרי הלימוד
ואת קופת המדינה בשטרותיך.
לעולם לא נשכח את עיניך ה־מחייכות בצילומיך הפוטוגניים.
במילוי שטח המודעות על עיתו־ני־הערב ננוחם.

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו

תחבורה מעקרון: שכונת ג'וחה א' מאחורי המכולת של רבניצקי.
בהזדמנות זאת נעמוד גם רגע דום לזכרו של תיאודור הרצל ז"ל שנפטר במיקרה באותו תאריך.

במלאות שלושים לפטירת אבי־נו, מלכנו, דודנו, אחינו, שכננו, מכרנו ומיודענו **זורבבל כר־מי**, אליאס **לוי יהושע**, אליאס **כגן משה**, אליאס **ויטוריו ברדיני**, אליאס **שמואל (סמי) דלפון** — כולם ז"ל.

חלפו שלושים יום מאותו רגע גדול בו נפטרנו ממך אחת ולתמיד, תודה לאל.
הלב ממאן להאמין כי אתה ה־רמאי, הגנב,
המגולל, חסר המצפון, הזייפן והמושחת
שיחררת אותנו סוף־סוף מנו־כחותך המחרידה.
מאז נלקחת מאיתנו חזרה השימ־חה למעוננו,
השמש זרחה בעירנו וילדים שוב העזו להשמיע
קול שירה וצחוק.
לעולם לא נשכח את הסבל ש־גרמת לנו בחייך.
ברוך שפטרנו מעונשך.
ביום חמישי, כ"ח באב תשל"א (19.8.71)
נעלה כולנו לקברו, כדי לוודא שהוא עדיין שם.

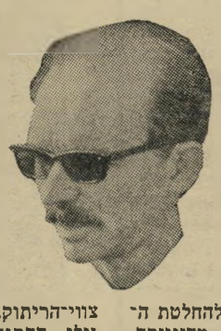
המשפחה, השכנים והמכרים

שם־טוב - הביחה!

זה לא קורה לי לעתים קרובות, אבל, לפעמים, בניגוד לרצוני, אני מוצא את עצמי במצב הבלתי־נסבל, בו אני נאלץ להסכים עם דעת הרוב.

זה מה שקרה לי השבוע בעניין שר־הבריאות, ה־חבר ויקטור שם־טוב. כולם הסתערו על התנהגותו ב־פרשת צווי־הריתוק של ה־רופאים הממשלתיים, ורבים תבעו את התפטרותו.

זה לא נעים, זה מביך מאוד, אבל בעניין זה אני מסכים עם דברי הביקורת הקשים שהוטחו נגדו. לא ייתכן ששר־הבריאות יתנגד להחלטת הממשלה וימשיך לשבת בתוכה. זה פשוט לא הוגן מצידו, להסכים מצד אחד להחלטת ה־ממשלה, ולהיות שותף לביצוע מדיניותה, ומצד שני להביע ברבים את הסתייגותו מהחלטה זו, שהתבטאה, בין השאר, בסי־רובו לחתום על צווי־הריתוק.

החבר שם־טוב אמנם סיים בהצטיינות את הקורס לאקרובטיקה אידיאולוגית של מפ"ם, אבל נדמה לי, שתוך כדי נסיון לבצע את התרגיל הבלתי־אפשרי של אחיזת המקל מ־שני קצוותיו ביד אחת וב־עת ובעונה אחת — הוא עלול לשבור את הראש.

אנשים המנסים למצוא־חן בעיני כולם, סופם שאי־נם מוצאים־חן בעיני איש. זה מה שקרה גם לחבר שם־טוב. הפעם הוא ניסה להיות בסדר עם הממשלה על־ידי קבלת האחריות להחלטתה, ולמצוא־חן בעיני הרופאים על־ידי סירובו לחתום על צווי־הריתוק. מה שייצא לו מכל תר־גילי ההתנהגות האלה הוא מנה גדו־שה של בוז בשני העולמות בהם ניסה לזכות.

אופקים חדשים ל„אל־על"

אני לא יודע איפה הייתם אתם בשבוע שעבר — אני הייתי בדרך לאוסטרליה, במטוס שבו עשה זוג צעיר את המספר, שפתח דף חדש בתולדות התחבורה ה־אווירית. עם „ידיעות אחרונות" בידי, ראיתי אותם שקועים בתרגיל מסובך מתוך ה„קאמא־סוטרה", מנותקים מכל ה־סובב אותם ומצפצפים על נוסעי המטוס ואנשי הצוות הנרגשים.

במו אוזני שמעתי את הדייל מבקש ומתחנן לפניהם שיפסיקו, שיתאפקו, ש־ייכנסו לחדר הנוחיות — והם בשלהם. הנערה המשולהבת, שעלתה וירדה מה־נוסע בתנועות אלגנטיות וקצביות, כש־היא משמיעה גניחות ואנקות תשוקה סו־ערות, סירבה להקשיב להטפתו של הדייל. היא עוד איימה עליו, שתגיש תלונה נגד החברה המתערבת בענייניהם הפרטיים של הנוסעים.

גם קברניט המטוס, שהביט בהם רגע ארוך בפה פעור, לא הצליח לעצור בע־דם. הוא דיבר על ליבם בשם המוסר, הנוסעים הנרגשים, הילדים התמימים ה־נדחקים להציץ במחזה, ושום דבר לא עזר. הוא בשלו והם בשלהם.

רק כאשר התברר, שפעולתם מסכנת את שלום המטוס ואת שפיות דעתם של אנשי־הצוות, אמרה הנערה: „טוב, רגע אחד. רק רגע... זהו! גמרנו." ובכך הגיעה פרשת האהבה הספונטאנית לסיומה.

אני לא יודע מה היתה תגובתכם ל־מיקרא הידיעה הסנסציונית הזאת — אני הייתי בעד הזוג הצעיר.

לכל הרוחות! למה לא, בעצם?

מה זה עניינו של מישהו, אם זוג צעיר מחליט להתעסק לעיני כולם? אם להם לא איכפת, לנו ודאי שזה לא צריך להיות איכפת.

אם כבר חברה מתירנית — אז עד ה־סוף! במטוסים, באוניות, באוטובוסים, ברחובות, בגנים ציבוריים, לאור היום, לעיני כולם. למה לא? שיבלו!

לי זה לא מפריע. אני מבטיח לכם, שלא הייתי מביט בזוג מתעסק יותר משאני מביט בזוג שמתנשק בבית־קפה. מי שמת־רגש מדברים כאלה, שיכתוב מכתבים למערכת, או שיישב בצד ויאונן. זו בעייה שלו, ולא של הזוג.

חברות המטוסים, המתחרות ביניהם על מתן שירות לנוסע, צריכים היו כבר מזמן לשים לב, שהנוסעים אינם מסתפקים ב־ארוחות קפואות, משקאות וחיוכים מלא־כותיים של דיילות. מה שחסר היום לנוס־עים זה מעט אהבה בין המראה לנחיתה, וחברת מטוסים שרוצה להפוך את הטיסה לחוויה אשר לא במהרה תישכח, צריכה לעשות כל מה שביכולתה כדי לספק את דרישות הנוסעים. שהרי הלקוח תמיד צו־דק, לכל הרוחות!

אילו שמעה „אל־על" בקולי, היתה מד־פיסה מיד סידרת כרזות פורנוגרפיות, ה־מתארות זוגות במצבי־מישגל שונים במ־טוסי „אל־על", כשהסיסמה החדשה היא: „טיסה באל־על — שווה מיספר!" או: „במטוסים שלנו כולם מתרוממים אל על!" או:

„Fuck your way to Israel"

או פשוט:

„Come in El-Al as you come to Israel".

אני מתאר לעצמי שההוראה הראשונה שהנוסע ישמע במטוסים המתירנים תהיה: „אנו עומדים להמריא בעוד רגע. נא לכ־בות את הסיגריות ולהתיר את החגורות."

מכתבים

(המשך מעמוד 6)

עונים (אצטט את אביבית: „אם בן 15½ בכיתה ח', איך אומרים שהנשאלים אינם מפגרים").

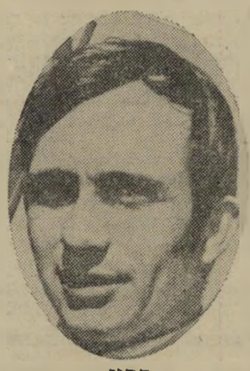
ראובן אורן, ניו־יורק

■ הרופאים

בהמות

הזדמן לי, דווקא בזמן שביתת העובדים המינהליים, לשכב בבית־החולים העירוני הדסה בתל־אביב. ראיתי במו עיני את מאמציהם ונאמנותם של הרופאים והאחיות, איך שהם סחבו בעול למרות כל הקשיים, איך שהם השתדלו לעשות הכל כדי לחסוך סבל מהחולים. הם ממש עבדו כמו בהמות.

ואם רופאים אלה, וחבריהם, מסוגלים להשלים עם צווי־הריתוק של הממשלה — הרי שהם באמת בהמות. אם רופאים אלה מסוגלים לשמוע כיצד שר־הבריאות — שבאמת אינני יודע איך הוא מצליח להס־

רבין

תכל בפרצופו בראי מדי בוקר — או אולי הוא מתגלח בחושך — לשמוע כיצד שר זה אומר עליהם: „אני מתבייש בכך שהרופאים התנהגו בצורה כזו, שהכריחו את הממשלה להוציא נגדם צווי־ריתוק" — אם הם מסוגלים לשמוע משפט כזה, ולא לפתות מייד בשביתה כללית ומוחלטת עד שאדם זה יסולק מהממשלה ומכל תפקיד ציבורי אחר — הרי שמגיע להם בדיוק מה שהם מקבלים.

אלי רבין, יפו

■ צ'יזבאטי

פלמ"ח

מניין לדן בן־אמוץ החוצפה התהומית להלעיט את ציבור הקוראים בסיפורי בדים וצ'יזבאטי־פלמ"ח — כאילו היו כולם עוד לים חדשים שזה מקרוב עלו ארצה? כוונתי לסילוף הזידוני של התקופה שקדמה להקמת המדינה כפי שבאה לביטוי בתיאורו ה„אובייקטיבי" של בן־אמוץ.

מר דן בן־אמוץ מציע לקרוא ללוחמי המחתרת של אצ"ל ולח"י — טירוריסטים! הוא לא מזכיר במלה אחת או שאין זה נעים לו להיזכר ב„סיוון" הידוע שערכו אנשי הפלמ"ח בלוחמי־המחתרת העברית. ואם לקרוא לילד בשמו, מדוע זה אינו קורא לפלמ"ח בשמו ההולם „קין" — או „משתפי הפעולה עם הבריטים ומסגירי אחים לשלטון הזר"?

מר בן־אמוץ מעז לנצל במה נכבדה של העולם הזה הנקרא ע"י רבבות ישראליים ולרמותם בסיפורים שהפלמ"ח לא ירה ב־לוחמי אצ"ל ולח"י ורק לפעמים הפלמ"ח הושיב במעצר זמני כמה מלוחמי המחתרת לצורך חקירה בלבד. האם עלי להזכיר למר בן־אמוץ על החטיפות והעינויים של חטופי המחתרות ע"י הפלמ"ח? האם מעודו לא שמע על הרצח של אליהו שלומי וידידיה סגל בידי קין? ובכן, מדוע הוא נוהג כבת היענה וטומן ראשו בחול כדי לא לראות את שלא נוח לו לראות?

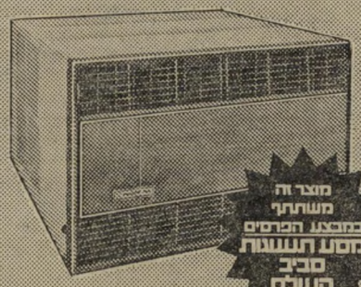
רחל אלטרמן, רמת־גן

●

קוראים חשוחים מכתבים מתבקשים לנפח אותם בקצרה. עדיפות תינתן למצרפים תמונות למכתביהם.

המוצר הנבחר 1971

מעל ל-33.000 מזגני אויר אמקו הותקנו במשך 15 שנה בארץ

מוצר זה משתתף במבצע הפרסים מפעל תעשיות סביב העולם

דירות חנויות קבוצים משרדים

. . . ולמעשה בכל מקום בארץ.
הנסיון והידע שנרכשו במקומות ובתנאים שונים בארץ, מאפשרים לנו לשכלל ולפתח מדי שנה את מבחר דגמינו.
יתרונות נוספים של מזגן אויר "אמקור":
* פעולה שקטה ויעילה
* עיצוב נאה ודקורטיבי
* זכה בתואר "המוצר הנבחר" לשנת 1971
יתרון חשוב: שרות אמקא
המפיצים: אמקא וסוחרים מורשים

פרסום א טל, סטודיו רם, צלום נורברט

לי תמכור רק אמקור

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134, תא־דואר 136 • מען מברקי: עולמפרס • „הדסוס החדש" בע"מ, ת"א, רח' בן־אביגדור • הסצה: גד בע"מ • גלופות: צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

סקופ

הרפתקה בלב מיפרץ סואץ

12 ק"מ מהחוף

ו־40 מטר מעל

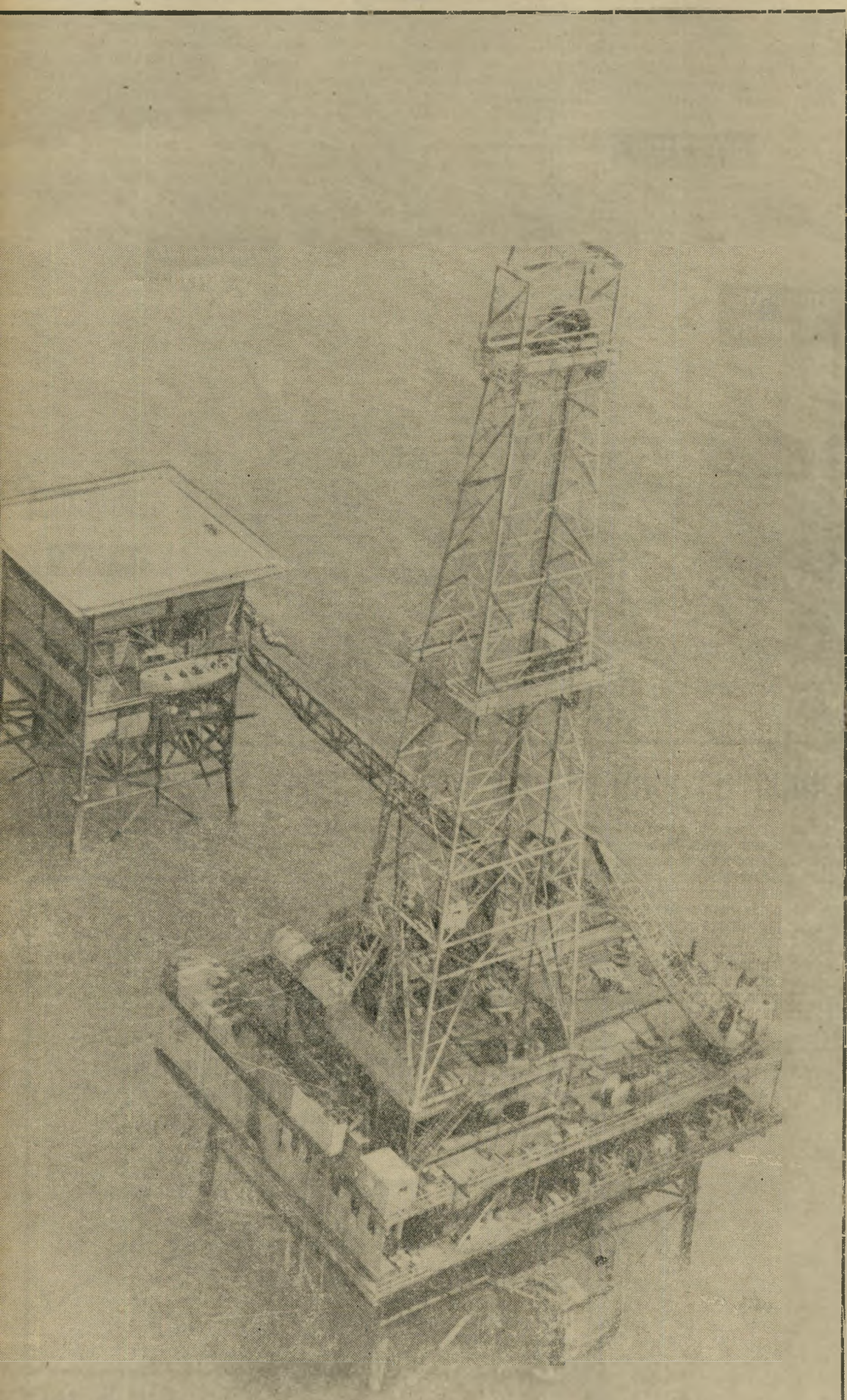
קרקעית הים

מופעיל צוות

ישראלי קטן

את

האוצר הנודע של ישראל

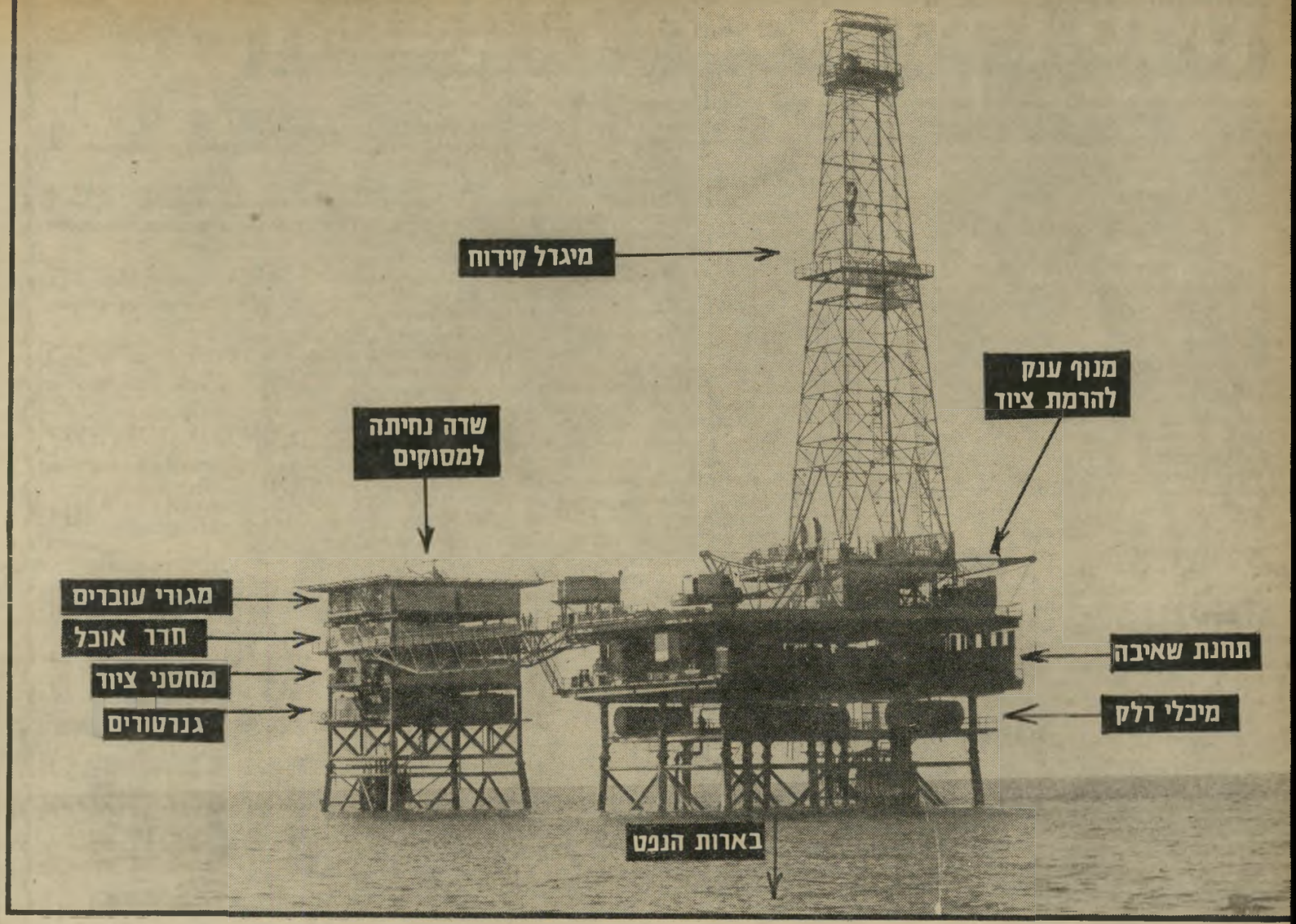

התבונן בתמונה יוצאת־דופן זו. קרוב לוודאי שלא ראית מראה כזה מימיך, וודאי לא מזווית שכזאת. אי המתכת הענק הזה, המתנשא בלב מיפרץ סואץ, במרחק של כ־12 קילומטר מחוף סיני המוחזק בידי ישראל, הוא מיגדל קידוח של בארות נפט, שנבנה מעל לשדה הנפט התת־ימי הקרוי בשם בליים ימ'.

מיגדל הקידוח, הנראה כמו טירת אבירים אולטרא־מודרנית, נבנה עוד בתקופה בה נמצא שדה־נפט זה בידי המצרים. הוא נבנה במיבצע הנדסי מסובך בגובה של כ־40 מטר מעל קרקעית הים. מיתקן זה מאפשר קידוח 8 בארות נפט, זו בצד זו. אבל המצרים הספיקו לקדוח בעזרתו רק באר אחת.

רק בתקופה האחרונה, כפי שמסר צבי דינשטיין, הממונה על ענייני הדלק באוצר, הושלמו שני קידוחים נוספים בשדה זה, שהביאו לפריצת שתי בארות הנפט הגדולות ביותר מבארות הנפט היבשתיות או הימיות הנמצאות בידי ישראל. תפוקתה של כל אחת מאלה היא כ־20 אלף חביות ליום.

בשדה־הנפט הימי, בו נמצא מיגדל קי־

מיגדל הקידוח בשדה הנפט הימי במיפרץ סואץ, כפי שהוא נראה מגובה פני הים

דוח זה, נמצאות עתה 18 בארות נפט ימיות, שבכולן זורם הנפט בכוחות עצמו ומגיע עד אל פי הבאר.

השדות הימיים מפה זו ממחישה היכן נמצאים שדות הנפט הימיים, אותן מנצלת כיום ישראל. השדה **בליים ימי**, המופעל בידי ישראל, נמצא מול שדה **אל־מורגן** המופעל בידי המצרים ממול. הדו־קיום בשלום נשמר במקום זה, גם כשבתעלת סואץ השתוללו קרבות מרים.

לפני מלחמת ששת הימים היה שדה־נפט ענק זה, שהנפט שלו הוא באיכות גבוהה ביותר — נקי ממים מלוחים ומגופרית — שייך לחברת קופה, שהיתה משותפת לחברת הנפט הממלכתית המצרית ולחברת הנפט האיטלקית אנ"י.

מול שדות נפט אלה נמצא שדה הנפט העשיר ביותר באזור — שדה אל־מורגן (שם ערבי במקורו ולא, כפי שמקובל לחשוב, שם אנגלי). כאן, במקום זה, נמצא צוות קידוח ושאיבה ישראלי, המפעיל את המיתקן, כשהוא נמצא על אי מלאכותי בודד בלב ים, שהקשר שלו עם העולם החיצון הוא באמצעות ספינות ומסוקים.

מעל גבי המיבנה בעל ארבע הקומות, לצד מיגדל הקידוח, נמצא שדה־נחיתה למסוקים קטנים.

★ סוחרים במקום תותחים

ע ל גבי אי נפט מלאכותי זה, חי צוות קטן של עובדים, המפעיל את מיתקני הקידוח, בתנאי בידוד של רובינזונים מודרניים. כל משמרת עובדת על גבי המיתקן במשך שבוע, לפני שהיא יוצאת לשבוע של חופשה.

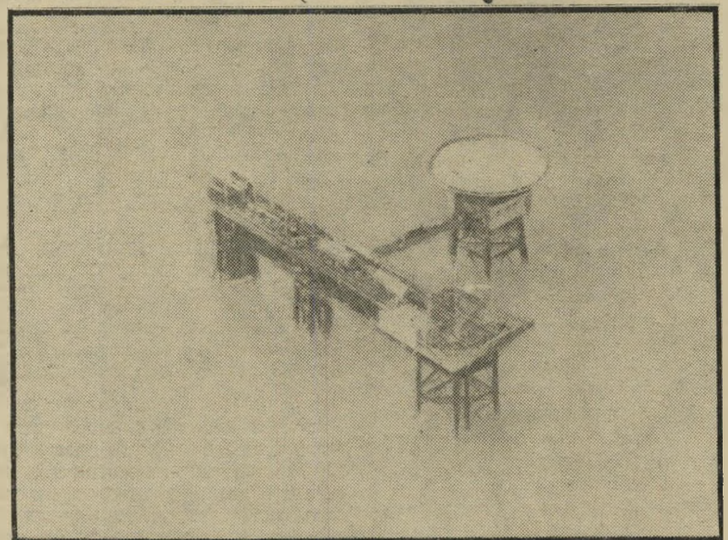
בשבוע בו הם נמצאים באי הנפט, כשמסביבם רק מים, יכולים העובדים לשוטט בין שני מיבנים — מיבנה הקידוח, מעליו מתנוסס מיגדל הקידוח; ומיבנה המגורים, שהוא בניין מתכת בגובה בית בן ארבע קומות, הנשען על מוטות התקועים בים.

בקומה העליונה של מיבנה המגורים, מתחת לשדה הנחיתה למסוקים, נמצאים חדרי המגורים של הצוות. קומה מתחתם נמצאים השירותים, המטבח וחדר האוכל. בשתי הקומות התחתונות של המיבנה נמצאים המחסנים ומישטח הגנרטורים, המספקים את החשמל לאי הנפט המלאכותי.

מול מיתקן זה ומיתקני השאיבה הפרושים סביבו בים, ושעל כל אחד מהם ניתן לנחות במסוק, נמצאים מיתקני־נפט דומים המופעלים על־ידי המצרים, בשדה הנפט הענק אל־מורגן. כאן, על פני משטחי המים הכחולים של מיפרץ סואץ, התגשם כמעט חזון אחרית הימים. כאן התאמת הפסוק האומר, כי „במקום בו מדברים הסוחרים — שותקים התותחים."

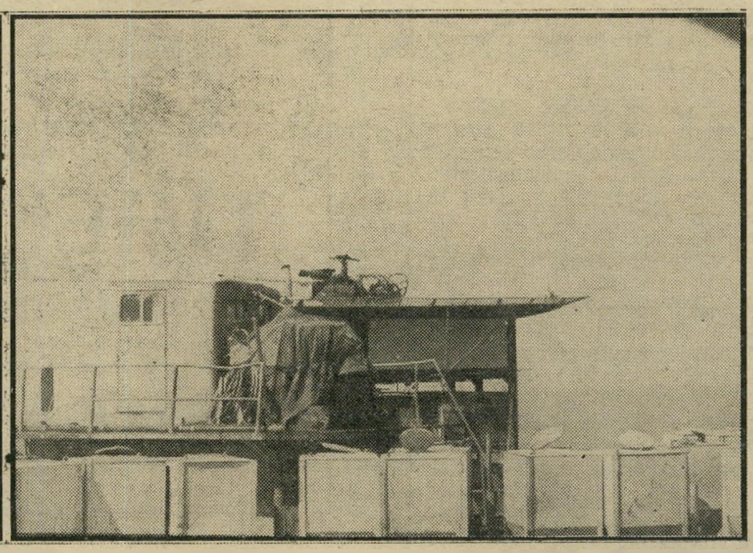
כפי שדווח לא אחת בעתונות הבינלאומית, עובדים עובדי הנפט הישראליים והמצרים זה בצד זה ללא הפרעה מאז מלחמת ששת־הימים. זו לצד זו שטות כאן מיכליות הנפט הגדולות, המטעינות רבבות טונות של נפט גולמי בשדות הישראליים והמצריים כאחד. אפילו בימים בהם התגהלו קרבות תותחים קטלניים באיזור זה החזית של תעלת סואץ, נשמרה באיזור זה אווירת השלווה והשקט.

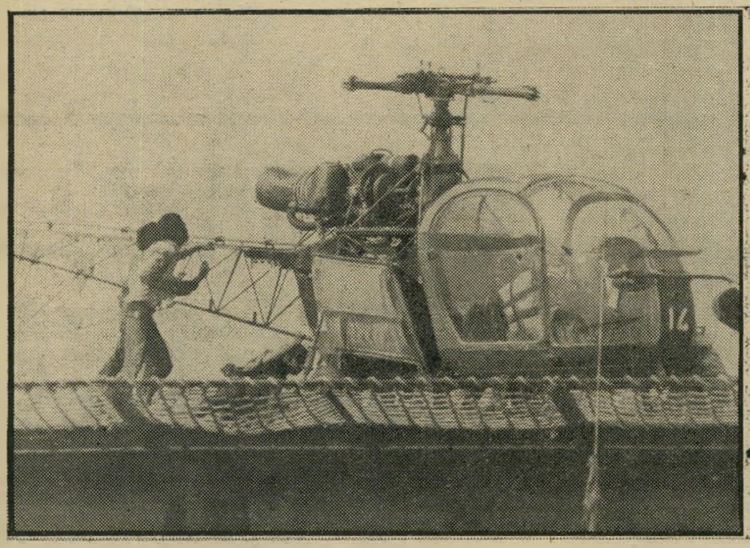
כי כאן, באיי המתכת הגדולים, נמצאים האוצרות הבלומים המעניקים כיום כוח הן לכלכלה הישראלית והן לכלכלה המצרית. הזהב השחור העולה כאן ממצולות הים, הוא נוזל החיים בעורקי הכלכלה של שתי המדינות האוייבות.

בארי־ימית כך נראית בארי־ימית בשדה **בליים ימי** שבידי ישראל, ממבט ציפור. בניגוד למיתקן שבתמונה למעלה, שהוא מיתקן קידוח, זהו מיתקן לשאיבה. הנפט עולה מהבאר התת־מימית בכוחות עצמו, מועבר באמצעות צינורות תת־מימיים אל המיכלים שבחוף, משם עומסים אותו על מיכליות להעברה צפונה.

המסוק שהרג את עצמו

תאונה על הגג סידרת צילומים זו ממחישה את ההרפתקה שבחיים על מסוק מדגם **אלואט**, שהתקלקל בשעת נחיתה על המיתקן, כשלהבי הרוטור שלו פגעו בזנבו.

חרגול בלי כנפיים מכיוון שהמסוק הפגוע הוא אמצעי הקשר המהיר היחיד של מיתקן הקידוח עם היבשה, היה צורך לחלצו במהירות. טכנאים פרקו את להבי הרוטור שלו כדי להכשירו לחילוץ.

מציל מן השמיים אל מיתקן הקידוח הימי הוזעק מסוק הענק של צה"ל, מתוכו השתלשל בכבל טכנאי, עליו הוטל לחבר את המסוק הפגוע אל המסוק שריחף באוויר מעל המיתקן. המסוק הגדול לא יכול היה לנחות במישטח הנחיתה, כיוון שהשטח כולו היה תפוס על ידי המסוק הפגוע.

הקשירה בעוד מסוק הענק החדש של צה"ל מרחף בגובה נמוך מעל משטח הנחיתה של מיתקן הקידוח הימי, עוסקים אנשי צוות המיתקן בקשירת המסוק שפגע בעצמו אל כבל הנשיאה של המסוק הגדול.

חרגול מרים חרגול סופה של ההרפתקה. המסוק הענק נושא את המסוק הקטן, כאילו היה יוצא חלציו. בצורה כזאת הועבר המסוק שהרג את עצמו אל החוף, שם ניתן היה לתקנו. הקשר לאי הנפט חודש.

תמורים

נפצע • בתאונת־דרכים שאירעה ב־באר־שבע, **שאול וייצמן**, בנו של עזר וייצמן שנפצע לפני כשנה בתקרית־אש בתעלה. שאול יצא במכוניתו מדרך צדדית, התנגש במשאית שעברה אותו זמן בכביש הראשי. שאול וייצמן ונהג המשאית נפצעו קל.

נפצע • עת נהג בכביש תל־אביב—ירושלים, **שמואל שם־טוב**, בנו של שר־הבריאות ויקטור שם־טוב שנהג במכונית השרד הממשלתית של אביו, נרדם ליד ההגה וגרם לתאונת־דרכים. שמואל שם־טוב נסע במכונית לחגיגה משפחתית באישור אביו והמכונית נשאה לו־חית זיהוי של מכונית פרטית.

נולד • למנהיג ההיפים האמריקאיים **אייבי הופמן** (34) ולרעייתו **אניטה** (29), בן ששמו באמריקה: **אמריקה הופמן**.

נולדה • בהוליווד, לשחקן **צ'ארלס ברונסון** ולרעייתו האנגליה **ג'יל אירלנד**, בת. כאשר נשאל ברונסון איזה שם יתן לבתו, השיב: „אין לי מושג. לא חשבנו על שם לבת, כי היינו בטוחים ש־יוולד לנו ילד."

פורש • מתפקידו כשחקן קול־נוצ, הכוכב **גרי גורי פק** שימשיך לעבוד רק כמפיק. בהצהרה לעיתונות, הודיע גריגורי: „החלטתי כי ההפקה הרבה יותר מעניי־נת ממישחק. אופיע רק אם יזדמן לי תפקיד יוצא מגדר הרגיל."

נפטר • באתונה, בגיל 69, עת ניצח על הפתיחה אורפיאוס ואורידיקה במיסגרת מופעי פסטיבל אתונה, המנצח האיטלקי **פאוסטו קלבה**, שהיה מנהל תזמורת האופרה מטרופוליטן בניו־יורק.

נפטר • בחיפה, בגיל 70, פרופסור **ויקי הירש**, מגדולי הבקטריולוגים ב־ארץ. יליד קניגסברג, היה דוצנט בהמ־בורג ברפואה כללית ובקטריולוגיה, עלה לארץ ב־1937 וניהל את מעבדות קופת־חולים במחוז חיפה עד לפרישתו לגימ־לאות לפני חצי שנה.

נפטר • בבית־חולים בילינסון, בגיל 70, יו"ר האגודה למען גרי צדק, הסופר **יצחק פלץ**. יליד סולין, עלה לארץ ב־1935, עסק בחינוך וכתב מאמרים וספרים.

נפטר • בבית־חולים בחדרה, בגיל 70, **צבי אלון** (פייקוביץ), אחיו של סגן ראש הממשלה יגאל אלון שהיה חבר מועצת העיר נתניה ואחראי לרשת הגנים והפארקים של העיר. יליד ראש־פינה, עבר בילדותו לכפר תבור, נפצע ב־1921 בקרב עם שודדים שבאו מעבר לגבול, עבר לנתניה ועסק שם בפעילות ציבורית.

נפטר • בתל־אביב, בגיל 72, אחד מיבואני המזון הוותיקים בארץ — **פנחס קוטלר**. יליד רוסיה, עלה לארץ ב־1914, עסק יותר מ־40 שנה ביבוא מזון. אביהם של יאיר קוטלר, עורך המישנה לשעבר של הארץ והשחקן־במאי עודד קוטלר.

נפטר • בתל־אביב, בגיל 76, אחד מראשוני התנועה הרביזיוניסטית — **יצחק גוריון**, שעלה לארץ ב־1913, היה שומר בגליל וחבר ברית הבריונים, אצ"ל ובית"ר וממייסדי הסתדרות העובדים הלאו־מית, עיתונאי, חיבר ספר על עולי הגרדום.

3 סרטים

ש לי חשק לקחת אותך לסיור קולנועי קטן.

הוא יכלול שלושה סרטים שראיתי, מן הסתם, בימים האחרונים. שני סרטים שהוקרנו בשבוע שעבר על מסך הטלוויזיה, ושלישי המוקרן עתה בארץ על בד הקולנוע.

אולי — מי יודע? — הוא יוביל גם ליעד כלשהו.

* * *

ג תחיל בסרט שהוקרן על מסך הטלוויזיה ביום הרביעי האחרון.

סרט גדוש עלילה. המערב הפראי הפרוע ביותר. ויסקי. הימורים. מכות. קרבות־אקדחים. שוד־מרכבה. שוד־בנק. תליות־לינץ'. דו־קרב אקדחים בין נשים. מירדף. הצחה.

תשעים דקות של אלימות, אלימות, אלימות.

סרט אמריקאי קלאסי.

יתכן שבגמר ההקרנה חלפה גם במוחך השאלה: איזו מין ארץ היא זאת, העורכת פולחן טוטאלי כזה לאלימות? שבמרכז המיתוס הלאומי שלה עומד המערב הפרוע, שכל־כולו נוף של אלימות?

הרי אין כאן אפילו נסיון להסוות תשוקה זו לאלימות באיצטלה של הגנה עצמית, של סכנה לאומית, וכיוצא באלה. זוהי אלימות לשמה, אלימות שבה משתווים בני־אור ובני־חושך, ה־GOOD GUYS וה־BAD GUYS כאחד.

האם מקרה הוא שכיום, כמעט מאתיים שנה אחרי יסוד הרפובליקה, שלושה דורות אחרי חיסול המערב הפרוע, מתהלכת האלימות ברחובות הכרכים האולטרה־מודרניים של אותה ארץ, משתוללת מלחמת־כנופיות בין שוטרים ופושעים, בין שחורים ולבנים, בין הורים ובנים — עד שאפילו היהודים נדבקו בה?

כסילים יאמרו: „סרטי המערב הפרוע יצרו את פולחן האלימות." האמת היא, כמו כן, להיפך: תשוקת האלימות יצרה את פולחן המערב הפרוע. האלימות היא מרכיב מרכזי של האופי הלאומי האמריקאי.

מה גרם לכך?

* * *

ה רציתי להרחיב בשאלה זו בביקורי הקצרים ב־ארצות־הברית, והגעתי, בהדרגה, למסקנה שהתשובה נעוצה בהיסטוריה של העם האמריקאי, בטרם קום ארצות־הברית ולאחר מכן.

האמריקאים הלכנים לא באו לארץ ריקה. הם באו ליבשת שבה חיה אוכלוסיה דלילה אך מושרשת, בעלת ישות ותרבות משלה.

המהגרים האירופיים, שהגיעו לחופי העולם החדש, היו פליטי דליפות דתיות, פליטי העוולה הסוציאלית של עולם ישן ורקוב. הם חלמו על חברה חדשה, חברה של חרות אישית, חברה ללא מעמדות, חברה שתפתח בפני כל אדם אפשרויות, ללא הבדל של מוצא, דת וגזע.

תוך כדי נסיון להגשים אידיאל זה, בעבודה מפרכת ובסכנות אגדתיים, רוקנו האמריקאים את היבשת העצומה מאוכלוסייתה המקורית. הם עשו זאת בדרך של רצח־עם.

זוהי הסתירה המשוועת, שעליה מבוססת ההוויה האמריקאית כולה — האידיאל הגדול והחיובי שהיה מונח ביסודה, והשיטה האכזרית שבה ניסו להגשימו.

במשך דורות ניסו האמריקאים להתגבר על סתירה זו על־ידי התעלמות ממנה. העבר פשוט הוכחש, טושטש, שופץ. אלפי סרטים הראו איך באו המתיישבים הראשונים לארץ ריקה, או איך באו בדרכי שלום ונועם, ונאלצו להתגונן בפני אדומי־העור הרצחניים, פראי־הערבה, שקמו עליהם להכחידם ולקרקפם.

הפסיכולוגיה מלמדת שכל אדם נוטה לדחוק אל מתחת לסף התודעה עובדות מכאיבות וניטיות אסורות שקשה לחיות עימן. אולם הדחקה זו עלולה להביא למחלות־רוח, להפרעות נפשיות, ואלה עלולות למצוא להן פורקן בהתנהגות אנטי־חברתית, בתוקפנות אלימה.

במיקרה זה, אחת משיטות הריפוי היא להביא את האדם המופרע לידי הבנת הסיבות, להעלות מנכבי זכרונו את העבר, כדי שישלים עימו.

* * *

ב ליל שבת הוקרן סרט אמריקאי אחר, שגם עלילתו מתרחשת במערב הפרוע לפני מאה שנה.

גם זהו סרט קלאסי: „פורט אפאש" משנת 1947.

באותה תקופה התנהלו לאורך „הגבול" (מילה זו מאפיינת את המיתוס האמריקאי. אין הכוונה לגבול המדינה, אלא לגבול ההתנחלות הלבנה) מלחמות בלתי־פוסקות נגד עמי האינדיאנים. לא היו אלה מלחמות קלות, ולא פעם היתה יד אדומי־העור על העליונה. האפוס האמריקאי מעלה על נס את „העמידה האחרונה של קאסטר" — הקרב בו נהרג האלוף ג'ורג' ארמסטרונג קאסטר, אחרי שנכנס בראש פלוגת פרשים למארב אינדיאני.

עלילת הסרט שראינו בטלוויזיה מתרחשת על רקע דומה. אולם הוא מגלה את הפירצה הראשונה בחומת המיתוס, ויש בו נסיון ראשון להתמודד עם האמת ההיסטורית הגנוזה.

שוב אין זו מלחמת־קודש בין הלבנים הצודקים וה־אדומים צמאי־דם. הצדק אינו עוד כולו בצד אחד. האלוף הלבן הוא שחצן, אם כי כל קציניו וחייליו הם נחמדים. המנהיג האינדיאני מעורר יראת־כבוד, אם כי כל אנשיו הם חסרי פרצוף.

המלחמה, בה מכניס האלוף היהיר את גדודו לתוך מלכודת־מוות, פורצת בגלל תלונה צודקת של האינדיא־

„פורט אפאש"

נים. אחרי שממשלת ארצות־הברית הכניסה אותם ל„שמורה", מעין גטו מרחבי, נעשקו שם על־ידי הנציב הלבן החמסן. הם ברחו מן השמורה, פותו לחזור על־ידי הבטחות־שקר. כאשר מתגלה להם המזימה, פורץ הקרב.

אחרי שהאינדיאנים מנצחים והאלוף הטיפש מת מות־גיבורים, מסתיים הסרט בשיר־הלל לצבא האמריקאי, המגן על הצדק היושר. מסתבר שמה שמתואר בסרט אינו אלא אפיזודה יוצאת־דופן, שבאה על תיקונה. האמריקאי האמיתי, בדמות ג'ון ויין הצעיר, מתגלה כאדם הגון, ישר, צודק, שומר־דיברתו ומקריב־עצמו.

החצוצרה מריעה, והגדוד שוב יוצא למערכה — להרוג אינדיאנים.

* * *

כ מעט דור שלם מפריד בין פורט אפאש, שהוקרן עתה בטלוויזיה, ובין חייל בכחול, המוקרן בקולנוע.

ההתמודדות של העם האמריקאי עם עברו התקדמה, בינתיים, בצעדי־ענק.

עלילת שני הסרטים עוסקת באותה תקופה ובאותם מאורעות. אך מה רב ההבדל!

האלוף השחצן של פורט אפאש מבצע את פשעיו על דעת עצמו, ובניגוד לרוח צבא ארצות־הברית. האלוף השחצן של חייל בכחול פושע על פי הוראות המטכ"ל, תוך ביצוע מדיניות של ממשלת ארצות־הברית.

בסרט הראשון פורצת המלחמה מפני שהאינדיאנים ברחו, בצדק, מן השמורה שבה רוכזו. אבל הסרט אינו שואל: איך הגיעו בכלל לשמורה זו? באיזו זכות נכלאו שם, בחלק קטן ונצחיח של מולדתם, על־ידי זרים שבאו מעבר לים ושגזלו את ארצם? עצם הצגתם של שאלות כאלה היתה בלתי־אפשרית לפני דור.

הסרט השני מתאר, בכי כחל ושרק, איך נשלח חיל־הפרשים האמריקאי לטבוח שבט אינדיאני שלם, היושב על אדמתו, כדי לפתוח את הארץ בפני התנחלות לבנה.

שירלי טמפל גישאת, אחרי מות אביה האלוף, לקצין הטוב, ויולדת לו ילד שימשיך במסורת המפוארת של צבא ארצות־הברית. קאנדיס ברגן מתחלקת בגורל האינדיאנים, אחרי שניסתה לשווא להציל את ילדיהם מידי המרצחים במדים הכחולים.

הסרט הראשון נעשה על־ידי דור שהרגיש במעמקי תת־הכרתו כי המיתוס הלאומי שלו מבוסס על שקר, ושניסה איכשהו להיחלץ מן המצוקה הנפשית על־ידי ניתוח פלאסטי קטן בפני עברו.

הסרט השני נעשה על־ידי דור שחשף את השקר, והמנסה להתמודד עימו, מבלי לאבד את שפיות־דעתו.

* * *

ן עתה, הבה נקפוץ קפיצה גדולה — מן „הגבול" של המערב הפרוע ישר אל „הקו הירוק" שלנו.

אין לערוך השוואה אוטומאטית בין ההתנחלות הלבנה באמריקה ובין ההתנחלות הציונית בארץ. (אם כי אני זוכר מאמר של זאב ז'בוטינסקי, שקראתי בנעורי, שערך השוואה כזאת, תוך הזדהות מוחלטת עם הלבנים שם).

המהגרים הלבנים באו לארץ זרה, ולא היה איכפת להם למי היא שייכת. המתנחלים הציוניים באו לארץ שהיתה, בעיניהם, ארץ אבותיהם. הם האמינו באמונה שלמה שיש להם זכות מוחלטת עליה.

אולם יש מכנה אחד בולט לשתי ההתנחלויות: גם שם וגם פה באו המתנחלים לארץ שלא היתה ריקה.

מיליוני אינדיאנים חיו בין האי מנהאטן ובין חופי קליפורניה, כאשר הגיעה האוניה מייפלואר לעולם החדש. חצי מיליון ערבים חיו בין הים והירדן, כאשר הגיעה הנה העלייה הראשונה.

בשני המקרים הביאו המתנחלים עימם אידיאלים רמים וכנים. בשני המקרים הגשימו את שאיפותיהם על חשבון העם שחי במקום.

האינדיאנים נרצחו. הפלסטינים הפכו פליטים, ללא ישות לאומית.

* * *

ח עם האמריקאי דחק את השאלות המוסריות. המרחפות על עברו, אל מתחת לסף ההכרה. כתוצאה מכך דבקו בו הפרעות נפשיות קשות, הגורמות בימים אלה למשבר גורא.

טובי בניו יודעים כי אין מנוס מהתמודדות כנה עם

„חייל בכחול"*

העבר. אין הם יכולים לסובב את גלגלי ההיסטוריה אחורה, ולהחזיר את הארץ לאדומי־העור. אבל חשיפת האמת ההיסטורית יכולה להביא להבראה נפשית.

גם אנחנו דחקנו את השאלות המוסריות, המרחפות על עברנו, אל מתחת לסף ההכרה.

כשגולדה אומרת „באנו לארץ ריקה ושוממה," או „אין עם פלסטיני, ומעולם לא היה כזה," היא מבטאת כזב העלול להביא להפרעה נפשית עמוקה.

השאלות המוסריות שלנו אינן שייכות רק לעבר, כמו באמריקה, כי המלחמה הישראלית־ערבית טרם נסתיימה. ובכך נעוצה ההזדמנות הגדולה שלנו להיחלץ מגורל האמריקאים בעוד מועד.

אם נתמודד כיום עם העבר־ההווה הזה, אם נשכיל להבין שעמד כאן צדק מול צדק, ששני העמים כאחד היו קורבנות של אי־צדק היסטורי — כי אז לא נעשה רק סרטים טובים יותר, אלא גם נגייס בלבנו את הכוח הדרוש כדי למצוא פתרון צודק, מוסרי והגון.

פתרון זה הוא: דו־קיום של שני העמים, בשתי מדינות לאומיות — ישראל ופלסטין.

---

* ג'ון אנדרסון בתפקיד המפקד השחצן, אלוף מישנה איברסון.

זה קורה בכל שנה לפני החגים: למה?

כמדי שנה, גם הפעם, פרץ הזעם הקדוש והספונטני של נטורי־קרתא, בדייקנות של שעון, חודשיים לפני הימים הנוראים. לבושי שטריימלאך וקאפוטות, יצאו חרדי מאה־שערים בהמוניהם, לאחר מנוחת צהרים טובה, לעסוק בעבודת הקודש. דהיינו — להשליך אבנים ושאר מרעין בישין בכלי הרכב של האוייב הציוני, שהעז לשחרר את הארץ הקדושה בלי אישור מהמשיח.

רשמית, נערכו ההפגנות נגד האוטובוסים של אגד, היוצאים לדרכם טרם צאת השבת. אלא שאוטובוסים אלה יוצאים באותה שעה במשך כל השנה. מדוע דווקא עכשיו ההפגנות?

את הסיבה יש למצוא באמריקה הרחוקה. בתקופה זו, נכנסת שם למהלך גבוה המגבית הפרטית של נטורי־קרתא — שאינם שותפים כמובן במגבית הייחודית המאוחדת. אין כמו כמה צילומים מסעירים, של כמה הפגנות סוערות, כדי לפתוח את ארנקיהם של תורמים האמריקאים העשירים.

שאבעס! שאבעס! בחתלחבות ודבקות הואויים למיטב שבחי הרבי, ממלאים שלושת צעירי נטורי קרתא אלה את החלל שבין אוטובוס לאוטובוס בזעקות „שאבעס' אימתניות, יריקות וקללות, כשהם מנסים בכל כוחם להיכנס להיסטריה. מה לא עושים למען המגבית של נטורי־קרתא באמריקה.

לכלא ברגל שוטר רב־מימדים מוביל למעצר נטורי־קרתא במשקל תרנגול, כשהוא מסובב את ידו לאחור.

המגבית היהודית הרוגמת

בחודשיים שלפני החגים, יוצאים דיירי כיכר הדוויידקה בירושלים, מדי שבת אחר הצהריים, למירפסותיהם, לחזות בהצגה הגדולה — הפגנות־הזעם המאורגנות של אנשי נטורי־קרתא היוצאים לרחובות כשהם לבושים בתלבושתם המסורתית ומצויידים באבנים. האברכים יוצאים לכיכר הדוויידקה כשהם מצויידים באבנים המיועדים למלחמה באוייב הציוני.

בקבוק מורם הסתערותם של נטורי־קרתא, בהפגנת השבת האחרונה, על האוטובוסים בכיכר הדוויידקה, גרמה להסתערות־נגד של צעירים חילוניים, שאחד מהם נראה מרים בקבוק נגד צעיר דתי. רישמית נערכו ההפגנות נגד האוטובוסים של „אגד", אך הם נועדו לעודד תרומות.

ירידה ואזהרה: בחלקיה הרגועים של ההפגנה, נשארו מפגיני מאה שערים על המדרכה, הסתפקו ביריקות וגידופים עסיסיים. אחד מהם, שיריקתו סחפה אותו לפני המחנה, מוזהר על־ידי שוטר.

צעקה וצחוק לאחר ההפגנה, נפוג המתח, והתפתחו ויכוחים סוערים בין הנטורים לחילוניים. בתשובה לקריאת ליגלוג של חילוני, משיב נטור־קרתא (מימין) בצעקה רמה, אך מבודחת, המעלה בת־צחוק בחיילת.

במדינה

העם

האיש שבא

רק להתרחץ

היה זה כאילו קרא משה דיין פיליטון על עצמו, והחליט לפעול על פיו.

במשך כמה ימים לא היה שר־הבטחון במרכז החדשות. הוא החליט לאחוז ב־אמצעים נמרצים.

וכך ראו מאות אלפי צופי הטלוויזיה את שר־הבטחון שלהם, בכובע המצחיה המפורסם, שנזדמן לגמרי במיקרה ל־שפת־הים של נתניה, שוחח שם בניחותא עם ערבים מתושבי הגדה המערבית, התעניין בהתרשמותם מישראל, החליף עימם כמה מילים בערבית פרימיטיבית. כל זה הונצח, לגמרי במיקרה, על־ידי צוות טלוויזיה שנוכח באורח פלא בחוף הים של נתניה.

מכות סביב דיין. רק מעטים ידעו שביקור מאולתר זה היה מוכן לפרטי פרטיו, כמיבצע ממדרגה ראשונה.

אנשי דיין הזעיקו את הטלוויזיה המ־קומית והזהה, ואת העתונאים המקומיים והזרים, כדי שיבואו לסקור את המאורע הגדול. גם ראשי העיר נתניה הוזעקו למקום.

בשעה היעודה, הופיע האיש הגדול בשפת־הים, שהיתה מלאה באלפי מתרח־צים. כשאלה הבחינו בשר־הבטחון, החלה הצטופפות עצומה סביבו. שומרי־ראשו של השר השתדלו להרחיק את הקהל ממנו, והתפתחו חילופי־מכות.

באותו זמן חיפשו בחוף ערבים, כדי לקיים את התוכנית. הערבים נתגלו, הוב־לו אל השר, ואז בויימו הצילומים.

חיוך חברה'מני. כל זה, בשביל כמה דקות של שידור.

הבדיחה באה בסוף — כמו בכל פילי־טון טוב. איש־הטלוויזיה שאל את דיין שאלה על המצב המדיני. דיין התחמק בחיוכו השובב והחברה'מני ביותר: „לא, באתי להתרחץ בשפת־הים!"

צה"ל

השמצת צה"ל –

או אולי משהו אחר?

השמועה פשטה כאש, ביום השישי ה־אחרון. טלפונים טירטרו בבתי אמנים ועיתונאים. ליד שולחנות הבוהמה, בב־תי־הקפה של דיזנגוף, הופצה הידיעה המרעישה: עמוס קינן נאסר. ולא סתם — אלא בבית־סוהר צבאי. בצה"ל.

שפוט קינן
כמו בפני בית־דין סודאני

מה בדיוק קרה, ניתן היה לברר רק בשעות הערב המאוחרות, כאשר חזר קינן והופיע בין החיים.

ברירת הגג התל־אביבית שלו, המרוחטת בסיגנון עתיק ומלאה ציורי אבסטרקט, סיפר העיתונאי:

ב־19 ליולי התייצבתי ביחידת המילואים שלי. מטרת ההתייצבות היתה: למסור לי טופס.

ישבתי והמתנתי עם כעשרה חברי נוספים. כשנפתח לבסוף המשרד, התפר־צו כולם פנימה. אני נכנסתי אחרון. אזרח אחד פנה אלי בנערה: „צא מכאן."

„מי אתה?" שאלתי אותו. „צא מכאן," הוא השיב בצעקה. „מי אתה שתצעק עלי?" „אמרתי לך לצאת," השיב ההוא בצווחה.

„קפוץ לי," השבתי לו.

„איך אתה מדבר אלי?" הזדעק ההוא. „אני סגן מפקד הגדוד."

„מדוע לא הצגת את עצמך קודם?" אמרתי לו, ובזה נסתיים הדיאלוג.

שיחה מוזרה. אבל לא העניין, כפי שמסתבר. אחרי שבועיים, קיבלתי צו־קריאה להתייצב ב־12 לאוגוסט בחמש אחרי הצהרים. לא צויינה בצו מטרת ההתייצבות. רק כשבאתי, נודע לי ש־עומדים להעמיד אותי למשפט על אותו עניין.

לפני המשפט, ראיתי בחדר את הקצין שהתלונן עלי יושב ומשוחח עם רב־סרן, שאחר התברר שהוא השופט שלי. אינני יודע על מה שוחחו ביניהם השׂ־ניים. ייתכן שעל מזג האוויר.

המשפט נמשך שתי דקות, ובמהלכו הרגשתי בדיוק כאילו אני עומד בפני בית־דין מהסכני בסודאן.

השופט, בשם שמרלינג, הכריז שאני מואשם בפגיעה במפקד ובהשמצת צה"ל, ושאל אם אני מוכן להישפט בפניו. חשב־תי לעצמי שאם צה"ל נתן לו את הסמ־כות לשפוט אותי, אין סיבה שלא אבטח בו. עניתי כן.

רק מאוחר יותר גיליתי כמה דברים מעניינים. התברר שהשופט לא סירט בפני את זכויותי: לא גילה לי שבזכותי להישפט בפני בית־דין מורכב משלושה שופטים. שיש לי זכות לסניגור שיחקור את העדים. שיש לי זכות לפנות לפרקליט הצבאי לבקש ביטול המשפט. כלום.

ל„כלא 6". בתשובה לשאלתו, עניתי שאני מודה בעובדות, אך לא באשמה. בפרוטוקול, כתב השופט, לעומת זאת, שאני הודיתי גם באשמה.

המתלונן, אותו סגן מפקד־הגדוד, העיד שאני מכיר אותו. למרות שעד אחד, סגן־מישנה ביחידה, העיד ש א י נ ו יכול לקבוע כי אני מכיר את המתלונן — לא קיבל השופט את דברי, שאני לא הכרתי אותו, ובשבילי הוא היה סתם אזרח אלמוני. השופט העדיף את דברי המתלונן, שאני מכיר אותו, וכך מצא או־תי אשם, דן אותי ל־35 ימים מעצר — החל מאותו רגע.

השופט לא מצא לנכון לשאול אותי אם אני רוצה לערער. הוא הורה להעביר אותי לכלא 6, ו„להרחיק אותי מכל דבר בעייתי, כדי שלא אוכל לכתוב עליו."

יחס אנושי יותר מצאתי אצל הסוהרים, שהדריכו אותי מיד בכל זכויותי. בעק־בות כך, מיהרתי והגשתי ערר, ושוחרר־תי עד ליום ראשון.

ריח לא נעים. עד כאן, סיפורו של עמוס קינן. ביום א' בבוקר נסע עמוס שוב ליחידתו, לבירור הערר שהגיש. הערר נדחה, והוא נכנס לשבת 35 ימים בבית־הסוהר.

שלטונות צה"ל אישרו את עובדת גזר־הדין, אך סירבו לדון בפירטי הפרשה. מה שמשאיר פתוחות כמה שאלות מטרי־דות, שמן הסתם יועלו על־ידי סניגורו של קינן, עורך־הדין משה שווייג, במידה וזה יחליט לפנות לרמטכ"ל בעניין.

העיקריות בשאלות אלה: מדוע לא הודיעו לקינן שהוא מוזמן למשפט, ומדוע לא הועמד על זכויותיו, לפני המשפט. נקודה נוספת: ניסוח ההאשמה — הע־לבת צה"ל — כאשר בסך־הכל העליב קינן קצין־מילואים לבוש אזרחית — מעלה ריח לא סימפטי במיוחד. כל יש־ראלי ששירת בצה"ל יודע שלוא כל חייל המתבטא בחוסר־נימוס כלפי מפקדו היה נשלח ל־35 יום, היה צה"ל יוצא לפנסיה.

העובדה שמישהו החליט לטפס דווקא על קינן, ודווקא באישום ספציפי זה, המנגן על מיתרי ליבו של הישראלי המצוי — מקשה שלא להסיק, שמישהו החליט כי הנה נמצאה לו כאן הזדמנות פז להבאיש, בעיני הציבור, את ריחו של אחד האישים הפעילים בתנועת־השלום הישראלית.

הקרב על ירושת אגו"ז
מיהם הגורים של גור?

ח"כים פרוש, זורנץ וגרוס
לא אדוננו, לא מורנו, לא רבנו

ב נוף המפלגתי הישראלי מהווה אגודת־ישראל תופעה יוצאת־דופן. היא אינה מפלגה במובן המקובל של המילה. היא פדרציה של חצרות אדמו"רים ושל גופים כלכליים, בעלי אינטרסים מנוגדים לפעמים, שהמאחד אותם היא זיקתם לתנועת אגודת־ישראל הגלותית ותפיסתם הקיצונית בענייני דת.

כל אחד מארבעת הח"כים של האגודה בכנסת השביעית ייצג פלג אחר. המנהיג, איצ'ה־מאיר לוין, שנפטר לפני שבועיים, ייצג את חצר האדמו"ר מגור, שהוא היה חתנו. שלמה לורנץ ייצג את צעירי האגודה, שכוחם בעיקר בבני־ברק. מנחם פרוש, שלט על ה„סיעה הירושלמית." וח"כ יעקב שלמה גרוס, שגם מאחוריו חצר חסידית, זו של וויז'ניץ, ייצג את הסיעה ההונגרית־רומנית.

הקואליציה של ארבע חצרות החסידים, בהנהגתה של חצר הרבי מגור, פעלה יפה כל עת שאיצ'ה מאיר לוין היה בחיים. לכל אחת מהסיעות היו מגביות משלה, קופות משלה ומוסדות משלה.

עסקן אברמוביץ
רק שיריים

כל אחת פעלה בתחומה ב־קרב הציבור החרדי. רק בהגיע שעת בחירות הת־עוררה המפלגה לחיים. אז גם החלו המאבקים הפני־מיים על הרכבת רשימת המועמדים.

על מנהיגותו של איצ'ה־מאיר לוין, ועל העמדתו בראש הרשימה, לא היה כל עירעור. הוא היה לא רק סמכות דתית וחתנו של ר' אברהם מרדכי אלתר, ש־היה גם דודו, אלא גם שריד אחרון לתנועה של אגודת־ישראל בפולין, שערב מל־חמת העולם השניה מנתה כ־200 אלף איש.

איצ'ה־מאיר האריך ימים, וכיהן מהכנסת הראשונה עד אמצע הכנסת השביעית. כשנפטר, נכנס במקומו ל־כנסת, החמישי ברשימת המועמדים של אגודת־ישראל — הרב יהודה מאיר אברמוביץ', סגן ראש עיריית תל־אביב. בהתאם לחלוקת הכוחות הפנימית באגודת־ישראל, היה גם הרב אברמו־ביץ' מאותה סיעה של איצ'ה־מאיר לוין, הסיעה המרכזית וחסיד חצר הרבי מגור. הוא זכה מהשיריים של איצ'ה.

דעת חסידי

ל דעת חסידי גור אין לחלוק על כך שהמקום הראשון שמור להם, בזכות היותם הסיעה המרכזית באגודה והחצר החזקה. הבעיה היא רק שלחצר גור אין את מי להציב כמנהיג למפלגה.

הרב אברמוביץ האדמוני, למרות שהוא כיום נציג חצר גור בכנסת, אינו במעמד של מנהיג, אלא של עסקן עירוני. אין סיכוי שחבריו יראו בו אדון מורה ורב להם. אפילו בחצר גור, אין מי שסבור שראוי לו לרשת את כתרו של הרב לוין. אלא שחוץ מאברמוביץ' אין כיום לחסידי גור כל קאדר של מנהיגים ברמה העשוייה לשבות את ליבו של המחנה החרדי. גור נותרה ללא גורים שירשו את כסאו של המנהיג.

כיום נוקבים בחוגי האגודה במיספר שמות, שתוך שנתיים ינסו להכשירם להתמודדות על המנהיגות. בין אלה מזכירים את שמותיהם של סגן־אלוף (מיל.) יצחק מאיר, הרב פנחס לוין שהוא אחיו של איצ'ה־מאיר המנוח, ואחרים. אולם אף אחד מאלה, למרות שהוא עשוי ליהנות מגיבוי האדמו"ר מגור הנוכחי, אינו יכול להגיע למעמד כלשהו בתוך המפלגה.

הקרב האמיתי ייערך בסופו של דבר בין שלמה לורנץ לבין מנחם פרוש. אפילו אם לא יזכה אחד מהם בתואר המנהיג, הרא־שון ברשימת המועמדים לכנסת, חייב עתה אחד מהם לזכות בתואר של שליט האגודה.

האם יהיה האח יורש?

אנשים

איצ'ה ממבוש: „עד גיל 30, כשהייתי בא להסתפר, היה הספר מושיב אותי על הקרש המגביה של הילדים"

■ את דקדקנותו בדיקדוק עברי הראה השבוע — מת־דש — שר־החוץ **אבא אבן**. היה זה כשהשר המתין בלוד למטוס שהביא את עמיתו, שר־החוץ של קוסטה ריקה **זואלו סקיו**. לפתע התקרב לאבן אחד מעובדי הנמל והו־דיע שהמטוס נחת. אבן, שע־סק אותו רגע בהכנת נאומו בספרדית, השיב: „אני רוצה לדעת אם המטוס נחת, נוחת או ינחת."

■ ללוד הגיעו בשבוע ש־עבר שלושה קופים בעלי שמות מקוריים. על שני כלי־בים היה כתוב: גנראל **גנדי** ו**מוטי הוד**, על הכלוב ה־שלישי: **מויק פינחסי** (נק־בה). (הכוונה לפנחסי, מנהל שרות־דיילות שלום של אל־על.)

■ את הקופים שלח הנס־פח הצבאי של ישראל באדיס־אבבה **אברהם אורלי** (אר־ליך).

■ החתונה הגדולה ביותר של השבוע, נערכה על־ידי רב צבאי במדים לבנים, מט־עם חיל־הים. החתן היה **יעקב**, בנו של ח"כ **אברהם עופר**, מראשי הגוש במפלגת־העבו־דה שהתחתן עם **מיכל אדלי שטיין**. לידם עמד מתחת ל־חופה ראש־עיריית תל־אביב **יהושע רבינוביץ**, המתח־לק עתה עם עופר בשלטון בסניף המפלגה. נוכח המיספר הרב של ח"כים מכל הסיעות, שהופיעו לחגיגה בבית־לסין, הציע אחד מהם להכריז עליה כעל ישיבת־סגרה של הכנסת. העיר יו"ר הקואליציה **משה ברעם**: „לישיבת־פגרה היו באים פחות חברי־כנסת!"

■ עניין ההעדרות של ה־ח"כים בישיבות מטרידה, כנר־אה, גם את ח"כ **ישראל ישעיהו**, מזכיר מפלגת הע־בודה. בישיבת מרכז מפלגתו סנה בטעות אל הנוכחים בתו־אר „חברי־הכנסת", וכשעמד על טעותו התנצל: „נוכחים פה כל־כך מעט חברים, שח־שבתי לרגע שאני במליאת ה־כנסת."

■ אגב, ישעיהו עקב ב־דריכות אחרי דברי הרב ה־צבאי בחתונתו של יעקב עופר, שקרא את הכתובה ב־ארמית ותירגמה לעברית, ותי־קן בלחש את התרגום — בעז־רת חברו לסיעה, ח"כ **יצחק נבון**. לפני כן היה זקוק דות היישוב. ה„הגנה" גם השיגה את רשימת המועמדים למעצר. איסר היה במיקרה קצין תורן במיפקדת ה„הגנה", והוא הודיע מייד לכל מי ש־הופיע ברשימה שעליו להס־תלק מביתו. „באותו ערב רכשתי לי עשרות אוייבים. כל אלה שלא הופיעו ברשימה, ו־שעל כן לא הודעתי להם שע־ליהם להסתלק, נעלבו וסברו שזילזלתי בחשיבותם."

■ **אפי דיין** התגלה שוב כאופוזיציונר מובהק. בראיון עם השבועון האמריקני לוק הכריז, בין היתר, כי הנוער הישראלי סובל מטראומה, ש־היא תוצאת שלוש מלחמות; שהצבא מכתיב את מדיניותנו במידה רבה; ושהוא מתנגד ל־מדיניות השטחים של הממש־לה. אבל, אם כי לא הכחיש קנית הצעירה, בוגרת להקת פיקוד מרכז ומי ששיתקה ב־הדרה — **אפרת לביא**.

■ ברסיטל הריקוד ריאון־2, שנערך השבוע בידי להק־תה של **רחל כפרי**, כוריאו־גראפית ישראלית שחיתה עשר שנים בניו־יורק, לא הופיע קטע־עירום שנועד להיכלל בו. הסיבה: אנשי הלהקה חששו כי קטע־הריקוד ירתיע את אנשי אמנות־לעם ושאר המז־מינים הפוטנציאליים של ה־תוכנית. הקטע ייכלל בתוכנית במשך הזמן — וזה יהיה קטע־העירום הראשון שישראל תר־אה במסגרת באלט אמנותי.

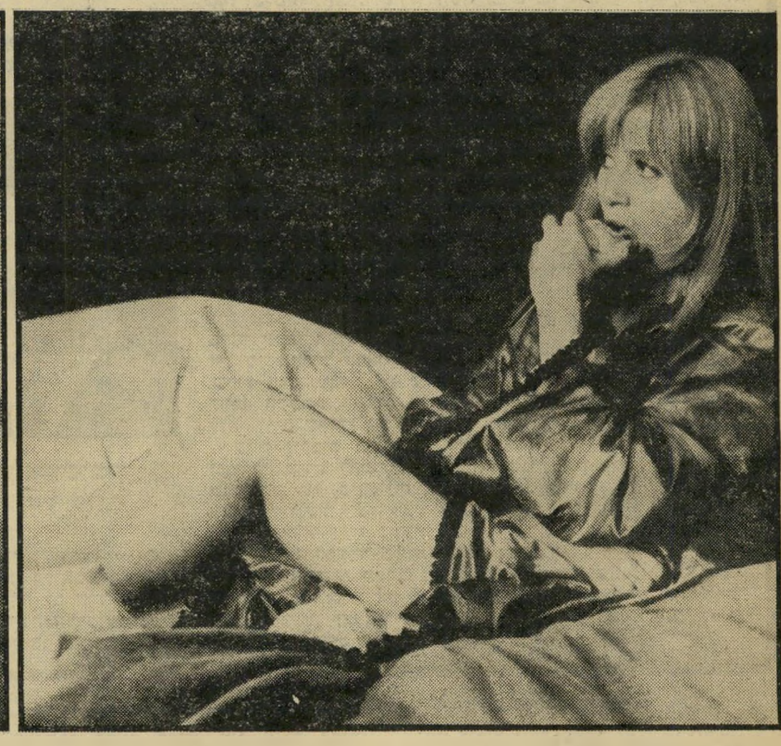
■ את ירח הדבש שלהם מבלים **ליאורה ואבי טולי־דאנו** במסע־חופים על האו־קיינוס.

■ כשהופיע השבוע **חיים טופול** בתוכנית רולטה בגלי צה"ל, ביקש שיאפשרו לו לד־בר טלפונית עם **ימימה טשרנוביץ**. במהלך השידור הסתבר למאזינים, כי טשרנו־ביץ, סופרת הילדים המפור־סמת, היתה גם הגננת של טו־פול — וגם הבמאית הראשונה שלו. כבר בהיות טופול בגן הילדים, מילא בהצלחה מרובה תפקיד־ראשי במחזה לפעוטות שכתבה. עתה, לאחר שנים, הבטיחו טשרנוביץ וטופול זה לזו, כי אם היא תכתוב מח־זה נוסף — למבוגרים הפעם — ישוב טופול במיוחד לארץ כדי למלא בו תפקיד ראשי.

■ למה **לאיצ'ה ממבוש** מוכתר כפר האמנים עין־הוד, יש שערות ארוכות? בארוחת־ערב הודית, שנערכה ביום ה־שישי האחרון בביתו של **מקס קרמר**, מבעלי חברת הטיס מרום, גילה איצ'ה נמוך הקו־מה: „הכל בגלל שנמאס לי לשבת על הקרש. עד גיל 30, כשהייתי בא לספר, הוא היה מושיב אותי על הקרש המג־ביה של הילדים. עכשיו נמאס לי ואני לא הולך להסתפר."

■ באותה ארוחה, שעל הכנתה ניצח **אייבי נתן** במ־שך חמש שעות, חיפש הצ־יר־פסל **יגאל תומרקין** את **חיים חפר**. „איפה חיים? אני צריך אותו. הוא הרי מס־דר הכל. אולי הוא יוכל לס־דר לי איזה מלחמה קטנה? אם תהיה מלחמה, תהיה לי הרבה עבודה. אני אעשה אני־דרטות ויהיה לי הרבה חומר בשביל הפסלים."

זואנה אולן

(16), הנערה שהאינטרפול מחפש בכמה ארצות, אחרי שנעלמה מביתה במערב־גרמניה. אחרי ש„העולם הזה" תיאר את הפרשה בשבוע שעבר, זכתה לפירסום נרחב בשבועון הגרמני „שטרן", שסיפר כי זואנה, שהופיעה כבר בכמה תפקידים קטנים בסרטים, הכירה את הישראלי חיושב בגרמניה, שמעון עדן, בהצגת תיאטרון, בילתה איתו שמונה לילות, כשהיא חוזרת בבקרים לבית אמה — שהתנגדה בתוקף לקשרים של בתה עם הפלייבוי הישראלי, שהוא ידידה. בגלל התנ־גדות האם ברחה זואנה בחצות מחבית, המכיל מלבד האמה גם שני כלבים, שלושה ציפורים ושבעה אוגרים. בשעה שלוש בבוקר הגיעה הבת לדירתו של שמעון עדן וישנה שם, לדבריו, בחדר האור־חים. האם, שגילתה כי בתה נעלמה, רצה לדירת עדן, נוכחה לדעת שבאמת ישנו בחדר האורחים, אך בתה כבר נעלמה, ושמעון טען שאינו יודע לאן. האם המשיכה למשטרה ותחילה הועלתה הסברה שהבת התאבדה. לאחר מכן באה פנייה לאינטרפול שיחפש את הבת בפריס, מפני ששמעון עדן נסע באותו יום לבירת צרפת. הבת לא נמצאה. בינתיים קמה לעדן סניגוריה בדמותה של השח־קנית ברברה קפל (משמאל), הנמצאת עתה בארץ ועוסקת בחזרות על הגירסה הגרמנית של „אמי חגנרלית", שטענה כי היא חברה יחידה של שמעון מזה שלוש שנים ולא ייתכן שהוא ניהל רומן עם זואנה. אך השבועון המערב־גרמני „שטרן" טען לאור דבריה של ברברה ש„מוזר ששמעון עדן לא לקח איתו לפריס את ברברה קפל."

פסוקי השבוע

■ **שלום רוזנפלד**: „אי־לו כל אותן השביתות שנערכות אצלנו בחודשים האחרונים, פק־דו חלילה את ארצות־הברית, היתה כלכלת־ישראל נהרסת כבר מזמן."

■ **שר־האוצר פנחס ספיר במרכז מפלגת ה־עבודה**: „אני מציע לארגן טיולים של חברי המרכז באו־טובוסים ממוזגי־אוויר, כדי להראות להם מה נעשה עד כה לביעור העוני."

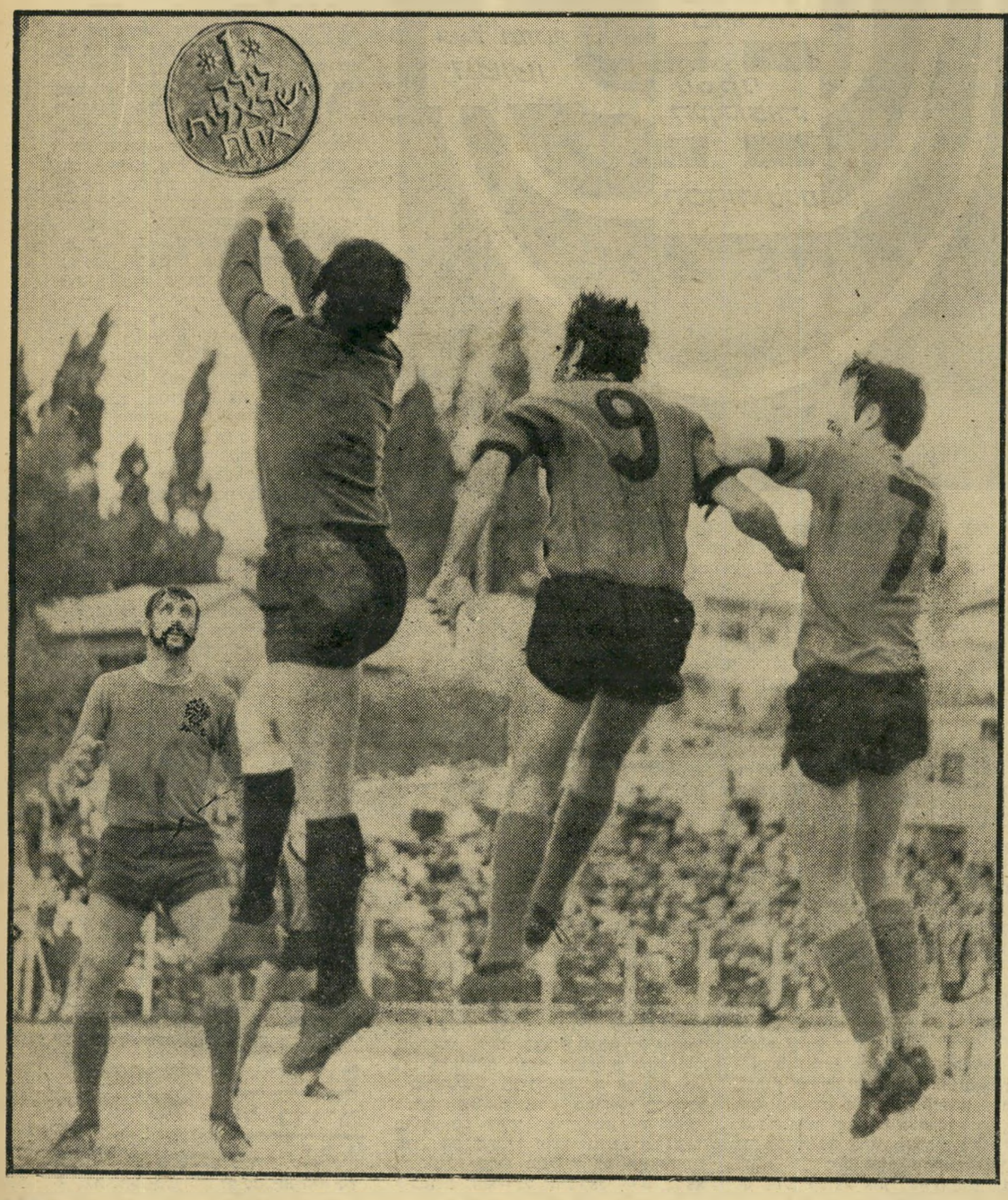
■ **מנחיג מפ"ם מאיר יערי במאמר המסביר מדוע אין זו תחליף**: „כל עוד חי אנוכי — הריני מאמין כי לפי שעה אני נחוץ."

לטהר את | לנזר את | להלאים את

הכדורגל | ההתאחדות | הטוטו

רבבות אוהדי הכדורגל בישראל הוכו בהלם. הם לא יכלו להאמין למקרא עיניהם ומשמע אוזניהם. הם, „המשוגעים לכדורגל", שהטריחו עצמם מדי שנה לפחות במשך שלושים שבתות אל מגרשי הכדורגל, בוותרם על ארוחות בחיק המשפחה או מנוחת צהריים; הם, שנאלצו לסבול במשך שנים מיתקני ספורט עלובים, מזוהמים וחסרי נוחיות; הם, ששילמו במיטב כספם עבור הזכות ליהנות ממאבק ספורטאי, שהשקיע מדי שנה עשרות מיליוני ל"י בניחושי טוטו הכדורגל, הם, שהפכו את כדורגלני הקבוצות האהודות עליהם לאלילים, עקבו בחרדת קודש אחר מעלליהם על המגרשים ומחוץ להם — הם נפלו קורבן לתרמית הציבורית הגדולה ביותר בתולדות ישראל. רימו אותם, היטעו אותם, שיטו בהם, לעגו לרגשותיהם, גנבו את כספם והתעללו בבריאותם. ציבור שלם של רבבות אזרחים נלכד, כפי שהחל להסתבר בשבועות האחרונים, לפי העדויות שהושמעו ב„ועדת עציוני" לחקירת השחיתות בכדורגל, במלכודת מתוחכמת של מנגנון מושחת ורקוב. הכינוי היחידי המתאים לספורט הוא:

הקטינוע

הכדורגל הישראלי היה משול במשך שנים לתיבת פנדורה, שתוכנה ידוע, אך אסור לפתחה. איש מהעוסקים בספורט זה או מהמקורבים אליו, לא הישלה את עצמו מעולם לגבי תוכנה או מהותה של קופת שרצים זו. אך איש לא העז לגעת בה ולפתחה.

בכל מקום בו יש עשייה, עלול להידבק ליכלוך. גם במדינות אחרות, בעלות מסורת ספורטאית ארוכה ומפוארת מזו של ישראל, התגלו מקרי שחיתות בספורט. אך בישראל התחוללה תופעה יוצאת דופן — הספורט, במידה שלא היה קשור בשחיתות, נעלם. מה שנשאר וקיים במימדים של תופעה חברתית, הוא רק הספורט הקשור בשחיתות.

ספורט הוא אחד הגילויים החיוביים בחייה של כל חברה. הוא אמצעי חינוך ובידור להמונים. הוא שם נירדף לסדר, למשמעת, להגינות, לבריאות רוחנית וגופנית. אך במדינת ישראל בה השלטון הפך לביזנס, ובה הדת היא ביזנס, היה זה רק טבעי שגם הספורט יהפוך לביזנס.

למעשה כמעט ולא קיים בישראל בקנה־מידה רציני כל ספורט של ממש. מה ששרד מהפעילות הספורטאית ההמונית הטהורה, הם רק אותם ענפי ספורט המושכים קהל, מלהיבים את יצריו והמסוגלים לשמש מקור לרווחים. בין אלה צועד בראש הרחק מכל שאר ענפי הספורט — הכדורגל. הוא הפך מזה שנים רבות לעסק מסחרי ברמה המוסרית הנמוכה ביותר, שגילויי שחיתות, שערוריות וקנוניות הפכו בו לתופעות קבע שכבר לא גרמו להתרגשות לאיש.

עמוק בתוך הבוץ

כך קרה שבמשך שנים רבות (לפחות 15 שנה) התרכזו סביב הענף, מלבד אנשי ספורט אמיתיים ותמימים, גם כנופיות של אינטרסנטים, שלא האידיאל הצרוף של הספורט עמד לנגד עיניהם, אלא הפקת רווחים פוליטיים וכספיים. במרוצת השנים הם הצליחו להחדיר את רעל השחיתות גם אל הספורטאים עצמם.

הגילויים שהצביעו על מציאות זו, התגלו מדי שנה בשנה. הם עברו בלחישה מפה לפה בין אוהדי הכדורגל. מפעם לפעם זכו גם לפירסום בעיתונות. לפעמים אפילו הפכו נושא לדיון בכנסת. אבל איש לא העז לפתוח את תיבת פנדורה של הכדורגל הישראלי.

עד שאירע מה שאירע בסיומה של הליגה הלאומית השנה.

כבר כיום קשה לקבוע בדיוק, מה גרם לוועזוע הגדול בדעת־הקהל והשל־

(המשך מעמוד 17)

טון, שדחף למינוייה של ועדת חקירה ממ־שלתית, שלפי כתב מינוייה מונתה „לח־קור את השמועות בדבר מתן תשלומי כסף כדי להטות משחקים בליגה הלאומית.״

האם היו אלה תוצאות ומהלכי המישחקים האחרונים בליגה, שבפומבי ולעיני כל שמו ללעג ולקלס כל שיקולים ספורטאיים? האם היתה זו התפיסה הממשית הראשונה, ש־נעשתה בידי חוקרי משרד החקירות מו־דיעין אזרחי, של שחקנים שהיו מעורבים במכירת משחק בכסף? או האם היו אלה ההפגנות האלימות וההתפרעויות של או־הדי קבוצת בני־יהודה, שהביאו למסקנה, כי הגיעו מים עד נפש, יש לשים בלם להי־דרדרות, לפני שתהפוך לבעייה חברתית?

כך או כך, עובדה היא, שמה שלא נעשה תריסר שנים קודם לכן, למרות שהיו לכך אותן ההצדקות שהיו למינוי ועדת החקי־רה השנה, נעשה הקיץ. כך מונתה על ידי נשיא בית המשפט העליון הוועדה בהרכב שופט בית־הדין העליון הד״ר משה עציוני, עורך־דין משה בן־זאב ומזכיר התאחדות האיכרים יצחק זיו־אב, שזכתה לתואר „ועדת עציוני״.

תוך 13 ישיבותיה של הוועדה שנערכו עד כה (הוועדה תחדש את ישיבותיה ה־שבוע, אחרי פגרה קצרה), בהן הופיעו בפניה 29 עדים, הסתבר כי הבוץ בו שקע הכדורגל הישראלי עמוק יותר מכל מה שניתן היה לשער.

40 משחקים מכורים

★

ועדת עציוני תמשיך בחקירו־תיה, תסיק את מסקנותיה ותגבש את המלצותיה. אולם, כבר כיום ניתן לס־כם את משמעות הגילויים והמתחייב מהם.

צריך להיות ברור, שכל מה שנאמר בפני ועדת החקירה אינו אלא אפס קצה העובדות המהימות, שהתחוללו בשדה הכדורגל הישראלי בשנים האחרונות.

מה שנחשף עד כה, הן בעיקר עדויות שמיעה. טרם הופיע בפני הוועדה כדורג־לן אחד שהודה במכירת משחק והצביע על אלה שקנו אותו. גם ההאשמות שהוט־חו על ידי שלום ירקוני, איש המודיעין האזרחי, נגד כנופיות המהמרים בכרם התימנים ובשרון, הן האשמות נסיבתיות. עצם העובדה, שבישראל יכול בעל מועדון קלפים בו משחקים מדי לילה בסכומים של רבבות ל״י, להיות גם מנהל קבוצת כדורגל בליגה הלאומית, גם בעל תחנת ניחושי טוטו וגם מהמר בסכומים של רבבות ל״י (כפי שלדברי ירקוני הוא עמוס טוב, מנהל קבוצת שמשון), היא עובדה מחרידה. אבל עדויות ממשיות ש־סיפרו מי קנה משחקים, מי מכר, מי שילם ומי לקח את הכסף וכמה, טרם הועלו בפני הוועדה, פרט למקרה הידוע של מכירת המשחק בין בני יהודה לחד־רה. קשה גם לקוות שהם יועלו בפניה.

מטבען של עיסקות מעין אלה שהן נעשות בחשאי, ללא נוכחות עדים, ללא קבלות ומיסמכים העלולים לשמש הוכחות.

כך נוצר הרושם כאילו מדובר במכירת שלושה או ארבעה משחקים בלבד בליגה הלאומית, במחזורים האחרונים של הלי־גה, שבהם היו קשורות רק קבוצות המוע־מדות לירידה. מלבד המשחק בין בני־יהודה להפועל חדרה, שהוכרז כבר כ־מכור, נחקרים עתה שלושה משחקים נו־ספים החשודים כמכורים: הפועל תל־אביב — בני־יהודה (בו ניצחה בני יהו־דה 1:0); הכוח רמת־גן — הפועל חדרה (בו ניצחה חדרה 1:2); והמשחק בו ניצ־חה מכבי פתח־תקווה, במחזור האחרון של הליגה את הפועל ירושלים בתוצאה המפתיעה 1:5.

אולם, כפי שטוענים יודעי דבר, הרי מ־239 המשחקים שנערכו השנה בליגה הלאומית (משחק אחד לא התקיים בגלל אי־הופעה), חשודים לפחות כ־40 משחקים בכך, שנמכרו לקבוצה יריבה או למהמרי הטוטו. המכירות החלו עוד במחזורים ה־ראשונים של הליגה, הרבה לפני שנשקפה סכנת ירידה לאיזו קבוצה. ולהוציא שלוש ארבע קבוצות בליגה, אין כמעט קבוצה שלא היתה מעורבת במשחק מכור.

סדום של כדורגל

★

והי המציאות, למרות שלא ניתן להוכיחה בעדויות ומיסמכים. היא מצ־ביעה על כך שגם קבוצות כמו מכבי תל־אביב, הכוח רמת־גן, בית״ר ירושלים, ה־פועל חולון והפועל פתח־תקווה, ששמן אינו נקשר עתה במשחקים המכורים — גם הן, באמצעות חלק משחקניהן, היו קשורות במשחקי שחיתות.

וזוהי אולי המשמעות הנוראה ביותר של הגילויים הנחשפים בפני וסביב ועדת עצ־יוני. אין מדובר בקבוצה קטנה של שחק־נים מושחתים. אין מדובר רק במספר עסקנים רודפי בצע, או כנופיה בודדת של מהמרי טוטו, שדי בהרחקתה כדי לט־הר את האווירה. מדובר על שחיתות כללית, בה היו מעורבים בפועל ובידיעה עשרות כדורגלנים בכירים של הכדורגל הישראלי, מיטב עסקני הקבוצות, המאמ־נים הלאומיים ושאר הנספחים לכדורגל.

כולם ידעו, במידה פחותה או רבה של בטחון, ששמהו נורא מתרחש בכדורגל מדועע הם שתקו? מדוע נתנו יד לקשר מדוע הם שתקו? מדוע נתנו יד לקשר השתיקה? מדוע השלימו עם השחיתות?

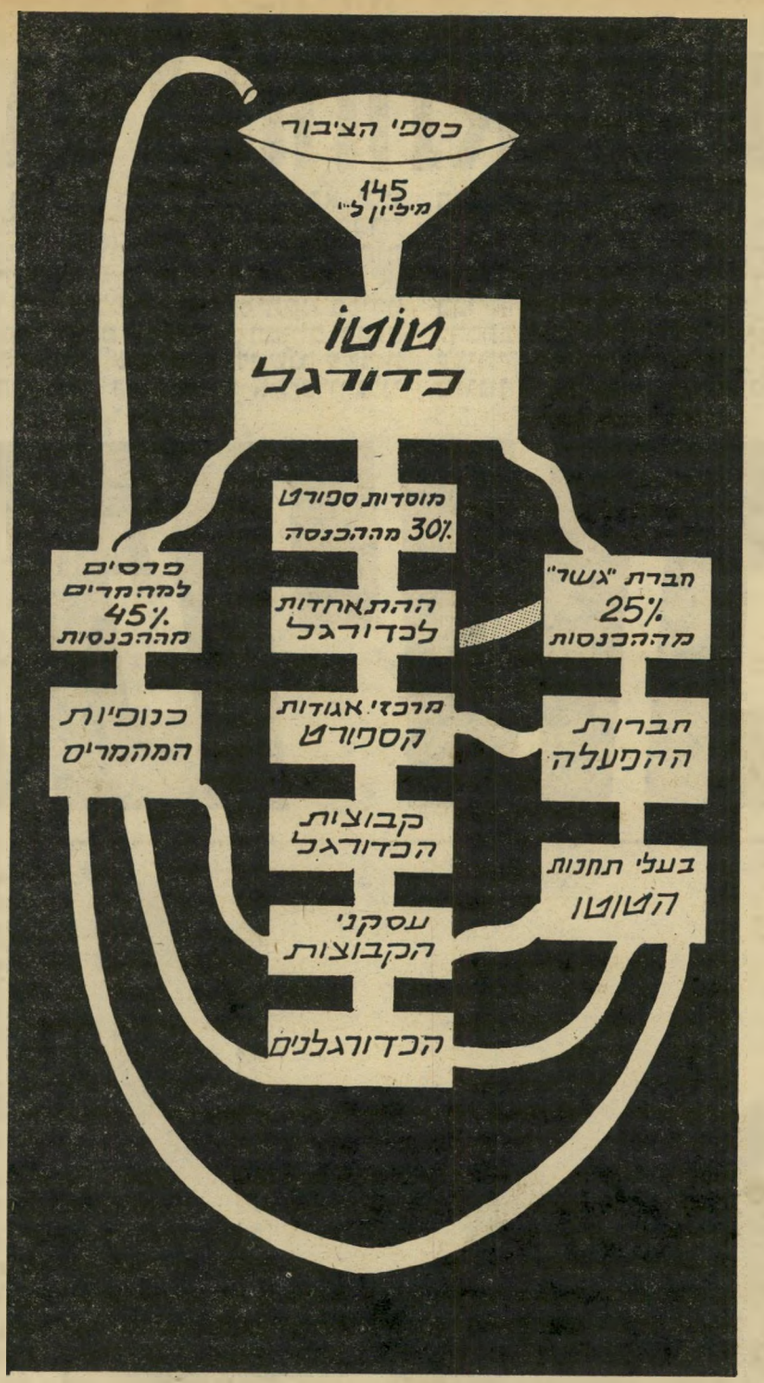
בסדום הכדורגל הישראלי לא נמצא אפילו צדיק אחד, ויהיה זה כדורגלן, מא־מן או עסקן, שיקום ויאמר: ידי לא תהיה במעל הזה! אני לא אתן יד להונאה הג־דולה של כל ציבור חובבי הספורט!

איפוא היו עתונאי הספורט של ישראל, העטים כיום בתאווה לפרסם כל גילוי של מכירה? האם דיווח מישהו מהם על מש־חק שסיקר, כי הוא נראה לו כמכור או כבלתי ספורטאי? כולם, להוציא עתון זה, שהיה הראשון בחודש מרץ השנה להתריע על משחקים מכורים למהמרי הטוטו, נתנו פה לקשר השתיקה.

הכדורגלנים, העסקנים, העתונאים, האר־הדים השרופים החיים עם הקבוצות, ומנה־לי ההתאחדות לכדורגל — כולם ידעו וכולם שתקו.

אפילו היום, כשוועדת החקירה הממ־לכתית יושבת על הדוכן ומתאמצת לס־חוט מהעדים המופיעים בפניה עובדות; כאשר ברור שהכדורגל הישראלי לא יח־זור להיות מה שהיה בעקבות גילויי הוע־דה — גם כיום אין אפילו כדורגלן אחד או עסקן קבוצה אחד, שירהיב עוז בנפשו ויבוא לספר את האמת. לכל היותר נמצ־אים כאלה המוכנים לבוא ולהעיד על שחיתותם של אחרים.

במצב כזה, יהיו אשר יהיו מסקנותיה של ועדת עציוני, אין עוד טעם לשקם או להמליץ המלצות לשיפורים. מאחר ש־מבנה הכדורגל כולו, ממסד ועד טפחות, הוא רקוב ומושחת, קיימת רק אפשרות אחת: להרוס את הכל כדי שניתן יהיה להקים במקומו מיבנה חדש וטהור.

מכונת השחיתות

כך זורמים המיליונים בעורקיה של מכונת השחיתות של הטוטו, שהביאה להתמוטטות ספורט הכדורגל הישראלי. במשך 14 שנות קיומו, הזרימו אזרחי המדינה לטוטו סכום של 142 מיליון ל״י. רק חלק זעיר מסכום זה שימש לטיפוח הספורט ולשיפור מיתקנים. ההכנסה זרמה ללא פיקוח של ממש בשלושה צינורות עיקריים: הפרסים למהמרים, ההקצבות למוסדות הספורט, ודמי התפעול הגבוהים של חברת „גשר", המשותפת לבעלי „דיעות אחרונות" ולשני עסקני ספורט, שאחד מהם, ג׳רי בית הלוי, הוא גם חבר הנהלת התאחדות הכדורגל. למרכזי הספורט היתה גם הכנסה מחלקם בחברה „לקידום הספורט" שהיא חברה להפעלת סוכנויות הטוטו. מיספר רב של כדורגלנים ועסקני קבוצות נהנו מהטוטו לא רק כמהמרים, אלא כבעלי תחנות וכמשתפי פעולה עם כנופיות המהמרים.

מיליונים בלי פיקוח

★

שני גורמים לנגע השחיתות שהפך את הכדורגל הישראלי לסדום של הספורט:

● מנהיגיו, עסקני ומנהלי ההתאחדות הישראלית לכדורגל, שזרעו את זרעי השחיתות בקבוצות ובכדורגלנים, ושחל־קם מהווים עד היום סמל לשחיתות אישית.

● מפעל ניחושי הספורטוטו, שעצם מיבנהו נועד להעשיר אינטרסנטים מע־טים ובעלי חזקה על חשבון הציבור; ש־בדרכי ניהול כושלות, בביזבוז תפעולי וב־היעדר כל פיקוח ציבורי או ספורטאי, הפך למטרה הבלעדית של ספורט הכדורגל הישראלי, במקום לשמש אמצעי לקידומו.

מנהלי ההתאחדות, שרובם הם עסקנים שעוד לפני 15 שנה היו פסולים לכהן בתפקידים ציבוריים, הם שותפים לניהול הטוטו. מנהלי קבוצות ושחקנים, הם אינ־טרסנטים ישירים לא במשחקים אלא ב־עסקי הטוטו. הם מהמרים על המשחקים שבהם הם משתתפים ושיש להם היכולת לקבוע את תוצאותיהם.

אך אם הטוטו הוא אבי כל חטאת ב־כדורגל הישראלי, הרי העסקנים הם אמו מולידתו.

אלה המנהיגים כיום את הכדורגל הישׂ־ראלי, הם אלה שמראשית המדינה הנציחו את משטר הפיספי־פיפטי המפלגתי, הפכו לאחר מכן את הספורט לשלוחה של ה־חיים הפוליטיים במדינה, טמנו ראשיהם כבנות־יענה והתעלמו במשך 15 שנים לפחות מכך שהחובבנות בכדורגל הישר־אלי פשטה את הרגל ומתה.

הם שנתנו את הדוגמא כי בשם הספורט הישראלי מותר לשקר, לרמות ולעקוף את חוקי המדינה. הם שהנהיגו את התש־לומים מתחת לשולחן; את הברחות הכס־פים לחו״ל; את מסעי הקניות ברחבי העולם; את ההתחמקויות מתשלום מכס בארץ ואת הונאת מס ההכנסה.

כדורגלנים הולכים ובאים, קבוצות עו־לות ויורדות, מאמנים נולדים ומתים — אך העסקנים תמיד נשארים.

לפני 13 שנים, ב־1958, בעקבות מסע החרפה של נבחרת הכדורגל הישראלית למשחקי אסיה בטוקיו, הוקמה ועדת חקי־רה, שהגישה המלצות לטיהור האווירה בכדורגל הישראלי. בעקבות מסקנות אלה התפטר מזכיר ההתאחדות, מיכאל („מי־קה") אלמוג מתפקידו. במקומו מונה אז כמזכיר צבי ברים. והנה, שום דבר לא השתנה. השבוע, אחרי 13 שנים, החליט מרכז הפועל כי אם יהיה צורך להחליף את נציגיו בהנהלת ההתאחדות לכדורגל, יהיה זה מיכה אלמוג שיחליף את אחד מנציגי הפועל בהתאחדות. היתה זו דוג־מא נוספת כיצד משטים מרכזי הספורט המפלגתיים באזרחי ישראל, מהתלים בהם וגונבים את דעתם.

דור המידבר — אבוד!

★

לכך זה יש לשים קץ!

שום תרופות ושום תחבושות פלאים לא יועילו. כאן דרוש איזמל מנתחים, כדי לחסל את שרשי הנגע.

יש להלאים את הטוטו, למסרו לניהול מוסד ממשלתי או ציבורי, תחת פיקוח מבקר המדינה.

יש לפזר את ההתאחדות לכדורגל, לש־לוח את עסקניה לגימלאות. יחד עם זאת יש לנטרל את הכדורגל מהשפעתם של המרכזים המפלגתיים. את שיקומו של ה־כדורגל יש למסור לרשות הספורט או למוסד ציבורי שיורכב מאנשים בעלי יושר ציבורי וזיקה אמיתית לספורט ולא לכסף וטובות הנאה אחרות.

ובעיקר — יש לטהר את האווירה בקרב הספורטאים עצמם. דור הכדורגלנים ה־נוכחי הוא אבוד. זהו דור המידבר. יש לדאוג לחינוכו של דור ספורטאים חדש, ברוח האידיאלים האמיתיים של הספורט.

הראש המסריח של הכדורגל

צבי ברים

מ"ר כדורגל הישראלי הוא צבי („האיש בעל הצלקת") ברים.

שום כדורגלן, שום כוכב, שום שם, לא זוהה במשך תקופה כה ממושכת עם הכדורגל הישראלי כמו האיש נמוך הקומה, שצלקת עמוקה טבועה במצחו, המדבר בעברית של שוק במיבטא פולני מובהק. במשך 17 שנים רצופות, להוציא הפסקת קצרות שלא באשמתו, מחזיק צבי ברים ברסן ההתאחדות לכדורגל הישראלית, תחילה כגובר ההתאחדות, אחר־כך כמזכירה הכללי, ועתה כסגן יושב־ראש ההתאחדות.

תמיד היו לו תפקידים מישניים. הוא אף פעם לא היה בעל התואר הרם ביותר. אבל הוא לא היה זקוק לתוארים. לפחות שלושה דורות של כדורגלנים הכירו את צבי ברים כ„האיש החזק" של ההתאחדות לכדורגל, כמי שעל פיו ייסק כל דבר בכדורגל הישראלי, ובצדק.

עוד לפני שכדורגלן ישראלי ידע את ההבדל בין מישחק מכור לקנוי, הוא למד לדעת את כוחו הגדול של האיש החזק: ברים הוא האיש הנותן ומארגן כסף. הוא מחזק את רמי הכיס בנסיעות לחו"ל. הוא הקובע אילו טורנירות הנאה יקבל כדורגלן המשרת את הנבחרת הלאומית. הוא הקובע מי יאמן את נבחרת ישראל ומי לא. הוא גם הקובע לעיתים קרובות למדי, מי ייכלל בנבחרת ומי לא.

על כן היה זה מוזר ומפתיע, שבהופעתו בפני ועדת עציוני לחקירת השחיתות בליגה הלאומית בכדורגל, התגלה צבי ברים, בעל הוותק של 17 שנות תככים, כמי שאין לו בכלל מושג מה נעשה בכדורגל הישראלי.

לא זוכר! לא שומע! לא יודע!

ב"נה לקט נבחר מדברי החידוד והבדיחה שבחר ו' נציג הציבור הזה, המייצג בהתאחדות הכדורגל את הסתדרות העובדים ואת מרכז הפועל, להשמיע באוזני העם בישראל.

שאלה: האם יש יסוד לשמועות על השחיתות בכדורגל?

ברים: יש יסוד לשמועות כי יש כבר פסק־דין. על שחיתות בטוטו נודע לי רק מהעתונות.

שאלה: האם היו תוצאות משונות במשחקים השנה?

ברים: קשה מאוד לדעתי, לקנות ולמכור משחקים... אין לי כל סיבה לומר שיש או אין יסוד לשמועות על שחיתות. אלי לא הגיע שום דבר... ההתאחדות לכדורגל, היא לדעתי ההתאחדות הטובה ביותר היכולה להיות לענף הכדורגל, והיא מטפלת בענף בצורה הטובה ביותר שיכולה לטפל בה התאחדות כלשהיא...

שאלה: האם המאמן שפר פוטר, התפוטר או התפטר?

ברים: חוזהו לא חודש וזאת ביוזמתי. אני רוצה להדגיש שאני הוא שבזכותו הוא הגיע לאמן את הנבחרת...

שאלה: **מה עם התשלומים מתחת לשולחן?**

ברים: **התופעה קיימת, כנראה.**

שאלה: **כנראה?**

ברים: **אני רק יודע שהיא קיימת, כנראה. כי לא היתי עד למקרה כזה. התעניינתי בקבוצות הפועל. אין כל תשלומים מתחת לשולחן בקבוצות הפועל.**

שאלה: **מה עשיתם כשבכיר הארץ כולה מדובר רק על שחיתות, שחיתות ושוב שחיתות. מה חקרתם?**

ברים: **אני רוצה לומר — לא כלום!**

שאלה: האם האגודות אינן מערימות על תקנון החובבות?

ברים: ההתדרדרות היא כזאת שגם על מס הכנסה מערימים.

שאלה: על מחקר של מבקר המדינה על המשתתפים בהימורים שמעת?

ברים: שמעתי, אך לא קראתי!

שאלה: אתה יכול לתת מושג מה זה גיבוי לקבוצה?

ברים: זה לא ידוע לי!

שאלה: אתה טוען שבמרכזים הכל טהור?

ברים: כן. אני בוטח במרכזים.

שאלה: **לפני קום הוועדה לא ידעת כלל על חשד לשחיתות?**

ברים: **לא ידעתי, עכשיו אני יודע!**

שאלה: האם בנסיעות החינם שניתנות לחברי ההנהלה נוסעות גם נשותיהן?

ברים: אינני זוכר.

שאלה: האם משלמים מעל למותר בתקנון החובבות?

ברים: זה קיים, אך אינני מנהל חשבונות ואינני בודק את זה.

שאלה: שמעתם מראש כי המשחק בין הפועל תל־אביב לבני־יהודה מכור?

ברים: אז מה?

שאלה: האם לחבר הנהלת ההתאחדות בית־הלוי, יש אינטרס שלא להקטין את הליגה?

ברים: תשאל אותו!

שימו לב! כך משיב נציג ציבור ועדת חקירה ממלכתית — בהתחמקויות, בהתחכמויות, כשהוא כבר עושה חסד ומועיל לענות לעניין, הוא אינו זוכר, אינו יודע: הוא לא ראה ולא שמע. וזהו מר כדורגל הישראלי — מסואב ומושחת כמו ספורט הכדורגל בישראל.

ראש קבוצת הסדרן

כ"אשר האשים סמל המשטרה יהודה סלוק את צבי ברים בפני ועדת החקירה, כי הורה לו לפני שבע שנים למסור את משחק קבוצת הפועל רמלה, שהוא היה ראשה, לקבוצת הפועל בארי־שבע, הגיב צבי ברים בהצהרות כי הוא מעיין בהגשת תביעה משפטית נגד סלוק.

גם בפני הוועדה עצמה, ניסה ברים להגן על שמו הטוב. ואילו בפגישה של נציגי מרכז הפועל בהתאחדות הכדורגל הצהיר ברים: אין בדעתי לשלם בראשי עבור אף אחד. איני אשם או זכאי יותר מאחרים!"

חצרה היא רק שלצבי ברים לא היה מעניין שם טוב, לפחות מאז החל נושא כתפי קידום רשמיים בהתאחדות לכדורגל. כי עוד לפני שצורף כנציג מרכז הפועל להתאחדות הכדורגל, היתה כבר קופה גדושה של שרצים תלויה מאחורי הטיפוס הזה.

בתחילת שנות הארבעים היה ברים שוטר במשטרת הישובים העבריים ברחובות. הוא היה ממונה על קבוצת גאפירים ששמרה על מיתקני מכון וייצמן. בתוקף תפקידו זה היה אחראי על קבלת כספים ממכון וייצמן וחלוקתם לגוטרים. חלק מאותם כספים לא הגיע משום מה לתעודתו. נפתחה אז חקירה נגד צבי ברים שתוצאותיה לא נודעו.

ברים, שהחל את הקאריירה שלו כפועל דפוס ברחובות, היה בין מייסדי פלוגות הפועל במקום וראש קבוצת הסדרן של הפועל המקומי.

עד שפרצה מלחמת השחרור, נשא ברים אשה וירש את מעט הרכוש שהותיר לו אביו שנפטר. עסקיו החלו לפרוח באמת רק עם קום המדינה. בתקופת מאורעות הדמים שלפני מלחמת העצמאות היה ברים ממלא מקום מפקד חבל רחובות, האיש האחראי לבטחון תושבי המקום, לביצורים, ולרכוש. הוא לא חסך דאגה בשטח זה, אפילו כשהדבר גרם לו אי־נעימות, כמו החרמת רכוש של מכריו.

כך, למשל, כשהיו אנשי הבטחון זקוקים לטלפון, החרים ברים טלפון מבית־חרושת מקומי. בתום המלחמה, כשבאו האנשים לבקש חזרה את המכשיר, סרב ברים אפילו לתת להם אישור כי הטלפון הוחרם. כי לברים יש סלידה עמוקה מפני אישורים.

לא את כל הדברים החרימו מהיהודים. אנשי ההגנה נהגו אז להחרים רכב מערבים, כדי למנוע את גילוי הרכב הגנוב בידי המשטרה הבריטית היו מחליפים את מספרי הרכב. לברים, בתור ממא מקום מפקד החבל, היה ג'יפ מסוג זה. כאשר בתום הקרבות באו אנשי ההגנה לקבל את הג'יפ, התברר כי הוא איננו. התעורר אז החשד כי ברים מכר אותו. נפתחה חקירה, שתוצאותיה לא נודעו עד היום.

עם הקמת המדינה והקמת צה"ל, זכה הקורפורל של משטרת הישובים העברית צבי ברים בדרגת סרן. כאשר כבש צה"ל את לוד ואת רמלה, ועשרות חומסי חמס ובוזזי בז עטו על השלל שהשאירו הערבים בעיר, כאב ברים את כאב עירו. לבו לא נתן לו לראות כיצד אנשים, הגרים בריחוק מקום מרמלה, יקחו חפצים לבתיהם, בעוד ששכניה של רמלה, אזרחי רחובות, יהיו מקופחים.

הוא רצה להשאיר גם מעט לאזרחי רחובות, יצא עם מפקד פלוגת ההובלה לרמלה, עם שיירת מכוניות. בדרך חזה עצרו אותם כמה אנשי פלמ"ח, שמנעו משום מה את העברת רכוש ערביי רמלה לרחובות.

לברים כאב הדבר מאוד. כי עוד קודם לכן ניתנה לו ההזדמנות לטפל ברכוש ערבי. היה זה בעת הבריחה הגדולה של ערביי האיזור. ברים היה ממונה על מחסומים שבדקו ערבים אלה, החרימו מהם כל רכוש שהיה עלול להכביד עליהם.

אוקם לא כך רכוש ערביי רמלה הלך לאיבוד. חדר האמבטיה של ברים מקושט בחרסינה גרמנית, בה היו ערביי רמלה נוהגים לרצף את חדרי האמבטיה שלהם. היו אמנם כמה אנשים במשטרה הצבאית שלא הבינו אהבת חרסינה זו, וערכו חקירה נגד צבי ברים. אוקם, כרגיל, תוצאות החקירה לא נודעו עד היום.

יותר הערכה לפעולתו של ברים היתה בקרב אזרחי רחובות. כשהסתיימו הקרבות וברים בנה לו בית גדול ברחובות, לא שכחו אזרחי המושבה להביע לו את אהדתם. בחג שמחת תורה מתיר נוהג יהודי עממי להחליף שלטים ברחובות העיר. כך, למשל, כותבים על שלטו של רופא — סנדלר. על ביתו של ברים הופיעו, בהזדמנויות שונות, כמה כתובות. פעם היה כתוב שם: „לוד—רמלה"; בשנה אחרת תלו על גג הבית שלט אחר: „הרכוש הנטוש".

ברים חזר לעסקי הדפוס. הוא בנה לו בית־דפוס גדול ונפרד משלו, בביתו הפרטי. אולם משטר הקיצוב והצנע עצר בעדו מלהתפתח. לברים, כעובד מוסדות הסתדרותיים חיוניים, היו הקצבות של נייר. פעם חשדו בו שהוא מעביר נייר לשוק שחור. נפתחה חקירה. גם תוצאות זו לא נודעו עד היום.

פעילותו הספורטאית, שגם בעת שגרף רבבות לא הביאה אותו לעזיבת מחנה הפועלים, היא שהביאה אותו בסופו של דבר אל ההתאחדות לכדורגל, ושם אל השטח הקוסם לו — כמתנדב כמובן — הגזברות.

לטאטא אותו החוצה!

ה"יה זה רק המקרה הרע, שגרם לכך כי דווקא בתקופת כהונתו של צבי ברים כגזבר ההתאחדות לכדורגל, ארעו בה אי־הסדרים הכספיים והמעילות החמורות ביותר. מתחת לאפו גנב אז מזכיר ההתאחדות, משה וייס, מכספי ההתאחדות, תבע וקיבל דמי עמלה מסוכני ביטוח, קבלנים ופירסומאים.

כאשר פרצה שערוריית כרטיסי הכניסה המזויפים, למישחק שנערך בין נבחרות ישראל וברית־המועצות ברמת־גן, היה ברים אחראי על הדפסת הכרטיסים ואחרי המישחק נמצאו גזעות הכרטיסים בבית־הדפוס שלו. הוא היה מעורב גם בשערוריית ביזבוז כספים לא אישורים וקבלות של נבחרת ישראל, כי עת שהיתה בפארים בדרכה למוסקבה.

תקצר היריעה מהכיל את כל מעלליו של ברים. אור לם כיום כן אז: מסביבו השתוללה השחיתות והוא לא ראה ולא שמע. בזכות זאת הועלה בדרגה, מונה בבוא היום כמזכיר ההתאחדות במקומו של מי שהיה עד אז האיש החזק: מיכאל אלמוג.

מאז ועד היום אין צבי ברים חוסך מזמנו ומכוחו למען הכדורגל הישראלי. הוא עושה ימים כלילות, מקדיש לפעמים שבועות כדי לצאת לחו"ל בשליחויות חשובות של ההתאחדות לכדורגל. כל זה הוא עושה לשם שמיים ובהתנדבות. אין הוא מקבל שום משכורת עבור טרחתו. הוא רק זוכה בכמה כוסות תה בישיבות הנהלת ההתאחדות ובכיסוי ההוצאות שהוא מוציא למען הכדורגל.

וראה זה פלא: למרות שכך זמנו ואנו מושקעים בהתנדבות בספורט, עושה האיש חיל בעמלו. צבי ברים הוא כיום איש עשיר מאוד. נציג הפועלים בהתאחדות, שיחיה של הסתדרות העובדים, האיש המגן על ספורט הפועלים הוא עשיר מופלג, בעל בית־דפוס המעסיק חרכה עובדים, בעל קונצרן, בעל פרדסים ורכוש גדול נוסף.

בכל מקום אחר בעולם, זה יכול היה להיות אבסורד, אבל לא במציאות הישראלית. צבי ברים, שהועמד לדין על שסרב להעסיק נכי צה"ל בבית־הקולנוע שלו, כפי שמורה החוק — ממשיך לדבר בפומבי על מוסר וטוהר מידות. צבי ברים — שנתפס בלוד בעת נסיון הברחה, אחרי שחזר מאחת מנסיעות החינם הרבות שלו, הוא האיש שצריך לשמש סמל ודוגמא לספורטאי ישראל. צבי ברים, מלך הקנוניות והתשלומים מתחת לשולחן בכדורגל הישראלי — הוא שצריך לטהר את הכדורגל הישראלי משחיתות.

אין בדיחה מעוררת חמלה.

הכדורגל הישראלי מסריח מראשו. צבי ברים הוא הראש המסריח של הכדורגל הישראלי. כאשר הוא יטאטא ויסולק בבושת פנים מההתאחדות לכדורגל, כאשר יועמד לדין על עוולות שקר בפני ועדת חקירה ממלכתית — רק אז ניתן יהיה להתחיל במלאכת הטיהור של הכדורגל הישראלי.

„שבע יפול לצדיק – נקם!" זוהי

זי'אן קוטו ותירצה ארבל במציאות בת קיבוץ מעוז חיים, בתו של אחד מראשי הפלמ"ח, ודוגמנית העירום הראשונה בישראל. בסרט: אחת מאינסוף החתיכות העוברות במיטתו של הגיבור. משמאל: סצינה דמיונית מתוך הסרט, בה נאלץ הגיבור להתאגרף בחתיכות חשופות, כששותפו, השחקן הישראלי מוסקו אלקלעי, שופט. הרעיון המרכזי של הסרט שבע פעמים ביום, הן בעיותיו הסקסואליות של הגיבור.

תל־אביב הקטנה גדלה, עם השנים. אבה קייזר, הדוגמנית הגר־מנית המתגוררת בישראל והמשחקת בסרט את תפקיד אחת ממזכירותיו של האדריכל הקנדי שבא לישראל והקים בה משרד משגשג, מצליחה, בסצינה זו במשרדו של הבוס לכסות בקושי את דרום העיר.

סוף חודש אוגוסט יגיע לארץ סגן שר־החינוך הקנדי, איש קאתולי אדוק ונציג חוגי הכנסיה במפלגת השלטון, כדי להשתתף בהצגת הבכורה החגיגית של הקו־פרודוקציה הישראלית־קנדית החדשה, שבע פעמים ביום.

וזה הסיפור שיגול לעיניו של סגן השר: לאדריכל המפורסם אדם לפונטן (כשמו של ממשיל המשלים הצרפתי) יש בעיות חמורות: הוא איש מקצוע מוכשר שבא מקנדה לישראל, והקים עם שני שותפים משרד משגשג. כסף לא חסר לו, עבודה לא חסרה. הכל יכול היה להיות יפה וורוד ונפלא — אילולא המכה הנוראה שנפלה עליו: הוא אינו מסוגל, בשום פנים ואו־פן, לעמוד בפני נערה. הוא מוכרח לשכב. וכשזה קורה לו שבע פעמים ביום, זה מתחיל להזות בעייה.

הסרט מתחיל בשעת בוקר בהירה בחייו של מר לפונטן, המטייל בשוק הירושלמי בעיר העתיקה. זבנית מציעה לו שמלות רקומות. לפני שהיא מספיקה לומר את מחיר הסחורה — היא כבר מסירה את השמלה הרקומה שלגופה, מתלבשת בכל בורח מן הקצב הרצחני של העיר כדי לנשום עמוק את אוויר המידבר. באמצע הדרך, חוסם גמל את הכביש. על הגמל, זוג רגליים חטובות. מעליהן — שמלה שחורה, המכסה הכל. אין כמובן צורך להסביר כמה זמן ממשיכה השמלה לכסות את טפחיה של העלמה, מן הרגע שזו הצי־צה בנהג. תוך עשר שניות נעלמים הבגדים, נעלמת הנערה, נעלם האדריכל. רק הגמל נשאר במקום.

ככה זה נמשך. שש ושבע פעמים ביום לפחות. המזכירות במשרד אינן יכולות להי־המרץ על מר לפונטן — אשר כבר שוכב בינתיים על שטיחי ערב, ללא כל בגד.

זה — לארוחת בוקר. אחרי שאכל לשו־בע, הוא מסייר במוסטאנג שלו מסביב לחומות, ככל מבקר אמיתי בעיר הקודש. לפתע — צופר מכונית משטרה מאיים מאחור. מר לפונטן, אזרח ממושמע, נאנח ועוצר. שוטרת חמודה ניגשת אליו, מו־ציאה פנקס דו"חות, שולפת עט — ושו־קעת יחד איתו לדו"ח ממושך במושב האחורי.

אין ברירה, מוכרחים לנוח. האדריכל

שרית ישי: שהופיעה ב„בכחאי", מופיעה בסרט כאחת מהרמון מזכי־רותיו של קוטו, המתגלות יעילות במיוחד מאחורי שולחן הכתיבה — של הבוס, כמו בסצינה זו. להצגת הבכורה הוזמן שר־החינוך הקנדי.

בשורת ספרט משותף ראשון של מדינת ישראל וקנדה:

"7 פעמים ביום"

כנס לחדרו של הבוס מבלי להשיר מעליו את תיכף ומייד את בגדיהן המעטים. האדם המיסכן מחבק, מנשק, משגל וסובל.

ערומות רודפות

★

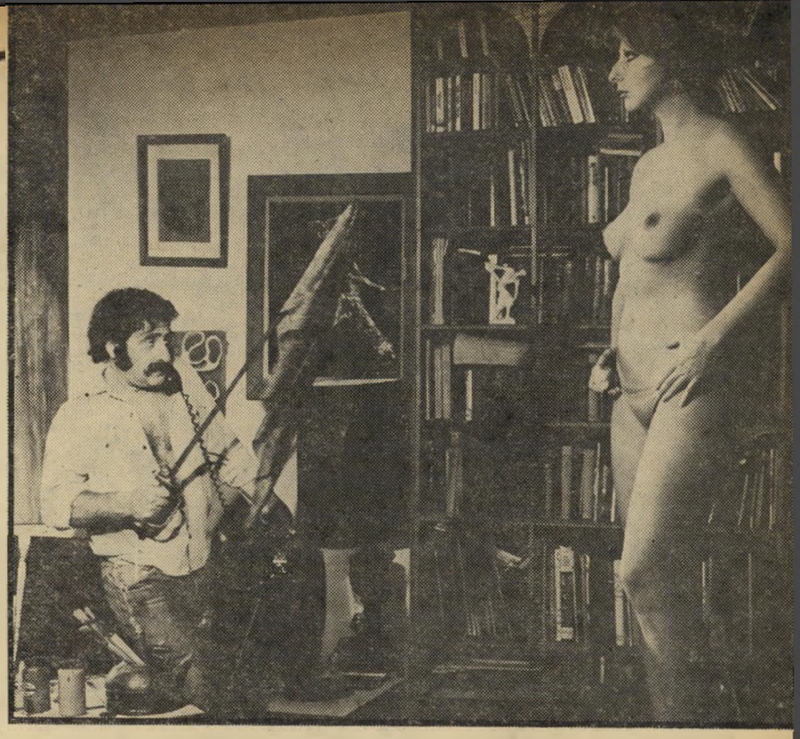
א פשר לומר — סבל כזה על כל בני ישראל. אבל מר לפונטן באמת סובל. אולי, חס וחלילה, תשוש האיש? לא ולא. מר אדם לפונטן זקוף תמיד על משמרתו.

ינפש ושגל - ברחבי ישראל

מים כביום היוולדם, משתגלים צמד גיבורי הספרט, ז'אן קוטו ורוז'אנה סקיפינו, בכל נוף אפשרי ובלתי אפשרי בישראל — מימי הים התיכון ועד הסחנה. משמאל: מיסגד עומר הוא אחד מאתרי התיירות היחידים בהם נשארים השניים בבגדים.

יענקל'ה בן־סירא

מכוסה כמעט כולו בשפם אדירים, אך בכל זאת יענק'לה הישן והטוב, מופיע בסרט הישראלי־קנדי „שבע פעמים ביום" כצייר איטלקי, (בתמונה — בעבודה) ידידו של אדם הגיבור, השולח אליו את אחותו — הלא היא חווה, הגיבורה של העלילה.

הפסיכולוגית

הממושקפת והמקצועית כל־כך, שעל ספתה משטח אדם לפונטין בעיותיו הנישאות, היא דליה פרידלנדר.

במעמד אחר, הוא מלטף את עכוזה החשוף של תרצה ארבל (היכרות חטופה בשוק הירקות) ואינו מפסיק לייסר את עצמו בתוכחות של הפסיכיאטרית. או להבדיל, זכרונות ילדות כמו השתנה על רגלי אבא העסוק באותו זמן במלאכה חשובה לא פחות עם אמא.

את הצגת הבכורה של האפוס המבדר מוסרי מצוי, הדואג לחוקי הקואליציה.

אבל הקנדים הביאו לארץ צלם יוצא מן הכלל, וזה, יחד עם הבמאי דניס הרו (ששמו הולך לפניו כמקצוען בשטח הקו־מדיות הארוטיות), מצאו מקומות מדהי־מים ביופיים בארץ הקטנטונת, חיברו אר־תם יחד כנופון צבעוני, ויצרו אווירה אק־זוטית ההולמת אפילו את אלף לילה ולילה.

גיאוגרפיה ופורנוגרפיה

א מנם, מאחר והעם הנבחר לא עשה לעצמו כל צלם וכל תמונה, נושאים מרבית האתרים המצולמים אופי ערבי דווקא. בין אם המדובר במסגד כיפת הסלע בירושלים, או במרפסות של יפו העתיקה.

לזכותם של ורזיה והרו יש לומר גם, שהצליחו לבלבל לחלוטין את הסדר הגי־אוגרפי ולשחק בפניני הנוף הישראלי ביד חופשית. מה דעתכם למשל על וילה הגר־בלת עם ים בצד אחד, עם אקווה־ולווה בצד שני — ועם הסחנה (הריקה מהמונים) בצד שלישי? וזה עוד לא הכל. ורזיה טרח אפי־לו להשתמש בסוגים שונים של פילם לכל אתר ואתר, כדי לקבל תוצאות אחידות באווירה וצבע. צבי גרא הישראלי תלה על החורבות העתיקות שטיחים ופרוות צב־עוניות ווילונות שקופים, והתוצאה מת־קבלת כגן־עדן עלי אדמות.

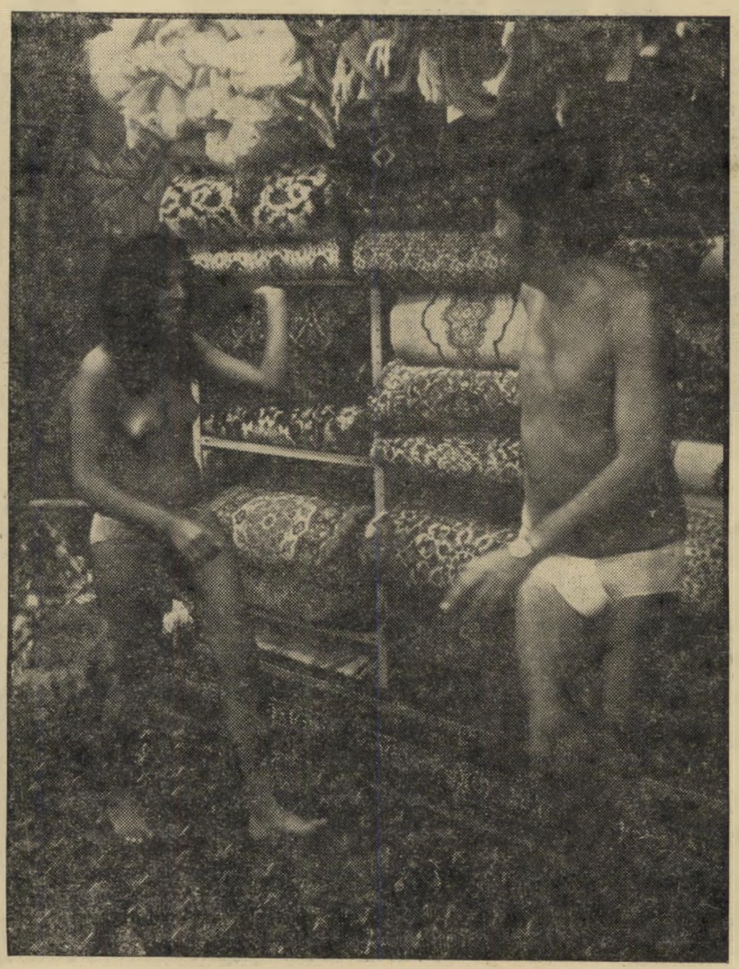
זוהי בדיוק הכוונה, כמובן. הסיפור רו־מז בבירור על משהו כמו „אדם וחוה חוזרים לגן עדן". ואכן האשה המצילה את נשמתו של אדם לפונטן מגורל גרוע ממוות נושאת את השם המקסים חוה בוטיצ'לי (שימו לב לסמליות האמנותית). אבל עד להצלתו הסופית יש לו עוד כמה שלבים בלתי רגילים שעליו לעבור. למשל, הוא שוכב עם נערה ולפתע פורץ בצעקות חדווה: „הידד, אני אימפוטנט." ברגע מסויים, גם זו סיבה לשמוח.

פורנוגרפיה היא עניין של גיאוגרפיה

כך חיים הבדווים

בכל סרט שנועד למשוך תיירים לארץ הקו־דש, גם „שבע פעמים ביום" לא מוותר על הביקור המסורתי באוהלי קידר, שם מתארחים אדם וחווה, צופים בריקודים מזרחיים, וחווה אף מוזמנת, עטופת כפייה, להציג את כישרון הריקוד שלה לצד הבדווית.

רחל שרי

היא מוכרת בדים ערבייה בעיר העתיקה, המצליחה להתגונן במשך למעלה מעשר שניות תמימות בפני קסמיו של הגיבור, לפני שהיא סוחפת אותו לחדר הפנימי של החנות, שם היא מדגימה בפניו את חבדים.

(המשך מעמוד 21)

ואינו מרכין ראשו בפני אף אחת. שבע יפול צדיק — וקם.

או אם זה כל כך טוב, למה זה כל כך רע?

ההסבר פסיכולוגי פשוט. לקנדי רב ה־פעלים חסרה — אהבה אמיתית. אך המיס־כן פשוט אינו מסוגל לרגש אמיתי עמוק, כנה, מלהיב, משגע ומרומם כלפי המין השני. חייו הם כמידבר בלי אהבה. בסיו־טיו בלילות הוא חולם על נשים ערומות הרודפות אחריו בחולות לוהטים, כלודרים צמאי דם בזירת הקרב. אלא שכל צמאונן הוא לסחיטת אונו הגברי.

במר גורלו, זועק האיש לעזרה, פונה לפסיכיאטרית ממושקפת ואלגנטית, המש־כיבה אותו, למטרות רפואיות גרידא, על ספה רכה. אדם עונה על שאלותיה — ורו־אה בדמיונו את שדיה. היא חוקרת אותו על עברו בלבוש מלא — והוא חולם על אבריה ללא לבוש. זאת רק התחלת הטיפול. זאת גם התחלת הסרט שבע פעמים ביום, השונה בתכלית השוני מכל מה שנעשה בארץ עד היום. קודם כל, זהו סרט המכנה את עצמו ללא בושה „קומדיה ארוטית". תכונתו העיקרית: הוא מפשיט את גיבוריו ללא מורא וללא משוא פנים, בעליצות ובבדיחות הדעת. מה יש? לספר בדיחות נועזות מותר, ולהראות אותן אסור?

שנית, זאת פירסומת מלהיבה ומשכנעת לחתיכות ישראל. רחל טרי (הזבנית בירו־שלים העתיקה), שרית ישי (מזכירה), תמי אלוני (הערביה על הגמל) בתוספת הדוג־מנית הגרמניה אבה קייזר (גם היא כמז־כירה במשרד) כפי שראה אותן רנה ורזיה במצלמתו, מסוגלות בהחלט — גם בבגדים, אך בעיקר בלעדיהם — להכפיל ולהשליש את התיירות הגברית לארץ הקודש.

ומעל הכל, סרט זה הוא לוח הפירסום היפה ביותר של משרד התיירות הישרא־לי — אם כי למשרד זה לא היתה כמובן כל יד בהכנתו. משרד ממשלתי ישראלי יעסוק בעירום? גילוי עריות כאמצעי לגי־לוי ארץ־ישראל היפה! זוהי המחשבה ה־רחוקה ביותר מדמיונו של פקיד ממשלתי

תיאטרון

מריטת עצבים —

עד להתפוצצות

לדעת רבים וטובים היתה הצגת התיאטרון החיפאי מנדרגולה בבחינת נס ממש: כל אותם שחקנים שנראו כפזורי־הארץ ות־פוצותיה בכל הצגותיה הקודמות של הבי־מה החיפאית, התגבשו וניצבו לפתע כ־צוות תיאטרון של ממש. והנס שקרה להם היה בלי ספק: מייק אלפרדס.

הגוף ככלי. אלפרדס הבטיח בתוכניה של מנדרגולה שזהו „תיאטרון שהוא ה־משתמש בקולו ובגופו של השחקן ככלי הבעה עיקריים, ומעדיף לוותר על כל מיני אמצעים טכניים ראוותניים" — שראה את התוצאות, הבין שאלפרדס הוא מין טיפוס שכזה, שנאה דורש ונאה מקיים. אלפרדס המעיט באבזרים אך הע־ביד בפרך את שחקניו בתרגילי התעמ־לות שגבלו בלוליינות קירקס.

לכן, כשיצאה השמועה מן החאן ה־ירושלמי שאלפרדס הוא שיעלה שם את בית ברנדה אלבה, מחזהו האחרון של פדריקו גרסיה לורקה — ברור היה לכל שהפקה רגילה ושיגרתית — לא תוכל להתבצע כאן.

דברים משונים. ואמנם ההפיכה באה לירושלים: אלפרדס מצא, קודם כל, שאולם החאן אין כמותו באוירה ובנתו־נים להיות „תיאטרון עגול". כלומר, ה־הצגה תתרחש בכל מקום, תשע השחק־ניות יתערבו בקהל, והבמה תתפרש על הפתחים, המדרגות והמיפלסים השונים.

אלפרדס מתכוון להמשיך וללכת לפי האני מאמין שלו. כלומר: „אינך צריך לשאוף להיות בסדר עם הקהל שלך, אתה צריך לשאוף להיות יפה וטוב אפילו אם לא תהיה מקובל בקהל. אתה עלול להיכשל, אבל רק בנסיונות ובחידושים אתה יכול להתקדם."

וביניתיים, החאן כמרקחה. דברים משו־נים קורים שם. למשל, מחפשים כבש שלא יהיה כבד ומרדני מדי, מכדי שאחת הנערות תוכל לשאתו חי על הבמה. או, שוב, בדרך המיוחדת שלו, מכין אל־פרדס קולות־המולה שיבואו מאחורי הק־לעים. הכפר סוער, התושבים הורגים את אחת מבנותיהם שילדה מחוץ לנשו־אין. איך משיגים אפקט שכזה? פשוט מאד. קודם כל מייגעים ומאמצים את תשע השחקניות בחזרה מורטת־עצבים. ישר אחר־כך מוציאים אותן לחצר, יחד עם כל היצורים הנשיים האחרים הנמצ־אים אותה שעה במקום. מבקשים אותן להוציא את כל המעיק על נשמתן, בצע־קות בגידופים ובכל העולה על רוחן. זכן זה מונצח בשני מיקרופונים. והנה לך המולה אמיתית תוצרת עצמית.

כל הרעיונות האלה מצלצלים כמשע־שעים או מוזרים, אבל לטענתו של אל־פרדס, כי במאי צריך לקחת חירות לעצ־מו — היה עד כה כיסוי. מעניין מה יגישו לנו תשע השחקניות שלו (ביניהן עליזה רוזן, מיכל בת־אדם ורות גלר־אשכר) באחד המחזות המזעזעים ביותר על דפוסי חברה נוקשים, המצמיחים אנ־שים מעוותים עד להתפוצצות הבלתי נמנעת.

קריינית הרדיו —

הופכת לכוכבת מחזמר

אין כעסקי השעשועים! רק סיסמא שגורה כל־כך יכולה להיות אמיתית כל־כך.

וכי ישנם עוד עסקים בעולם, לבד מעסקי השעשועים, המגלים לבקרים כוכ־בות זוהרות שהיו עוזרות־הבית של לילי־אמש, איש־במזוודה היוצא מן הכלא הי־שר לבימת מחזמר חדש (מרדכי לוק בפיקודו של יוסף מילוא) והפתעת השבוע לאשה: עוגניה שמחוני בתפקיד ראשי, במחזמר מזל דגים של גיורא גודיק — שאת תמליליו, אגב, חיברה חברה למק־צוע ברשות השידור — חנה בן־ארי.

למי שזכרונה צעיר מדי, כדאי לספר על עוגניה לוין, אחת הקרייניות המעולות ביותר בימי המנדט, כששידורי־ישראל עוד לא היו אפילו קול־ישראל.

מי שראה אותה, התרשם מאחד הירוקים ביותר שבזוגות העינים הנשיות בארץ.

בעל לא בוהמי. עוגניה לוין בחרה ברדיו ובעל שלא היה בוהמי כלל וכלל, ומאז נשאה את השם שימחוני, ילדה ארבעה ילדים (הבכור משרת בצה"ל, הקטנה תלמידה בכתה ו') ושימחה את עקרות־הבית הישראליות בתכנית חדשה: התכנית לאשה.

עוגניה שימחוני היתה, איפוא, הממצי־אה של אחד המאגזינים הרדיופוניים הנשמעים ביותר במדינה, ואפילו סללה את הדרך למה שהתקבל מאוחר יותר כ„להיט" ברדיו. ושוב, למי שאינה זו־כרת: אחת התכניות הפופולריות ביותר בשנות החמישים היתה התכנית כבקשתך לעקרת־הבית, שהגישה בצהרי ימי רא־שון וחמישי בשעה 12.50.

היא העסיקה את עצמה במרוצת הזמן כמעט בכל תוכניות הרדיו, להוציא אולי את תחזית מזג־האויר.

לראות אותה, עתה, מקפצת, שרה, רוקדת ומזמרת, ככוכבת מחזמר מן ה־שורה — זו באמת הפתעה.

איך קרה?

כאמור, אין כעסקי השעשועים. אין זה סוד שלגודיק היו קשיים רציניים בליהוק המחזמר מזל דגים — כשם

עוגניה ועליזה ב„מזל דגים"
ממזל מיקרופון למזל דגים

שאין זה סוד שבכל הארץ גם יחד קשה להרכיב צוות אחד שלם ומושלם למחזמר אחד שלם. לא כל שכן כשהארץ מליאה בהפקות מחזמרים גדולים ומחזמרי־כיס.

ובכן, קודם כל התקשו במציאת כוכב צעיר ויפה שיעמוד כרומיאו טברייני (ממישפחה יוונית) מול יוליה טורקית (ב־מחזה — אלגרה, תפקידה של עליזה עזיקרי.) השחקן שהבטיח להיות תגלית נשאר באלמוניותו ולא התגלה בהזדמ־נות זו, ותחתיו הצליח גודיק לקבל מה־בימה את עזריאל אשרוב הנאה והמוכשר. עכשיו, חשב גודיק, ישוטו הדגים במים באין מפריע. ואז — סערה חדשה: השחקנית שנועדה לתפקיד אם־הכלה ה־יוונית, לא הצליחה לשחות עם שאר הדגים, והבמאי אברהם ניניו היה כים סוער.

ש־ש־ש. „הלכתי לחתונה של קרוב־משפחה ופתאום, באחד הרגעים הפנויים האלו, כשאתה עומד ומסתכל בקרואים, נחה עיני על מכרה ותיקה: עוגניה!" מספר הבמאי ניניו, „וכרעם שגעוני הגיח הרעיון: למה לא עוגניה? ניגשתי אליה ואמרתי לה: ,את הרי הגעת ברדיו למי־מנוחות. למה לא תקחי לך אתגר כזה לילדים?' תחילה היא נדהמה. אחר כך התחילה להסביר לי שזה לא ייתכן. ומה פתאום. ושהיא צריכה לצאת עם ילדים לחופשה. ושהבטיחה להם כל־כך מזמן. וש־ש־ש. והסוף היה", מתחייך ניניו, „שלא ישנה כל אותו הלילה, כינסה מו־עצה מישפחתית בבוקר, של בעל וארבעה ילדים, והחליטה לנסות."

עוגניה מליאה התלהבות משלושת בניה החדשים, פפיקו, סמיקו ומושיקו ומבחה אלגרה כשבחזרה עוזרת לידה בתה שלה בהרפתקאה החדשה של שינון התמליל, הרצוף פניני לשון ספרדיים. ביחוד היא מבסוטית מהמחמאה הגדולה ביותר לה זכתה, שכמותה, מפי הצוות: „שכנזיה, מה פתאום שכנזיה, זאת! ספרדיה — כל היום!"

לצלילה
עד 500 מ'

טיסו סידרל
סופר־צלילה —
אוטומטי,
עם תאריכון
וכרונוגרף,
אטום למים,
אל־חלד, מחוסן
בפני כל זעזוע.

מ - 169 ל"י

TISSOT
סופר - צלילה
שרות בינלאומי ברחבי העולם

נגד הפגיעות בתושבי רצועת עזה

העובדות:

* הרס בתי מגורים של אלפי משפחות — — —
* גירושי כפיה המוניים של תושבי הרצועה — — —
* הלחמת מנעולי חנויות ואיומים במטרה לשבור שביתת מחאה בלתי אלימה של תושבי הרצועה נגד הגירושים — — —
* אמצעי לחץ וכפיה, שמעדיפים לא לפרסם את מחותם (שידורי ישראל ביום 14.8.1971) — — —

המחריש לנוכח אימת המעשים הללו הופך שותף לעושיהם.

הפגנת מחאה נגד מעשי השלטונות ברצועת עזה תתקיים ביום ראשון, 22.8.1971, בשעה 16.30, ברחוב קפלן, פינת רחוב ליאונרדו דה וינצ'י.

סיסמאות ההפגנה הן:

1. יופסקו מיד גירוש המשפחות מעזה!
2. הקץ להרס בתי המגורים ומחנות הפליטים!
3. גירוש אוכלוסיה והרס בתים — פשעים הם לפי אמנת ג'ניבה!
4. מדללים תירס ולא בני־אדם!

הבע את התנגדותך ואת סלידתך ממעשי הדיכוי!
בוא להפגנה והבא את מכריך וידידיך!
אל תחריש!

ועד הליגה לזכויות האדם והאזרח בישראל
תל־אביב **ת. ד. 14192**

במחיר הזדמנותי

ספר התנ"ך והברית החדשה בכל השפות

במחיר 2 לירות (כולל דמי משלוח)

שלח את הסכום אל:
ת. ד. 7089 ירושלים
הספר יישלח מיד!!

במדינה

נוער שלטון עצמי לפנתרים

גולדה היתה צריכה לראות את הסצינה: אולם מלא פנתרים ופנתרות עד אפס מקום — ולמרות זאת, השקט והסדר מוחלטים. בהתאם לדימוי המקובל, היה המקום צריך להיות בשלבי התפרקות מתקדמים. אחרי הכל — פנתרים, כידוע, הם לא נחמדים. במקום זאת, ישבו עשרות הפנתרים, נערותיהם ואורחיהם, בסדר מופתי מסביב לשולחן הארוך הערוך כל טוב. האזינו לנאומי הברכה בנימוס מופתי.

שריפה, ושיקום. היה זה ביום השלישי האחרון, בטקס חנוכת מועדון הפנתרים החדש בירושלים. היה זה הרבה יותר מטקס חנוכת מועדון חדש: זה טקס הכרה בפנתרים.

לאחר השריפה שכילתה את מטה הפנתרים בירושלים — שעד היום לא התגלה אם היתה מקרית או מעשה הצתה — הועלתה בין פעילי הפנתרים ההצעה שהם יקחו על עצמם את ניהול מועדון המרתף, השוכן במרכז העיר, ואשר נועד לנוער רחוב — ותוך כדי כך גם ימקמו בו את המטה שלהם שעלה באש. ראש העירייה טדי קולק נתן את האוקיי — והרעיון הפך מציאות.

המרתף הוא פינת חמד השוכנת בבית ערבי עתיק. הוא כולל שלושה חדרים, שני אולמות, ובר קטן למשקאות קלים.

תוכניות עשירות. תוכניות הפנתרים לגבי המקום החדש עשירות למדי. הם מתכוונים לפתוח במקום חוגי דרמה, ריקוד, שיעורי עזר, פעולות תרבות ו־ספרייה. עיריית ירושלים הסכימה לכסות את כל הוצאות הפעלת המקום, תרמה בסניף הדואר המרכזי בעיר התחתית בחיפה. מאחרי האשנב ישב פקיד צעיר, לא גס־רוח במיוחד, לא אדיב במיוחד — סתם לא איכפתניק. מה שהיה בלתי שיגרתי, הפעם, היה הדיאלוג בין השניים.

האשה: „קיבלתי הודעה שיש עבורי מכתב בדואר רשום".

הפקיד (נוטל את ההודעה, מוציא את המכתב הרשום): „נכון. ממשרד הפנים. תעודת זהות בבקשה".

האזרחית: „אין לי תעודת זהות. זאת אומרת, תעודת הזהות שלי כאן, בתוך המכתב הזה".

הפקיד: „איך את יודעת מה יש בתוך המכתב? הוא עוד אצלי בידיים?"

האזרחית: „כן, אבל אני יודעת. שלחתי לפני שבועיים את תעודת הזהות שלי למשרד הפנים, לשינוי כתובת. אז עכשיו הם החזירו לי אותה".

הפקיד: „אני מבין. אה — אבל אני בכל זאת צריך תעודת זהות ממך. בלי תעודת זהות — אסור לי לתת לך את המכתב".

האזרחית: „אבל התעודה בפנים ה־מכתב".

הפקיד: „כן, אני יודע. אבל אני לא יכול לתת לך את המכתב — בלי תעודת זהות".

וכן הלאה, וכן הלאה.

פנתר מרציאנו (משחק במועדון)
— שהם לא נחמדים?

פנתר לוי עם סמל הפנתרים
מי אומר —

ישראלים בחו"ל הקריירה החדשה של מלכת היופי

יורם כץ איש הפירסום התל־אביבי ישב במשרדו, מעיין בתיק הפירסום החדש, שקיבל זה עתה מארצות־הברית, של חברת פולרוראיד הענקית, כאשר נתקלה עינו בתמונת הדוגמנית שהציגה את המוצר החדש. היה נדמה לו שהוא מכיר אותה ממקום כלשהו.

לאחר שניות מספר, ויתר כץ על הרעיון במשיכת כתף. מהיכן יכיר דוגמנית כזו? מחזורה השנתי של חברת המצלמות עולה על תקציבה השנתי של מדינת ישראל, ותקציב הפירסום שלה, בן עשרות המיליונים, מאפשר לה לשכור את דוגמניות־הצמרת המפורסמות ביותר בעולם. התיק, שהגיע מארצות־הברית כדי לפרסם בישראל את המצלמה החדשה של החברה, נשלח במקביל גם ל־72 מדינות אחרות בעולם, לאותה מטרה. מהיכן יכיר הוא, יורם כץ, דוגמנית צמרת כזו המפיצה מוצר של חברה בינלאומית ב־72 ארצות?

זה לקח לו כמה שעות, עד שנזכר מהיכן יכיר. דוגמנית הצמרת הבינלאומית היתה לא אחרת מאשר רינה יצחקוב — בשעתו מלכת היופי של ישראל, וכיום עקרת־בית ואם לשני ילדים בבוסטון.

יפהפיות ברחבי העולם. „אני מכיר את רינה יותר מהרבה ישראלים

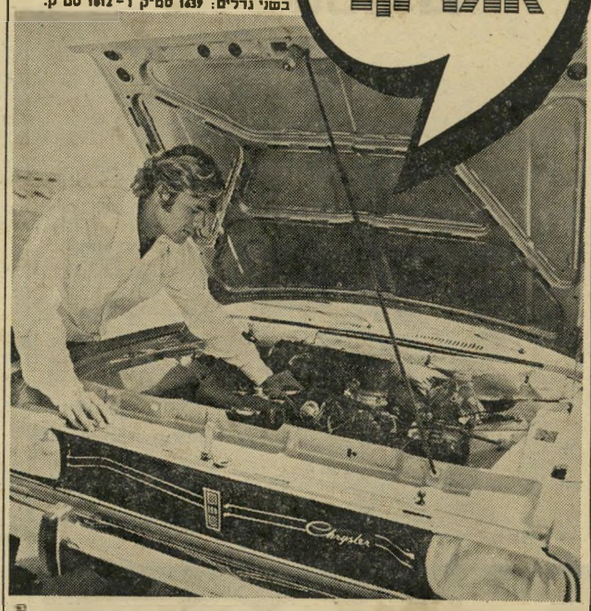
(המשך בעמוד 26)

מנגנון הפקיד נתן, הפקיד לקח, יהי שם הפקיד מבורך

המחזה עצמו היה שיגרתי למדי: אשה נרגזת עמדה לפני אשנבו של הפקיד,

עיצוב וידע אמריקני

מעט ספורטיבי בן 4 צילינדרים בשני נדלים: 1639 סמ"ק 1 – 1812 סמ"ק.

CHRYSLER 160-180
למסירה מידית!

בוא לראות גם סימקה 1000, 1100, 1301, דודג'-דארט ופליימות-וליאנט.

תל-אביב: מכשירי תנועה בע"מ, דרך פתח-תקוה 74, טל. 36115
חיפה: דרך העצמאות 104, טל. 524475
ואצל הסוכנים ברחבי הארץ.

מכוניות שנה מובית טוב

CHRYSLER INTERNATIONAL

תעשיין סימפטי
בגיל 53 ישמח להכיר
בלונדינית עד גיל 35
שתארח לו לחברה.
תנאים מצויינים ומיוחדים
לצורך הכרות אנא לפנות בכתב (סודיות מובטחת),
בצרוף צלום, אל ת.ד. 4104, ת"א עבור „תעשיין".
רצוי לציין מספר טלפון.

חברת אדניר מרחיבה פעולותיה

מבצע מכירות מהפכני, במהלכו יחולקו חינם! אלפי חבילות גלידה לציבור הרחב נפתח בימים אלה ע"י חברת אדניר לרגל הוצאתה לשוק של הגלידה החדשה: גלידת „ניר".

מחלבות אדניר הרחיבו בימים אלה את היקף יצורם והדבר בא לידי ביטוי, בהופעתה של סדרת הגלידות הביתיות: „ניר" — בטעמים ומתכונים כמותם לא היו עד כה, ובפתיחת מסע פרסום רב מימדים אשר יקיף את כל הארץ שגם הוא חסר תקדים.

הוצאתה של סדרת הגלידות „ניר", המכילות גלידה בטעמים ומתכונות חדישות והמופיעות באריזות מרהיבות, באה במסגרת תכניות הפיתוח של מחלבות אדניר והרחבתן. החברה נמצאת בפעילות מלאה ואינטנסיבית אשר את תוצאותיה ניתן כבר לראות בימים אלה בשוק, וזאת למרות הבעיות שנתקלה בהן בזמנו עקב קשיי המבעלים הקודמים. קבוצות משקיעים שנציגיהן סירבו במפעל מתעניינות ברכישתו ולהן תוכניות פיתוח גדולות נוספות.

בסדרת „ניר" החדשה נכללות חבילות גלידה ביתיות בטעמים: וניל שוקולד, מוקה וניל, פונץ בננה ופירות כאשר כולן עשויות על טהרת החומרים הטבעיים ומיוצרות במכונות החדישות ביותר ובשיטות המשוכללות, כמיטב המסורת של חב' אדניר.

בכדי לעודד את גלידות „ניר", החדשות פותחת עתה החברה, כאמור, במבצע חסר תקדים במימדיו בשיתוף חברת „צים". במסגרת המבצע הקרוי „מבצע שבעת הכוכבים" יזכו לקוחות אדניר בחבילות גלידה חינם! וזאת לאחר שיאספו 7 כוכבים המודפסים על עטיפת הגלידה וימסרום בנקודות המכירה. כן ישתתפו בהגרלת ענק שתהיה בסוף המבצע ובה תוגרלנה 4 נסיעות נופש לחו"ל.

מבצע זה מיועד בניגוד למבצעים אחרים, לא רק לקהל הרחב אלא גם לחנוונים המוכרים גלידות אדניר, וילוקחים חלק במבצע, גם הם יוכלו להשתתף בהגרלה הגדולה ולהנות מאפשרות לזכות באחת מהנסיעות לחו"ל.

ITT
SCHAUB LORENZ
מקלט הטלויזיה הטוב בעולם!
סוכן בלעדי בישראל
כנורי בע"מ פרץ 4 ת-א

קולנוע

כוכבים

שימורי סרטים

במכוני יופי

כל מי שמתמצא בענף הקולנוע יודע שהבשורה החדשה לעשור הבא נושאת את השם: קאסטה.

אכן, מן הרגע בו הוחל בפיתוחן, בכל מיני מקומות בעולם, של קאסטות, בהן אפשר יהיה להקליט לא רק מוסיקה אלא גם סרטים, מתכוננים כולם לשיגוי הגדול העומד לקרות בתעשיה המכנה את עצמה — האמנות השביעית.

אבל ישנם המתכוננים, וישנם העושים. בין האחרונים נמנית השחקנית הצרפתיה ז'אן מורו, אשר כנראה ניחנה לא רק בכשרונות דרמתיים ניכרים, אלא גם ב־חוש מיסחרי מפותח. העלמה מורו כבר החלה בייצור והפצת תוכניות מיוחדות, מוקלטות על קאסטות, במסגרת חברה אשר הקימה יחד עם בעלה לשעבר, ז'אן לואי ריישאר (אשר ביים אותה במאסה הארי) ועם הפירסומאי כריסטיאן ג'יון, אשר רכש נסיון בבימוי סרטי פירסומת.

הפלות ופיגריות. כצעד ראשון לה־פצת שימורי־הסרטים שלה, אותם היא מפי־קה ושני שותפיה מביימים, פנתה העלמה מורו אל ששת המוכר לה היסב: מכוני־יופי ובתי־אופנה. במקומות אלה אפשר יהיה לחזות, תוך טיפול לשיפור אישיות האשה, בתוכניות מיוחדות במינן, הנמש־כות שעה והמשולבות ברבע שעה פירסומת.

כדי לקבל מושג במה המדובר, הנה תוכנה של המהדורה החודשית הראשונה של ירחון הקולנוע המשומר בקאסטה:

לאחר הקדמה של ז'אן מורו, המגישה את כל הסרט, מציגים —

● ויכוח ער על בעיות ההפלה בצר־פת (שהיא ארץ קאתולית), כאשר בין ה־מתווכחים נמנית גם הסופרת הידועה, וידי־דתו מזה שנים רבות של ז'אן פול סאר־טר, סימון דה־בובואר.

● השחקן־במאי קלוד ברי מראה כי־צד אפשר לנתח אופיו של אדם לפי הדרך בה הוא מעשן.

● פרנסואז סאגאן מציגה ספר שמצא חן בעיניה, אבל משום מה לא הגיע אל הציבור הרחב.

● פרנסואה טריפו על סרטו החדש.

● ז'אן מורו עצמה מספרת על שהו־תה בהוליבוד, ועל חלוקת פרסי האוסקר.

הרעיון של מורו ושותפיה התקבל בי־תיים בהתלהבות רבה, מכוני היופי שמ־חים להציג את תוכניותיה. המפרסמים משלישים לכיסה 6000 דולאר לחודש עבור כל שלושים שניות מזמנה היקר, ואינם נבהלים אפילו כאשר מסבירים להם בנימוס כי המחיר עומד לעלות בד בבד עם הגברת הדרישה.

הסרטה

פורטנוי

ומוסר העבודה ברומא

מה קרה לצוות המסריטים של עלילותיו של פילים רות, מה מעיק על פורט־נוי, כאשר עזבו את הארץ ועברו לצלם ברחוב הנצח, ויא ונטו, שבעיר־הנצח, רומא?

הפאר, ההדר והאנדרלמוסיה, הזכירו אמנם את הימים הטובים כאשר אנשי הו־ליבוד העשירים באו לפזר כספים בלי חשבון. זוה בדיוק מה שהרגיז את אירגוני הניצבים שם (כן, גם ניצב בסרט זה מק־צוע, וגם למקצוע הזה יש אירגון, וכמו באירגונים רבים, גם כאן שולטת היד ה־חזקה).

כאשר גילו הניצבים הרומאיים, שסרט כזה יקר מוסרט אצלם בבית, ולהם לא יוצא מזה כמעט ולא כלום, לקחו את היוזמה לידיים ויצאו לפעול. כהרף עין פשטו על ויא ונטו, ניצבו איתנים בפני המצלמות והודיעו: לא נזוז עד שלא נקבל שכר.

האיטלקים, המכירים כבר את הבעיה מתקריות דומות בעבר, הציעו לשלם ל־מחים שכר יום־עבודה, ולשלוח אותם הביתה. האמריקאים, המנוסים עוד יותר בצרות מסוג זה, שכרו רק את מנהיגי־הניצבים, החביאו אותם אי־שם על בימת־הצילומים, כדי שלא יפריעו, ואילו ההמון, ללא מנהיג, הלך הביתה.

עכשיו מקימים אנשי התעשיה באיטל־יה צעקות: אם המשטרה לא תכריח את הברינונים, המנהיגים את הניצבים, להתנהג בנימוס, יברחו כל המפיקים הזרים מאי־טליה. אבל דאגתם מיותרת: צרות דומות מאוד מתרחשות היום, בצורה זו או אח־רות, במרבית חלקי העולם.

זה לא מעיק רק על פורטנוי.

מפיקה ז'אן מורו
יפה, אך לא טיפשה

תדריך

תל־אביב

★★★★ **התפשטות** (פאר, ארצות־הברית) — פער הדורות באמריקה, כפי שהוא משתקף בעיניו של הצ'כי מילוש (אהבותיה של בלונדית) פורמן. קומדיה מלאה אהבת־אנוש והבנה דקה. כדאי לר־אות.

★★★ **ויה בקזבלנקה** (גת, ארצות־הברית) — קומדיה ישנה, אבל עדיין מאוד מצחיקה, עם האחים מארקס, מומ־חים שלא היה עוד כמותם למצבי אבסורד ודיאלוגים מטורפים.

★★ **פרסי** (בן־יהודה, אנגליה) — קומדיה בלתי־יומרנית על צעיר אנגלי שנאלץ, בעקבות תאונה, לעבור ניתוח השתלת אבר־מין.

★★ **השוטר אזולאי** (הוד, ישראל) — הרפתקותיו של שוטר שלומיאל שלא הצליח, בעשרים שנות שירות במשטרה, אלא להגיע לדרגת רב־שוטר. שייקה אר־פיר, בתפקיד הקולנועי הטוב ביותר שלו.

ירושלים

★★★★ **האדם השלישי** (ארנון, אנגליה) — סרטו הקלאסי של קארול ריד על העולם התחתון בווינה המובסת, לאחר מלחמת־העולם השנייה. אווירה, צילום ומישחק מעולים. סצינת הרדיפה בתעלות הביוב היא בלתי נשכחת. אורסון וולס.

חיפה

★★★ **חייל בכחול** (אמפיתיאטרון, ארצות־הברית) — הצבא האמריקאי מש־מיד בשיטתיות שבטי אינדיאנים בסרט בעל משמעות אקטואלית ברורה (ראה ה־נדון). הטבח הסופי לא יישכח במהרה, גם לאחר טיפול הצנזורה בסצינה.

חופשי וגא בכורות הפחם

הנער והנץ: בני־אדם פויה

קס (פאריס, תל־אביב, אנגליה) — זהו אחד הסרטים הפחות רגילים והיותר מעניינים אשר הגיעו לאחרונה לארץ.

אין בו אהבה, אין בו עירום ואין בו קרבות מרהיבי־עין. זהו בסך הכל, סיפורו של נער בן 12, בעיירת־כורים בריטית בצפון, הגדל באווירה קשוחה ואכזרית. כל אחד, אמו, אחיו הגדול, חבריו ללימודים, דואגים בראש וראשו־נה לעצמם, והחום האנושי הוא תכונה לא־מציאותית.

על רקע זה נוצר הקשר שבין הנער (דויד ברדלי) לבין גוזל־ניצים, המקבל את השם — קס. האהבה והמסירות של הנער לנץ הקטן צריכות, כמובן, לחוות את הניגוד המוחלט לטיפול אותו מקבל הנער עצמו. למשל, עצם ה־עובדה שהנער, הרוצה ללמד את הנץ הצעיר לעוף, ועם כל אהבתו אליו עומד על כך שהציפור תהיה „חופשית וגאה" ממש כפי שהועיד אותה הטבע, מוכיחה את עומק רגשותיו של הנער, אשר למד לאלף נצים מתוך ספר שסחב בחנות המקומית.

אולם, לא פחות מרתקות מן הקשר בין הנער והנץ, הן תגובות האנשים סביב התנהגותו של הנער. בהיותו שקט ומכונס בתוך עצמו, הוא חריג. ובתור שכזה, אין לו מקום בחברה. המורה לספורט מתנכל אליו, אחיו רודה בו, חב־ריו לועגים לו, משום שאינו יודע בדיוק מי אביו. ואילו הוא, דרך החוויה של גידול הנץ, עובר את תהליך ההת־בגרות והחינוך שלא קיבל מאף אחד אחר, ובסופו של הסרט ניצב על סף הבגרות.

מעלתו הגדולה והעיקרית של הבמאי קנת לוץ, איש טלוויזיה, שעשה כבר סרט אחד בנוסח „כיור המטבח" (הכוונה ל„פרה מיסכנה" עם קארול וויט), שהוא יוצר את הרושם כאילו היה זה סרט תעודי: מצלמה שאינה תמיד יציבה, אבל מעניקה צילומים נפלאים עם ניגודים מדהימים בין נוף ירוק למכורות מפוייחים; האנשים המתנהגים בחיס־פוס, בטבעיות מוחלטת, העדר כל קישוט והצטעצעות מייו־תרים, כל אלה יוצרים אווירה בלתי־אמצעית משכנעת מאוד. הדבר מגיע לשיא במישחק הכדורגל המאולתר בבית־הספר, כאשר המורה להתעמלות מעמיד פנים כמו היה בובי צ'ארלטון, ומכריח את תלמידיו להצטרף לחינגא.

בקיצור, סרט אנושי, אמיתי, סרט הפורץ את חומת האדישות, עם נער אשר מבטיח להגיע לגדולות.

השקדן הקטן והחולם הגדול

האלסי ופאוס: צוענים על אופנועים

פאוס הקטן והאלסי הגדול (אלנבי, תל־אביב, ארצות־הברית) — זהו סיפורו של איש, אשר תמיד עומד צעד אחד לפני ההצלחה הגדולה, המזל ממתין לו תמיד מאחורי הפינה, עתידו תמיד מזהיר, אלא שמשום מה הוא אף־פעם אינו צועד את הצעד המכריע, הוא אינו מגיע לפינה, והוא חי רק בהווה, כשהעתיד ממנו והלאה.

זהו סרט על האלסי הגדול, הרוכב על אופנועו ממירוץ מרופט אחד לשני, מדלג ממיטה אחת לשניה, ואינו יכול, או שמא אינו רוצה, להכות שרשים בשום מקום. „לא חשוב מה עשית, העיקר הוא היכן היית," זאת תורת חייו.

זהו גם סרט על פאוס הקטן, המשוגע לאופנועים, אשר לא יצליח לעולם לתפוס את משמעות הנשמה הצוענית של האלסי. פאוס רוצה להצליח. הוא ישקוד, ויעבוד ויזיע, עד אשר יצליח.

האלסי הוא גבוה, רחב־כתפיים, יפה תואר, רברבן וב־טוח בעצמו. הוא מפצה את עצמו בדמיונות־שווא, על כל מה שאינו משיג בחיים. פאוס הוא קטן, מכוער, ביישן ועקשן, והעולם, בסופו של דבר, שייך לפאוס ולא להאלסי.

סידני („תיק איפקרס") פיורי, הבמאי הקנדי שעשה קאריירה באנגליה ונחטף על־ידי הוליבוד, מגיש סרט זה בצורה מוזרה למדי. מאחר ורובו מתרחש במדינות הדרום בארצות־הברית, על מסלולי מירוץ מעופשים ומאובקים, נוצרת גם אווירה בהתאם. אווירה של בטלה איטית, מהור־הרת, כמינהג אנשים תחת שמש לוהטת. הטיפוסים של האלסי ופאוס זוכים לתשומת־לב רבה, ובדיאלוגים שלהם יש חשיבות ניכרת לגיב המקומי. דמויות־המישנה (חוריו של פאוס במיוחד) מעוצבות בדקדקנות רבה.

רוברט רדפורד הוא האלסי, העושה את כל מה שאפ־שר לעשות כדי להעלות את חמתך, ובכל זאת, חיוכו וחת־נהגותו הספונטניים כובשים אותך. ואילו מייקל פולארד הוא פאוס קטן ורגיש בהחלט.

ג'אמבו

בידור ישראלי מקורי

זו לא ביקורת תיאטרון, מפני שמה שראיתי לפני ימים מיספר באולם „דקל" בתל־אביב, אינו תי־אטרון. בעצם, זה גם לא מחזמר אופנתי, משום שאף אחד לא התי־פשט שם. התאורה לא היתה פסי־כודלית והרמקולים לא קרעו את עור־התוף. האנשים על הבמה היו אומנם צעירים, אבל בכל זאת לא ניבלו את הפה, לא עסקו בפוליטיקה ועזבו את חיי־המין במנוחה.

מה שכן היה שם זהו בידור — ולא סתם בידור המתחנף לאופנה המשתוללת היום. „ג'מבו" ב„תיאט־רון העממי", זהו „דליקאטס" אמי־תי לעיניים ולאוזניים. זהו בידור ישראלי, עם הרבה תנועה, צבעים וצלילים, והעיקר — אסתטיים. מנהל התיאטרון הכניס לתנור את רוב הקסמים המוצלחים מתוך רוב התוכניות האחרונות של הלחקות הצבאיות — וזה שיצא הוא „טשר־לנס" מוצלח, אפוי כהלכה ומעורר תיאבון.

נטלתי לעצמי את הזכות להת־בטא בנושא זה, משום שלדעתי מגיע ל„תיאטרון העממי" טפיחה על השכם. הסיכון שלקח על עצמו היה רב, שכן ב„טשולנט" לעולם אין לדעת: הוא עלול לצאת מן התנור גם מימי ותפל...

מה שראיתי על הבמה היה כל הטוב והמקורי שיש בלהקות ה־צבאיות — אבל, הפעם לא קיבלנו את כל המנות על־גבי שולחן־שדה, ומתוך „מסטינג'". לאותו מזון עצ־מו טעם משופר בהרבה, מסתבר, כאשר הוא מוגש כמו במסעדה ב־ברודווי, בצלחות פורצלאן ועם סכו"ם מוכסף.

במשך קרוב לשעתיים לא הש־תעממתי אף לרגע. שירתה של מירי אלוני וקיסמה־האישי של ניצה שאול, היו בשבילי נצחון החן והיו־פי על הוולגאריות הפראית. שכב־שה את הבידור המוזיקאלי מאז „שיער" ו„קסוץ". במקום „מלכת האמבטיה" הביא לנו התיאטרון מקלחת־קייצית נקיה ומרעננת, והו־כיח כי אפשר היום להצליח גם בלי אורגיות מתוחכמות של זיהום־אויר ונשמה.

25 משתתפי התוכנית, יוצאי לה־קות צבאיות, החזירו לי את האמו־נה בעתיד הבידור הקל והפיזמו־נאות בארץ. ואפילו „שיר השלום" של להקת הנח"ל, שהרגיז בזמנו את אלופי ארץ־ישראל־השלימה, נראה ונשמע יפה להפליא ב„ג'מבו".

אורי פורת

(מ.)

במדינה

(המשך מעמוד 24)

אחרים," מספר יורם. „למדתי איתה יחד בבצלאל. אני אישית חשבתי תמיד שהיא יפה מאוד. אבל שיחשבו כך גם אנשי הפירסום של חברת הענק בבוסטון — עיר הידועה ביפהפיותיה — זהו הישג פנטס־טי. במיוחד לאור העובדה, שאחרי הכל עברו כבר יותר מעשר שנים מאז שרינה נבחרה למלכת היופי של ישראל."

סיפור הצלחתה של רינה, הנשואה ל־איש עסקים יהודי עשיר מבוסטון, לא נגמר בה עצמה. הוא עבר הלאה.

אחד האח"מים של פולורידז הוא פול טסטה (38), גבר יפה תואר ובעל קסם רב — אותו הוא נוהג להפעיל במרץ רב על יפהפיות בנות לאומים שונים — אותן הוא פוגש במסגרת נסיעותיו העסקיות ברחבי העולם.

במסגרת זו, הספיק טסטה לראות מקרוב איך נראות הרבה הרבה יפהפיות. ואם מישהו כמוהו טוען שהיפהפיות הישראל־יות הן היפות מכולן — אפשר בהחלט להסתמך על דבריו. מה גם, שפול אינו מסתפק בדיבורים, אלא גם עושה מעשים: הוא נוהג לבקר בישראל מספר פעמים בשנה — וכל פעם כואת גדל מספר ה־יפהפיות הישראליות המצפה לביקור הבא.

בביקורו האחרון, לפני כחודשיים, הוא הצליח לגלות אובייקט נשי יפהפה חדש. שמה: אילנה יצחקוב (27) — לא אחרת מאשר אחותה הצעירה של רינה יצחקוב.

אורחים

ביקור

האלוף

כאשר הוא הגיע, לפני שלושה חוד־שים, לביקור במרוקו, לרגל חתונת נישו־אי גיסתו שם, נערכה לו קבלת־פנים ממלכתית, בה השתתפו שרי ממשלת מרוקו וכל המי־ומי. כאשר הוא הגיע, בבוקר יום הראשון השבוע, לישראל, קיבלו את פניו רק קרובי משפחתו.

ובהבדל בין שתי קבלות־הפנים הללו, יכול, מי שרוצה, למצוא בעצם את כל הטרגדיה של הספורט הישראלי.

מרוקו—צרפת—ישראל. מקס כהן (29) יליד קזבלנקה, מרוקו, הוא אחד המתאגרפים הנודעים באירופה. בומנו אלוף מרוקו באיגרוף (משקל בינוני), ר־חבר הנבחרת הלאומית של מרוקו, זיכה מקס את ארצו במדליית־זהב במישחקים הפאן־ערביים ב־1960, גרם שם לשערו־ריית פאן־ערבית נכבדה, כאשר המצרים השמיצו את המרוקאים על שיהודי מייצג את ארצם.

ב־1962 עברה משפחת כהן לצרפת. שנתיים לאחר מכן נשא מקס לאשה את ידידת נעוריו מבית־הספר במרוקו, אנט. השבוע, באו מקס, אנט, וילדיהם גוסלין (6) וידידיה (ארבע וחצי), לביקור בן חודש ימים אצל הוריו וחמש אחיותיו של מקס, הגרים בבאר־שבע מאז עלו מ־צרפת ב־1964.

קוטות עוינים. „אם ממשלת ישראל תבקש ממני, אעבור מחר לגור בארץ," אומר האלוף, המקווה לכבוש השנה את כתר אליפות אירופה, ובכך לסלול ל־עצמו את הדרך לאליפות העולם ב־1972. בישראל, הוא היה רוצה לפתוח בית־ספר לאיגרוף, למרות שידוע לו כבר כי ספורט הכפפות אינו פופולרי ביותר כאן. אולם זהו הדבר היחידי שהוא יודע לעשות — ואילו ישראל, לדבריו, היא הארץ היחידה בה הוא מרגיש בבית — למרות שזה רק ביקורו חשני בה. „כמעט בכל ארץ בעולם פורח היום השוביניזם," טוען האלוף, שהתאגרף כבר בזירות ב־רחבי אירופה וארצות־הברית. „כשאני עולה על הזירה עם המגן־דוד הרקום בשולי מכנסי, כמעט תמיד אני שומע, בין שאר הקולות מהקהל, גם רחשים עוינים. אין מקום בעולם שבו לא שונאים יהודים — וזה כולל גם שופטים. בקרבות רבים כבר קרה לי, ביחוד כאשר התו־צאה נקבעה לפי נקודות, ולא נוק־אאוט, שהשופטים היפלו אותי לרעה — בגלל יהדותי. רק בארץ לא יכול היה לקרות דבר כזה."

דוגמנית יצחקוב בהדגמת מצלמות
מפורסמת ברחבי העולם

הסברה

פער

של אמינות

ממלחמת ששת־הימים ועד מלחמת ה־התשה, הצליחה ישראל לבנות לעצמה בעיני אמצעי התיקשורת הבינלאומיים, תודעה של אמינות בלתי ניתנת כמעט לערעור. כשהיו מתפרסמות שתי גירסות נוגדות על אותו מאורע, זו של הערבים וזו של ישראל, היה זה ברור לכל למי נוטה העתונות העולמית להאמין.

והנה, תוך תקופה של כמה שבועות, דווקא בתקופה של הפסקת־אש, הצליחה ישראל, בעזרת דובריה הרשמיים, למוטט את כל מערכת האמינות הזו. בעקבות פרשות המיכלית קוראל סי, וביקורי ויק־טור לואיס הרוסי וריצ'ארד הלמס האמריק־אי, אירעו בשבועות האחרונים מקרים נוספים שהרתיחו את כתבי החוץ בישראל, עוררו את זעמם נגד ממשלת ישראל ודובריה.

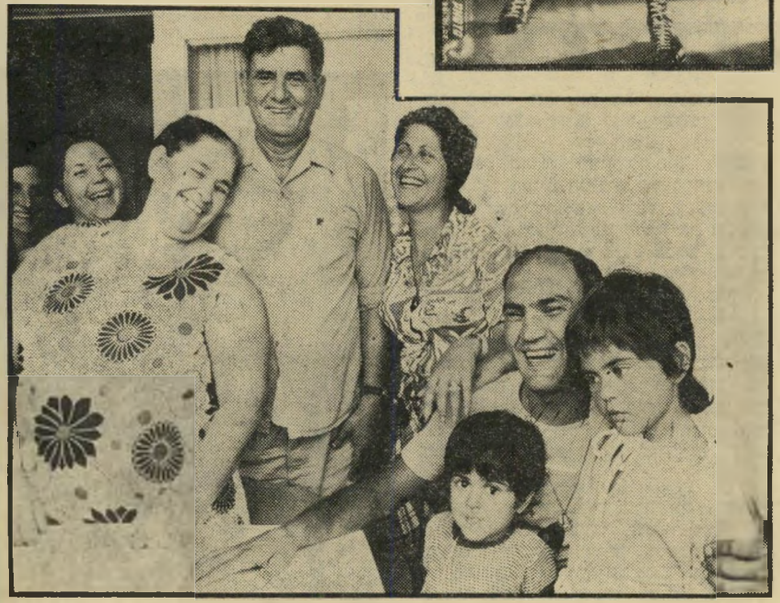
● בעקבות הפירסומים על פינוי הפ־ליטים מג'בליה לאל־עריש, ביקשו עתונאי החוץ לסקר את העברת הפליטים. לאחר הפצרות רבות, הוזמנו כתבי החוץ וצוו־תות הטלוויזיה הזרים לאל־עריש ברכבם הפרטי. כשהגיעו לשם ערכו לכבודם מסי־בה, הגישו להם גזוז, וקציו בכיר נתן להם תדריך על המיבצע.

הכתבים חסרי הסבלנות האיצו בקציו לסיים את דבריו. „אנחנו רוצים לצלם את הפליטים הבאים לבתיהם החדשים," אמ־רו.

„איזה פליטים?" היתה התשובה, „היום יום שישי. אין כל העברה!" הכתבים חז־רו לתל־אביב, כשהם מגדפים את מזמיניהם.

● הידיעות הראשונות על פשיטת צה"ל בפתחלאנד שבלבנון השבוע, הגיעו מהודעות רשמיות של ארגוני החבלה ב־ביירות. כעבור כמה שעות הגיעה הודעה גם מהמטכ"ל הלבנוני. כתבים זרים בישר־אל שצילצלו אל דובר צה"ל, ביקשו תגו־בה או הודעה רשמית על הפשיטה, נענו: „איזו פשיטה? לא שמענו על כך דבר.

מתאגרף כהן, ידידיו, אשתו, אביו ואמו
אלמוני בישראל

נברר ונודיע לכם." הודעת דובר צה"ל נמסרה באיחור של כשמונה שעות. "מה הם רוצים?" זעם כתב אמריקאי. "שנת־חיל עכשיו להאמין להודעות הפתח?"

● כשהותקף בשבוע שעבר אוטובוס תיירים בחברון, בזריקת רימון, דיווח דובר צה"ל על התקרית, שוב באיחור של 12 שעות, כאילו הותקף "אוטובוס נוסעים." ההודעה נוסחה בצורה שהבליטה את הכוונה להסתיר שהיה זה אוטובוס תיירים שהותקף וכי שני תיירים נפצעו קל. רק כאשר התבקש דובר משטרת ירושלים להוסיף פרטים על ההודעה, הסתבר כי המכונית שהותקפה היתה אוטובוס תיירים.

"הקוראים שלי מצפים ממני שאדווח להם אמת על המתרחש בישראל," אמר כתב אמריקאי בכיר, "אם ממשלת ישראל מאלצת אותי לרמות את קוראי פעם אחת, היא אינה יכולה לצפות שאאמין לה בפעם השנייה!"

דת

כפייה

בבית־הקברות

האסון אירע לפני שנה. ג'יפ של היאחזות רמת מגשימים בגולן, שהיה בדרכו לשדה חמניות, עלה על מוקש. שלוש מנוסעות הג'יפ, אילנה בולה, תמי דרור ויונה סובר, נהרגו.

שלוש הנערות היו חברות תנועת הקיבוצים־הדתיים. כאשר הגיעה שעת הקבורה, מחזור שלהן להתגייס, התגייסו הבנים שבתנועתן לנח"ל. הן, כבנות דתיות, התנדבו לשנת שרות בהיאחזות נח"ל בספר, אך לא חויללו. מאחר שלא היו בשרות פעיל בצה"ל, לא ניתן היה לקבור אותן בבית־קברות צבאי. אך צה"ל הורה לחלוק להן כבוד צבאי מלא — לקברן בטכס צבאי בבית־הקברות הצבאי הארעי בירושלים.

העם כולו בכה עם ההורים השכולים באסונם. כך, לפחות היה נדמה לאלה שכאבו את כאב ההורים. רק עתה הסתבר כי היו כאלה שכלל לא התרגשו מהאסון הנורא שירד על ההורים. היו אלה אנשי החברא־קדישא בירושלים.

אלונקות עד ארונות. באיחור של שנה, הפר אביה של אחת הקורבנות, פנחס סובר, אישיות דתית ידועה בירושלים, את נדר השתיקה שגזר על עצמו בשל האבל על בתו. הסתבר כי אבירי הכפיה הדתית, אינם מפלים בין שומר מצוות לחילוני. הכפיה הדתית פוגעת באותה מידה גם בדתיים מסוגו של פנחס סובר.

כאשר שמעו אנשי החברא־קדישא כי צה"ל עומד לקבור את הבנות בטכס צבאי התנגדו לכך. "או שיקברו אותן בבית־קברות צבאי, או שיקברו בבית־קברות אזרחי בטכס אזרחי," אמרו, "בלי ארגזים, בלי דגלים, בלי זרי פרחים."

בעוד ההורים מבכים את בנותיהם, הוחל במשא־ומתן מביש עם אנשי ה־חברא־קדישא, עד שאלה התרככו, הסכימו לפשרה: עד בית־החולים יובאו גופות הנערות בארונות, כמקובל בצה"ל. שם יושמו על הארונות אלונקות אזרחיות והאלונקות יכוסו בדגלים.

למרות הפשרה פרץ ריב בבית־הקברות, כאשר אנשי החברא־קדישא לא רצו להניח לרב הצבאי לנהל את טכס הקבורה.

גילה האב עוד: למרות שהבנות נפלו בשירות לאומי, תבעו אנשי החברא־קדישא בירושלים סכום של 2000 לירות מכל הורה תמורת הקבורה. רק כאשר איימו ההורים כי יוותרו על הקמת מצבות לבנותיהן, ויתרה החברא־קדישא הורידה את הסכום הכולל מ־6000 ל"י ל־1000 ל"י. החברא־קדישא התנגדה גם לרצון ההורים להקים משטח בטון אחד לקברי שלוש הנערות שנפלו יחד.

מכיוון ששלוש הנערות לא היו מחויבות, למרות שנפלו בשרות לאומי, לא היה מי שילחם את מלחמת ההורים השכולים בהתעללות החברא־קדישא.

"משורה ישחרר רק המוות", שרו לוחמי המחתרת. אבל מהכפיה הדתית ב־ישראל, אפילו המוות אינו משחרר.

צלם „העולם הזה" שתה קפה בנחת, כאשר לפתע שמע חבטה...

ההתאבדות השניה

"לא יודע למה, אבל היה משהו מבהיל בקול החבטה המשונה, ש־נשמע לפתע בבית־הקפה. היה זה קול לא רגיל ברעשים המקובלים בדיזנגוף. תערובת של שבירה, קריעה, ומכה חזקה.

"יחד עם אחרים, קפצתי החוצה לראות מה זה. ראינו מייד. על הגגון הקטן המקורה, המכסה חלון ראווה קטן, היתה מוטלת בחורה. היא לבשה תחתונים וחולצה קצרה. היה ברור מייד מאין הגיעה לשם. מחלון אחת הקומות העליונות. התאבדות."

■ ■ ■

השעה היתה 2.17 אחר הצהריים, ביום החמישי האחרון, כאשר אירעה ההתאבדות מעל ראשו של צלם העולם הזה ויליאם סעד, שישב בקפה סביון ה־תל־אביבי ליד ספל קפה. אחדים מהאורחים זינקו להוריד את הצעירה שהתאבדה מעל הגגון אל המדרכה, אחרים מיהרו לטלפון. סעד מיהר להפעיל את מצלמתו.

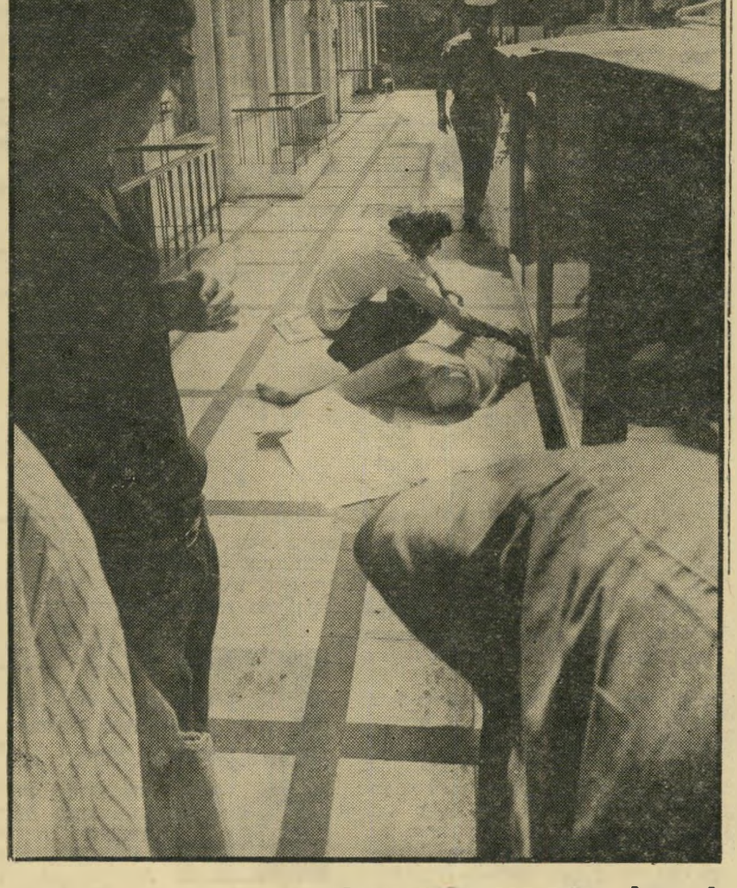
נדהמים במיוחד היו עובדי הקפה ושכניו הבית. הם נזכרו מייד בהתאבדות קודמת, של צעירה אחרת שאירעה במקום לפני שנה, גם כן בשעה צהריים. כעבור דקות מספר, הפכה תדהמתם להלם: התברר ששתי ההתאבדויות היו מאותה דירה.

לפני שנה, התאבדה רחל כהן בת ה־29 בקפיצה מחלון דירת הגג של הוריה, פני ומנשה כהן, בקומה הרביעית של הבניין. היא נפלה על המדרכה ונהרגה מייד.

ביום החמישי האחרון קפצה מאותו חלון קריסטין גרינברג. היא קפצה בתנופה גדולה יותר. לא נפלה על מדרכת הבטון אלא על גגון חלון הראווה.

קריסטין בת ה־19 הוצאה לבית־החולים איכילוב. בגלל מצבה החמור החליטו הרופאים רק לתפור את הפצעים בראשה, לדחות את כל הניתוחים האחרים של הצעירה, הסובלת משברים בגב וברגל, ונושמת ממיכל חמצן.

לרגלי הגגון המושיע צילום זה נעשה על־ידי צלם „העולם הזה" מייד לאחר שהתיירת בת ה־19 קפצה מחלון הקומה הרביעית, נפלה על הגגון (מימין). תוך שניות, מיהרו אורחי הקפה הסמוך להוריד את המתאבדת מהגגון לריצפה, כשאחרים מזעיקים עזרה. לו היתה נופלת על המרצפות, במקום על הגגון, היתה נהרגת במקום.

החלון מעל לחץ המצוייר, חלון הקומה הרביעית של דירת משפחת כהן, ממנו קפצה קריסטין, נחתה על הגגון (בתמונה למטה) שליד השלט „אריגים". בחזית הבניין — קפה „סביון". תמונה זו צולמה מייד לאחר ההתאבדות. הקהל המביט למעלה הוא זה שראה, שניות לפני כן, את הצעירה חסרת התכשרה על הריצפה. לפני שנה, קפצה מחלון זה צעירה אחרת, רחל כהן (29), שנחרגה.

בדירת ההתאבדות, מצאה המשטרה את בני הזוג כהן הקשישים, שבתם התאבדה לפני שנה. המתאבדת הנוכחית, קריסטין, שכרה חדר בדירה לפני מספר חודשים, לאחר שהגיעה לארץ והופנתה לשם על־ידי שירות הכתובות של הסוכנות היהודית. „לא ידענו כלום, לא שמענו כלום," מספרת פני כהן. „בעלי ישן כשזה קרה, ואני הייתי בחוץ."

■ ■ ■

עד לפני שבוע, נחשבה קריסטין בין השכנים לשכנה חמודה ואהודה. ילידת צרפת, בת לאב נוצרי ואם יהודיה, גדלה בגרמניה, שם התגרשו הוריה, ואמה התחתנה עם יהודי בשם גרינברג.

לפני כשבועיים, נסעה קריסטין לגרמניה, לחבר שלה. כאשר חזרה, הבחינו השכנים בשינוי בהתנהגותה. מספר מרדכי שקלרק, חייט הצמרת שעל גגון חלון הראווה שלו נפלה הצעירה: „בחורה מקסימה. תמיד היתה לבבית כל כך. אבל כשחזרה, ראיתי שמשהו מטריד אותה. בקרשי אמרה שלום. זה עשה לי הרגשה כבדה."

ההיתה זו אהבה נכזבת שדחפה את התיירת היפהפיה להתאבד? אמר אחד השכנים: „אני חושב שאם היא היתה גרה במקום אחר, היא לא היתה מתאבדת. אבל דווקא שם — משפחת כהן היתה מדברת כל הזמן על הבת שלהם שהתאבדה. קריסטין גרה בחדר של הבת הזאת. כנראה שזה השפיע."

טלוויזיה

קריינים

האוזניים הבולטות

של תקווה מור

בימים אלה הופיעה לראשונה כקריינית טלוויזיה השחקנית יפת המראה תקווה מור. כקריינית זוטרית משמיעה תקווה ב־משך כארבע שעות משפטים ספורים בל־בד. אלא שכדי להגיע לכך נאלצה תקווה לעמול קשה. היא למדה פיתוח קול, עב־רה תרגילים מיוחדים של הרפיית שרירי הפנים, גמישות הלשון והשפתיים, ביטוי מילים, ועוד צרות רבות מסוג זה.

לפני שנה וחצי נתקבלה תקווה התל־אביבית, לקורס קריינות ואימונים מול מצלמה, שנערך בירושלים. במקביל, היא לא זנחה את עבודתה בתיאטרון ובמהלך הקורס הספיקה להשתתף בשתי הצגות ב־הבימה ובסרט (התרוממות).

למעדה, למטה. להופעת הבכורה שלה שאלה תקווה בגדים מחברה דוגמנית, הת־אפרה, פיזרה את שערותיה, והיתה מוכנה לשידור. אלא שבמהלך השידור התברר, כי אוזניה בולטות — דבר שאיש לא הב־חין בו קודם לכן מעולם. התוצאה: לק־

תקווה מור
פנים לפני אוזניים

ראת השידור שלמחרת היום, עבדו שעה ארוכה על תסרוקתה, בנו על ראשה אר־מון תלפיות. דקות אחדות לפני תחילת השידור, ראתה תקווה את עצמה באולפן על מסך המיועד לקריינים. המאפשר להם ביקורת עצמית — והחליטה מ ה ר לטו־בת הפנים — אפילו במחיר האוזניים. היא מיהרה לפזר שנית את השערות, הפעילה את החיוך — והתחילה בשידור.

בינתיים, היא צריכה להגיש תוכניות פעמיים בשבוע בלבד. יתר הזמן, תמשיך לשחק בתיאטרון. עוד לא מצביעים עליה ברחוב כמו על חיים יבין למשל, אבל יש לה זמן.

כתבות

מחסום

ושמו צ'ארלי

יש מקומות שם עדיין מילת הקסמים „כתב טלוויזיה" לא פועלת והדלתות אי־נן נפתחות. בזאת נוכח השבוע צוות טל־וויזיה שבא להכין כתבה על מועדון הים התיכון באשקלון. מאחר והמועדון מנותק מכל אמצעי תיקשורת, לא פועל שם גם הטלפון, והצוות, שלא יכול היה לתאם מראש את הצילומים, הגיע למקום על „ריק". הם נתקבלו על ידי צ'ארלי השו־

מתחת לאנטנה

דן רביב במקום הראשון

במצעד הפיזמונים ב„קול ישראל"

כתבי הטלוויזיה מגיעים רחוק. דן רביב, למשל, הגיע למקום ראשון ב־מצעד הפזמונים של קול ישראל, עם השיר של יגאל בשן, מודד המדרכות שאת מילותיו כתב דן.

■ ■ ■

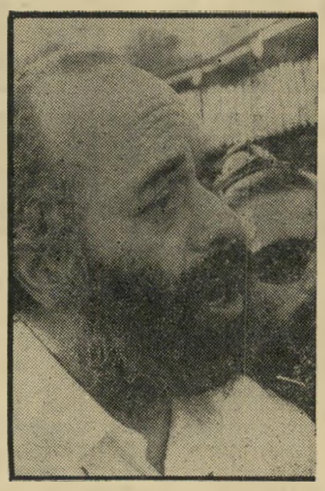
ארוך, אבל קצר

סיפור קצר יכול להיות אפילו סרט ארוך. זאת הוכיח מוסי קירשנבאום, שכתב תסריט וביים סרט ארוך (50 דקות) הנקרא משום מה סיפור קצר. הסרט צולם כולו בצפת, דן בנושא חסידי, ובתפקידים הראשיים מאיר מר־גלית ומיקי ורשבייאק. כן מופיעה בו בקטעי ריקוד הרקדנית רוני סגל. הסרט עצמו יוקרן בעוד שבועות אח־דים, עם גמר העריכה.

■ ■ ■

וודסטוק של אברכים

הדתיים מתנגדים אומנם לפסטיבל וודסטוק ישראלי, אך זה אינו מפריע לרבי המרקד, שלמה קרליבך, ולמפיק התוכניות הדתיות, בנימין צביאלי,

שלמה קרליבך
וודסטוק חסידי

להכין לקראת הימים הנוראים הבאים עלינו לטובה וודסטוק חסידי, שיצולם באחד הלילות הקרובים בירושלים. כו־כב התוכנית יהיה כמובן הרבי המרקד עצמו, כשלעזרתו יבוא קהל רב ופעיל — אברכי ישיבת ההיפים בהר־ציון. התוכנית תהיה פתוחה גם בפני אומנים ישראליים אחרים, והמפיקים מחפשים עתה את כוכבי חמישנה שיתאימו לרוח התוכנית.

■ ■ ■

השוער — המומחה לטילים

לעמוס ארבל, כתב הטלוויזיה ש־הכין את הכתבה על החללית אפולו 15 היה רעיון יפה אך קשה לביצוע: להביא לאולפן דגם של חללית, ש־ישמש כתפאורה. לאחר חיפושים ממושכים, נמצא בחנות צעצועים תל־אביבית טיל להרכבה בדגם של אפולו. השעשוע הפך לעבודה קשה: במשך שלושה ימים עסק צוות גרפיקאים של הטלוויזיה, בעזרתו של שוער הבניין, בהרכבתו של הטיל. הצופים שראו את דגם החללית על המסך בעת השידור, לא יכלו לזהות בו את הצעצוע התמים.

ער, שהסביר לכתבים בצרפתית בסיסית, שטלוויזיה או לא טלוויזיה — לכפר הנו־פש הם לא נכנסים. לא עזר שום דבר. את המחסום שמו צ'ארלי השוער הם לא עברו, חזרו לירושלים כלעומת שבאו.

טלוויזיון

תקלות

תקלות

לפי הפירסומים בלוחות שידורי הטל־וויזיה בעיתונים התכוונה הטלוויזיה לש־דר ביום השישי האחרון את מקבת בהש־תתפות אורסון וולס ואת ערב טוב עם רמה סמסונוב ויוסי ידין. שתי התוכניות לא שודרו.

בירור בטלוויזיה העלה כי מקבת לא שודר בגלל „תקלה טכנית" — בלי כל פירוט. לעומת־זאת הסיבה שלא שידרו את ערב טוב היא „בגלל שהתוכנית ירדה מהפרק. רמה סמסונוב לא השתלבה בה כראוי. התוכנית תצולם שנית עם יוסי ידין ופנינה זלצמן."

אז למה לא פירסמו בהבלטה את ביטול השידורים?

מאחורי המסך

מייק בראנט

פיספס

הטלפון בביתו של הזמר מייק בראנט בפאריס צילצל. על הקו היו אנשי הטל־וויזיה הישראלית. הם שמעו, כי מייק עו־מד לקפוץ לישראל להופעות בפני חיילי צה"ל, וביקשו לת־אם איתו צילומים לתוכנית הבידור קונצרטינה.

בראנט

מסיבות שונות, העניין לא הסתדר. המפיקים ויתרו על בראנט, החלו בה־כנות לקראת ה־תוכנית. כשהסתיים התיכנון והחלו ב־צילומים — הת־ייצב לפתע, ב־אולפני ההסרטה ב־הרצליה, ללא כל הודעה מוקדמת. מייק בראנט. אלא שה־כוכב איחר את הרכבת. אי אפשר היה כבר לשבצו בתוכנית.

מקצוע חדש: מורשי־בימוי

עד עכשיו, היו כתבים, במאים, מפיקים וצלמים. עכשיו, נוסף מקצוע חדש לטל־וויזיה: מורשי־בימוי. צורך השעה ועומס העבודה המוטל על הבמאים הוא שיצר את המקצוע החדש. העוסקים בו יהיו למ־עשה במאי מישנה, שיביימו באופן עצ־מאי מישדרים קצרים.

המועמדים לקורס ההכנה נבחרו בקפ־דנות מתוך עובדי הטלוויזיה, כשעל הב־חירה וההדרכה ב־קורס מנצח הבמאי האנגלי פיטר בר־איין. המועמדים ה־גישו עבודות בימוי שהוכנו על ידם. החלטות הוועדה ה־מאשרת את המוע־מדים טרם פורסמו רשמית, אבל במס־דרונות הטלוויזיה ידעו כבר לברך את יגאל גורן, כ־אחד שנתקבל ל־קורס ולנחם את

דיין

אהרונה דיין כאחת שלא נתקבלה. אהרונה עצמה החליטה לא לקחת קשה את הכישׁ־לון. תהיינה הזדמנויות נוספות.

תדריך

תעודה (יום ג', 17.8, 20.20) — אפוס התעופה. השגי התעופה, החל מהדגמותי־הם של האחים וויט לפני משרד המלחמה האמריקאי — לראשונה בתולדות הטלוויי־זיה — דרך קולונל צ'ארלס לינדברג, פלו־ריד בנט, אמליה איהארט ואדמירל ריי־צ'רד בירד, במלחמות באוויר, מימי האסס־קאדריל של לאפייט ועד סוף מלחמת העו־לם השנייה. קורות התעבורה האווירית, החל מאסון הינדבורג בניו־ג'רסי וכלה ב־מטוסי העתיד. קטע מיוחד, משיאי הסרט, הוא סיפורו של איגור סיקורסקי, מפיו, על פיתוח ההליקופטר שלו. קורא חיים תדמון, מפיק דויד וולפר.

סירנת המלאך (יום ג' 17.8, 21.05) — מלכודת. מי היא האישה העומדת מא־חורי סירנה של גניבת תכשיטים בריביי־רה הצרפתית בקאן? עם רוג'ר מור ואלכ־סנדרה סטיוארט.

מורשה (יום ד' 18.8, 20.20) — העליה לארץ־ישראל בימי הביניים.

סרט קומדיה (יום ד' 18.8, 20.35) — גם תליינים מתים, סרטו של פריץ לאנג על רצח התליין הנאצי הנודע היידריך בצ'כוסלובאקיה וגל הטרור שבא בעק־בותיו.

„שרשרת המסמקטרים" (יום ה' 19.8, 19.30) — סידרה דראמטית ב־10 פרקים על־פי ספרו של אלכסנדר דיומא. פרק ראשון: אויבים.

אצי ראובן (יום ה' 19.8, 20.20) — במחיצתו של הצ־ייר ראובן רובין. במאי: יכין הירש. הפקה: סרטי שבט.

ראובן

רשות הבידור (יום ה' 19.8, 20.50) — בחלקה הראשון סיפורה של משפ־חת פופ מוסיקלית שיצאה לחלל. בח־לק השני: תוכנית שירים עם הצמד הפופולארי יאן ו־סילבה.

משחק השבוע (יום ה' 19.8, 21.40) — מגיש דן כנר. עורכים אלכס גלעדי ודב עצמון.

ערב טוב (יום ו' 20.8, 20.30) — עם עדנה לב ודודו טוסי.

סרט קומדיה (יום ו' 20.8, 21.30) — בלב ובנפש עם לילי פאלמר וג'ואן גאר־פילד.

איירונסייד (שבת 21.8, 20.30) — ה' קצין בובי עם ריימונד באר, דון גאלווי, דון מיטשל וברברה אנדרסון.

פעוזה והרפתקה (יום א' 22.8, 21.05) — הסייח עם רוברט יאנג וג'יימס ברולין.

סיפורי גי דה־מופאסן (יום ב' 23.8, 19.30).

קלעים (יום ב' 23.8, 20.20) — סיכום עונת תשל"א בתיאטרון עם לאה פורת, בועז עברון ואברהם עוז. מפיק במאי: אנדריי קלאראשו.

הערב (יום ב' 23.8, 21.10) — עם רב־קה מיכאלי. מישדר בידור המבוסס על תוכנית הרדיו שלכם לשעה קלה.

במדינה

אשקלון

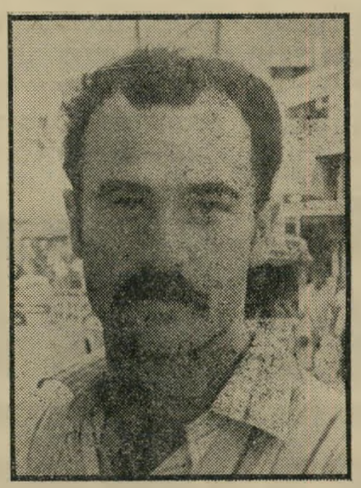
חשבון הבנק הפרטי

של סגן ראש העיר

„סגן ראש העיר מטעם המפד"ל פתח חשבון בנק פרטי, והוא מכניס לחשבון זה כספים שהוא מגייס באופן פרטי מתושבי העיר. עד עכשיו, גייס כבר סגן ראש העיר כספים מ־33 תושבים — 500 ל"י מכל אחד."

יש או אין קרקע? האשמה פיקנטית זו הועלתה לאחרונה על־ידי האופוזיציה במועצת עיריית אשקלון, נגד הנהלת העירייה. באשקלון, הנהלת העירייה היא בידי גח"ל, בקואליציה עם המפד"ל, ואילו את תפקיד האופוזיציה ממלאת דווקא סיעת המערך.

לטענת סיעת המערך, פתח ברוך אבו־חצירה, הכוכב המקומי החדש של המפד"ל, בשיתוף עם מהנדס בשם איזידור ליבוביץ, במפעל הרשמה לשיכון בשכונת רמת־אשכול, כשהוא מבצע את הרישום במשרדו בעירייה. כך, לא ידעו רבים מהנרשמים, כי ההרשמה היא תוכנית פרטית

נרשם אלמקיאם
הכל שטויות. העיקר דירה

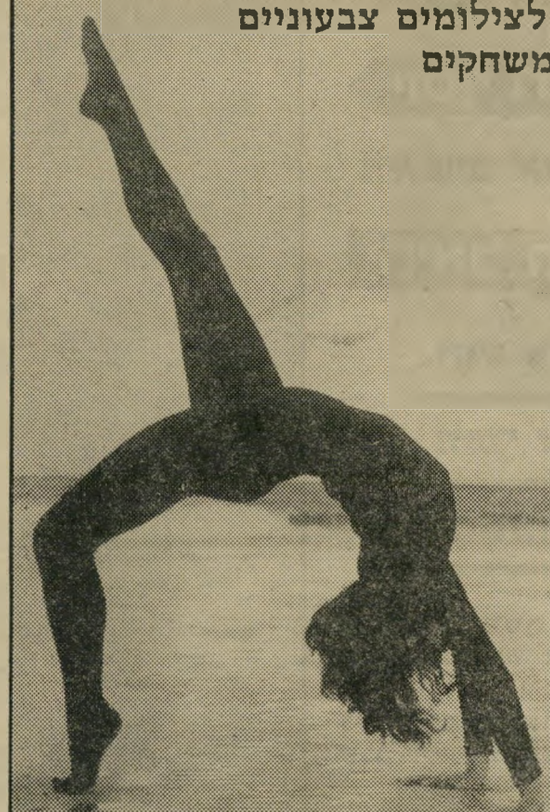
של אבו־חצירה, האמינו כי זהו מפעל עירוני. בעיר גם הופצו שמועות כאילו לנרשמים הובטח כי למפעל הבנייה החדש הוקצבה כבר קרקע מתאימה — בעוד שזה אינו נכון כלל.

אל תפריעו. אפשר היה לחשוב, כי בעקבות הגילוי המסעיר יעלו הנרשמים התמימים על הבריקדות, יקימו שערוריות על שלא הודיעו להם כי העסק הוא פרטי, וכי לעירייה אין כל חלק בו. איפה. 26 מבין 33 הנרשמים התייצבו לימין אבו־חצירה, הפיצו בעיר כרוז תוקפני, בו תקפו את מגלי הסוד הגדול: „מדוע אתם מפריעים לתושבי העיר להשיג שיכון בכוחות עצמם?" קראו בפנייתם ל„סיעת המערך בעירייה." „במקום לברך על היוזמה המבורכת של סגן ראש העירייה, אשר לא חסך כל מאמץ ומצא עבורנו פיתרון למצוקת הדיור, בכך שהשיג עבורנו אישור ממשרד השיכון? נראה לנו שמגמתכם היחידה היא להכשיל את היוזמה המבורכת ולהחניק כל יוזמה להיטיב את תנאי הדיור של משפחות מרובות ילדים — והיא נבעת משיקולים אנוכיים ופוליטיים בלבד..."

„הכל שטויות," מוסיף ואומר אחד מחותמי הכרוז ומנרשמי השיכון, מיכאל אלמקיאס. „שמעתי שסגן ראש העיר פתח בהרשמה לדירות חדשות, פניתי אליו לעירייה, שילמתי את הכסף, וצורפתי לרשימה. פרטי לא פרטי — איכפת לי? העיקר שמישהו סוף סוף מוכן להקדיש מחשבה להיטיב את תנאי הדיור שלנו."

עסק טוב. ברור כמובן שהכרוז אורגן על־ידי סיעת גח"ל בעירייה, וכי הנרשמים לשיכון אינם קורבנות לאי־הבנה או העלמת האמת? נראה שהחיפוי הוא הנכון: שהם זכו בדבר טוב. ההוכחה הטובה ביותר לכך טמונה בשתי שמות שדווקא לא חתמו על כרוז התשובה: היו אלה שמעון מחלוף ואשר ארביב, שנרשמו גם הם למיבצעו הפרטי של אבו־חצירה. מה שמייחד אותם, זו העובדה כי שניהם חברי מועצת העירייה — מסיעת המערך.

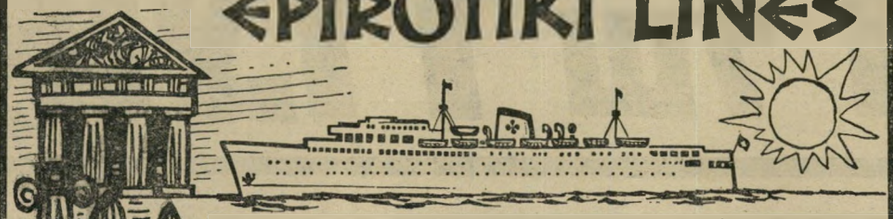
20 טיסות זוגיות לאולימפיאדה במינכן
1,000 פרסים בשווי 200,000 ל"י
בתחרות הבינלאומית לצילומים צבעוניים
על כל נושאי ספורט ומשחקים
של אגפא-גברט

כל חובבי הצילום בישראל
מוזמנים להשתתף.
פרטים וטופסי הרשמה –
בכל חנויות הצילום.
מועד אחרון לקבלת צילומים:
30.10.1971.

עם אגפא זה מצליח!
AGFA-GEVAERT

הפלגות שיט ונופש לחופי הים התיכון
EPIROTIKI LINES

שרות הפלגות שבועי מחיפה לוונציה בכל יום ראשון באניות המעבורת הבנויות במיוחד לתיירות ולהנאת הנוסע - "הרמס" ו"פגאסוס".

סיורי חוף בשעות היום בנמלי הביניים - לימסול, אלניה ואנטליה (טורקיה), רודוס, פיראוס, קורפו, דוברובניק, וניציה וחזרה דרך - קורפו, פיראוס. הרקליון (כרתים) ולימסול.

מיזוג אויר ● בריכת שחיה ● מטבח עשיר ומגוון ● חנות פטורה ממכס

בלה את חופשתך וסייר במחירים נוחים לחופי הים התיכון!

סיורים בני 12 יום בכל שבוע - החל מ־1.100 ל"י, כולל מסים.
נא לפנות אל סוכן הנסיעות שלך או לסוכנים הכלליים

אלאלוף ושות'
ת"א, רח' אלנבי 94, טל. 611757 - 613389
חיפה, רח' כיאט 6, טל. 67752 - 67753

סיווג בטיחות שנקבע ע"י מנהל אגף הספנות והנמלים "הרמס" - "פגאסוס" שנת חבניה 1930 ("ג")

*

מבחר סיורים מנמל פיראוס - יומיים עד 10 ימים
באיים היווניים וטורקיה באוניות - תיור מפוארות

EPIROTIKI LINES

מקבץ הנדבות

יוסף חמדי

מאשים את אחיו

יחיאל חמדי

„הוא לקח ממני את כל חסכונותי!"

בסיפור נוסח „ראשומון", מאשים יוסף חמדי הקשיש את אחיו כי הלה שלחו לקבץ נדבות, והשתלט על כל רכושו, כשהוא מנצל את בורותו והאנאלפבתיות שלו. לעומתו, מצייר האח הצעיר תמונה שונה, לפיה נטל את אחיו תחת חסותו, כאשר זה נותר בודד, תמך בו וסעד אותו, וסבל בשקט את כל הבושות שנגרמו לו. שני הסיפורים גם יחד משאירים פתוחה את השאלה: איפה ה־20,000 של הקבצן?

המלחמה על אוצרו של הקבצן

כ יליונרים שהם קבצנים, וקבצנים שהם מיליונרים, אינם תופעה חדשה בארץ הקודש. השבוע, חזר יוסף חמדי ואישר את נכונותה. בתביעה שהגיש ל־בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, ביקש חמדי בן ה־75, שאינו יודע קרוא וכתוב, כי בית־המשפט יחייב את אחיו החורג, יחיאל, להחזיר לו את הסך הצנוע של 20 אלף ל"י, שיחיאל לקח ממנו, לטענתו.

בהתחשב בעובדה שמקצועו הרשמי של חמדי הקשיש הוא קיבוץ נדבות, קשה היה, למיקרא התביעה, שלא להתפעל מ־מתח הרווחים בענף כלכלי זה.

יהודי פיקח

י וסף חמדי נראה כקבצן הקלאסי. הוא דמות ציורית, בעל קומה קטנה. קרח, עם כובע ברט נצחי לראשו. פיאות מסתלסלות, פנים מרובעות, זקן קצר. עיניים סגורות למחצה. הרושם הראשון הוא של איש תם ומסכן. אלא שחמדי הקשיש, יליד תימן, אינו מסכן כלל. יודע יפה מאוד את אשר לפניו. כאשר הוא אינו מעוניין — הוא לא ידבר בעד שום הון שבעולם. אם ישנה דעתו — ידבר, ועוד איך. למרות מראהו החיצוני ה־אומלל, חמדי הינו יהודי פיקח מאוד.

בתביעתו, טוען חמדי שהוא עובד כ־קבצן ומשתכר כ־25 לירות ליום. לפני שנתיים, לאחר שאשתו נפטרה, הציע לו אחיו החורג, יחיאל חמדי מכפר חרוצים שליד בני־ציון, לעבור להתגורר בקיר־בתו. כן הציע לו יחיאל לטפל בכל ענייניו הכספיים. היות והוא עצמו אינו יודע קרוא וכתוב, הסכים יוסף להצעתו של יחיאל, עבר להתגורר בביתו. לאחר תקו־פת מה, אף נתן ליחיאל את האפשרות לנהל באופן רשמי את עסקיו, מסר בידיו יפוי־כוח רשמי, ריכז בידיו את כל כספו.

עם הזמן, הודיע יחיאל לאחיו שאשתו יונה מתנגדת לכך שימשיך להתגורר ב־ביתם, העביר אותו לבית שכור, במקום אחר בכפר.

גם אחרי שעבר להתגורר לבית הש־כור, המשיך יוסף בקיבוץ נדבות, העביר לדבריו לאחיו גם את קיצבת הסעד.

לאחרונה הגיעו לאוזני יוסף שמועות שאחיו איננו מפריד עוד בין כספו שלו לכספו הפרטי — ודרש את כספו בחזרה. יחיאל, גילה, לא היה מוכן להחזיר אותו.

מצב כספי מצויין

י חיאל — מכחיש.

לדבריו, מנצלים רבים מאנשי כפר חרוצים את הקבצן הקשיש.

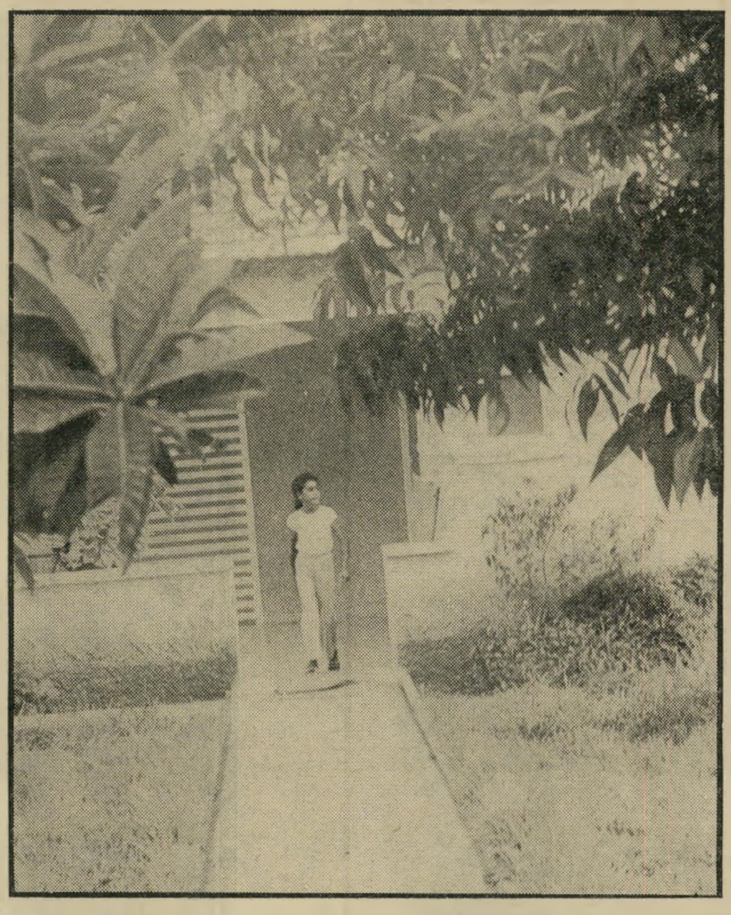
יחיאל בן ה־35 מתגורר בבית היפה ביותר בכפר. הבית משופץ, וגדול בהרבה מבתיהם של יתר התושבים.

חיוך מאולץ מחייך יוסף חמדי, בנוכחות אחיו יחיאל. יחיאל ניסה למנוע את הפגישה בין כתב „העולם הזה" לאחיו הקבצן.

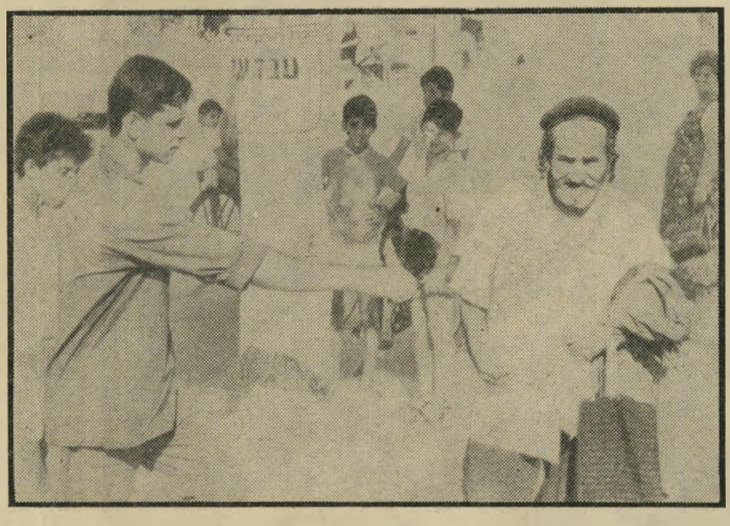
„אחי גזל ממני את כל הכסף שלי, 20 אלף ל"י וגם הבטיח לי אשה - ולא נתן אשה."

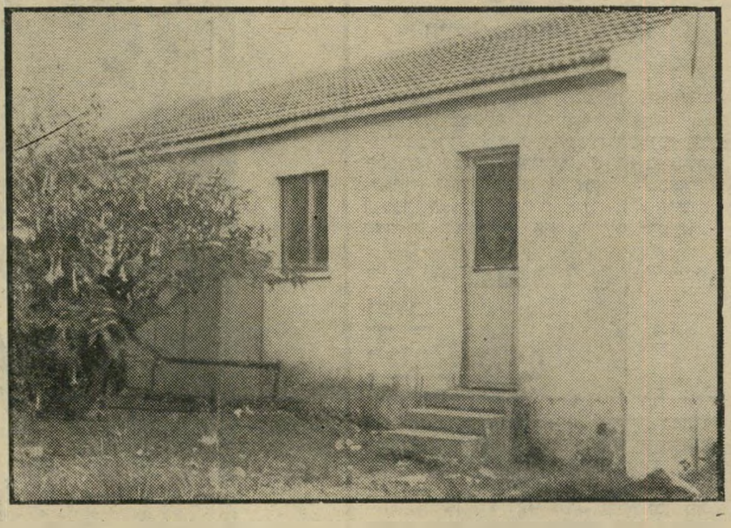

הבית המפואר

ניתו המרשים של יחיאל, חבר ועד הכפר. הבית נראה חדש, נחשב לבית היפה ביותר במושב, שחבריו רובם עולים מתימן, בעלי הכנסות נמוכות.

- לפרוטה - גם בהולכו בדרך, מושטת תמיד ידו של יוסף חמדי. מראהו מעורר הרחמים, החיוני למקצוע, ממלא את היד בנדבות. למרות הבטחה מפורשת, קיים פעילות ענפה בתחנה המרכזית.

הבית הדל

ניתו של הקבצן, שנשכר למענו על־ידי אחיו יחיאל. שני חדרים, המכילים מיטה בחדר אחד, ארון ישן בחדר השני.

יחיאל, שהוא חבר ועד הכפר, עובד כשכיר בפרדס, אך יש לו משק משלו, הכולל גם רפת. לדבריו, מצבו הכספי מצויין — „אבל בטח שלא בגלל יוסף. מה פתאום? להיפך. אני בזבזתי עליו כספים. נתתי לו הכל — והוא הלך ודפק אותי ככה."

מספר יחיאל: „לפני כשנתיים, באו בשעה שתיים בלילה להעיר אותי. הודיעו לי שבתיה, אשתו של אחי החורג מתה. נסענו לראש־העין ומצאנו את הזקן מסכן. ממש ריחמתי עליו.

„לאבא שלי היו שמונה נשים, בגלל זה אנחנו אחים חורגים. אבל אני מאוד ריחמתי עליו. כל המשפחה ריחמה עליו. בהלוויה, הוא נשען עלי, ובכה: ‚מה אני אעשה, מה אני אעשה?' הוא ביקש ממני שאני אקח אותו אלי.

„לא רציתי. מה אני צריך להכניס את עצמי לתוך העניינים האלה? אבל הלב לא נתן. בכל זאת זה האח שלי.

★ אמרתי לו: תפסיק

ל קחתי אותו אלי. חשבתי שיישאר קצת זמן, עד שהכאב יעבור. אבל עבר זמן, והוא בכלל לא רצה ללכת. הוא ביקש שיעבירו לו את הקיצבה של הסעד לכפר חרוצים.

„אחרי כמה זמן, שמעתי מחברים כאן בכפר שראו אותו בכל מיני מקומות ב־הרצליה ובתל־אביב, בתחנה המרכזית, כשהוא מקבץ נדבות. הלכתי אליו ואמרתי לו תפסיק. זה לא יפה. איך אתה עושה לי בושות. אני אדם מכובד כאן בכפר, חבר ועד.

הוא הבטיח לא לקבץ יותר. אבל כל פעם היה מבטיח — וכל פעם הייתי שומע שהוא מקבץ מחדש."

★ מתנה — וחרטה

כ משיך יחיאל ומספר: „תקופת־מה לקחתי אותו איתי לעבודה. אבל המנהל שלי בפרדס אמר לי לא לקחת אותו יותר. הוא אמר: ‚מה יהיה אם איזה נחש ינשוך את הזקן?' או אם המנהל אמר ככה, ‚מה אני אעשה? השארתי אותו בבית. הרי בסופו של דבר יש לי עסקים משלי שאני צריך לטפל בהם. אני לא אמרתי לו ללכת לקבץ נדבות. אבל אם הוא הלך — מה אעשה? אני יכול לשמור עליו?

וגם מלבד הנדבות הוא היה עושה לי בושות. למשל, יום אחד הוא בא ואמר לי שנתן במתנה לבית־הכנסת בכפר שני ספרי תורה ועוד 4,000 לירות. אחרי כמה ימים התחרט וביקש הכסף בחזרה. איך אפשר להתנהג ככה? אז עשיתי לו משפט בענין זה, והגענו לפשרה שהוא יקח בחזרה ספר תורה אחד, וספר שני ישאיר למושב.

פרוטה — צעיר מעניק פרוטה לקבצן, במרכז המסחרי של שיכון נווה־עמל, אשר בהרצליה. חבר הוועד טען שאחיו עושה בושות.

★ נתן הלוואה והתחרט

ך כמה עוד טיפלתי? למשל, הדירה ש־היתה לו בראש־העין. קנינו אותה מעמידר ומכרנו אחר כך. כמעט ולא יצא מזה רווח. קנינו מעמידד בסך 3,800 לירות, ומכרנו ב־4,000.

בכלל טיפלנו בו כל הזמן. הוא היה נותן לכל מיני אנשים כספים. למשל, הוא נתן לאחד מחברי הכפר, לראובן מדר, 266 לירות. אחר כך הוא בא אלי שאני אוציא את הכסף בחזרה. עשינו על זה בוררות. תמיד הוא היה נותן לכל מיני אנשים להחזיק את הכסף שהוא היה מרוויח. אני בכלל לא רציתי לטפל בזה. עשיתי את זה בחוסר רצון.

(המשך בעמוד 34)

- מצטרפת: ספק אם צעיר זה יודע שלקבצן יש רכוש של 20 אלף ל"י. כספי הקבצן הופקדו אצל אנשים רבים.

במדינה

עולים

מגיע לך שיחרור?

לא תשוחרר

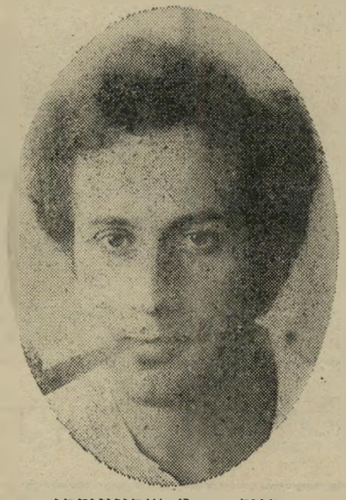
שלוש שנים לאחר שעלה לארץ, קיבל ויטולד שבינציסקי (23) צו גיוס לצה"ל. הוא זנח את לימודי ההנדסה שלו בטכניון, התייצב לשירות.

הוא שירת בצה"ל כבר חצי שנה, כאשר התגלה לו, באקראי, כי למעשה אינו חייב גיוס, מאחר שהשלים כבר את שירותו הסדיר בצבא ארץ הולדתו, פולין, שם שירת כמקובל, עשרים חודש.

„מדוע לא אמרו לי את זה?" שאל הצעיר, מסולסל הבלורית, שהמקטרת הנצחית מוסיפה ייתר רצינות להבעתו הרצינית. מפקדו הישיר לא ידע לענות לו, הציע לו למלא בקשה לשיחרור.

לויטולד לא היתה כל התנגדות לשרת בצה"ל, אולם הוא לא ראה כל סיבה מדוע שיוסלה לרעה. הוא מילא את הטפסים, הוזמן בפני ועדה, וזו הכירה בשיקרותו בצבא הפולני, המליצה על שיחרורו.

בירור חוזר. השליש הראשי לצה"ל דחה את ההמלצה, הודיע כי אינו מוכן לשחרר את ויטולד. כל הנמקה לא צורפה

חייל × 2 שבינציסקי
עד ראש הממשלה

לסירוב. ויטולד סירב להשלים עם הסירוב, החל מרעיש עולמות.

המצב כרגע, כפי שהסביר הממונה על ההסברה במשרד הביטחון, שרגא בן־משה: „לאחר שהחייל פנה אל ראש הממשלה, הועבר העניין לבירור חוזר של הרשות הצבאית המוסמכת. היא תחליט סופית."

משטרה

ושוב,

מכות משטרה

שמואל עוזרי, צעיר (19) שחרחר ותמהוני, בן העדה התימנית, שוחרר מצה"ל לפני תום שירותו הסדיר. לאחר שיחרורו, החליט עוזרי לעזוב את בית הוריו, במושב גאולים שליד נתניה, ירד לאילת.

התפרצויות וגניבות. לפני זמן מה, הופיע עוזרי בתחנת משטרת אילת, ביקש להתלונן על שנגנבה ממנו לירה שטרלינג.

אחד השוטרים בתחנה, סמל מרדכי אביטל, גילה עניין רב בעוזרי — אך לא בגלל הלירה שטרלינג שנעלמה.

את התחלת המעשה, קשה לקבוע. את סופו, מספר הצעיר התמהוני:

„הסמל אביטל האשים אותי שאני ביצעתי כל מיני התפרצויות וגניבות, והתחיל להכות אותי. הוא הכניס לי אגרוף בעין הימנית. התחיל לרדת לי דם."

עוזרי נלקח לבית־החולים לטיפול. לטענתו, מנע ממנו איש המשטרה לקבל תעודה רפואית.

לאחר ששוחרר מהמעצר, פנה עוזרי לעורך־הדין האילתי יצחק דויד. זה פנה בשמו לשר המשטרה ולנציב התלונות, בתביעה לחקירת המקרה.

מפקד משטרת אילת, מפקח יגאל גולן, הכחיש את טענותיו של עוזרי. „קיימים נגד האיש תיקים במשטרת אילת," אמר. „הוא שוחרר מצה"ל, וברור שהוא משוגע."

במרחב

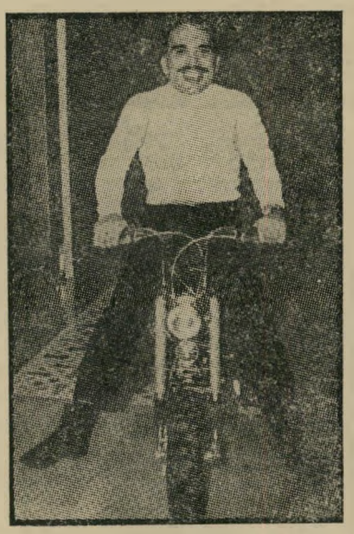
ירדן

מרד

נגד חוסיין?

הייתכן שהטבח האחרון שערך חוסיין במחבלים — היה יותר מדי אפילו בשביל אנשיו שלו?

שלטונו של חוסיין התבסס מאז ומתמיד על צבאו, המורכב על שבטי הבדואים

מלך חוסיין
התומכים מרדו

הנאמנים לו. עתה, זו הפעם הראשונה מאז עלה לשלטון, התגלתה התנגדות למלך דווקא מהמקור המפתיע ביותר — בין ראשי שבטי הבדואים.

אזהרה למלך. קבוצה של עשרה נכבדים פירסמה גילוי־דעת, שאפשר לראותו בפירוש כאזהרה חמורה למלך. בראש הקבוצה עומד לא אחר מאשר ד"ר סעיד אל־תל — אחיו של ראש ממשלתו של חוסיין, מי שנחשב כאוייב מיספר 1 של אירגוני המחבלים.

בגילוי־הדעת הסנסציוני, קוראים הנכבדים ל„ייתר הבנה לחיוניותם של האירגונים הפלסטינאים," תובעים מחוסיין לקבל

נידון האפז
הירושים שפטו למוות

עליו מחדש את עול הסכמי קהיר־עמאן, בהם הושג סטאטוס־קוו בין המחבלים ל־חוסיין, ואשר אותם ביטל חוסיין כאשר יצא למיתקפתו האחרונה. חותמי גילוי־הדעת קראו להרשות „חופש ביטוי ובי־קורת עצמית".

מינימום־מקסימום. „במצב הדברים כיום, זה המינימום שביכולתנו לעשות — וגם המקסימום," הצהיר אחד מחותמי גי־לוי־הדעת, ד"ר ג'מאל שעאר, בפני כתב יונייטד פרס. גילוי־הדעת, המשתרע על פני שבעה עמודים, הוגש לראש הממשלה, וצפי

אל־תל. „אין דבר הקודם למערכה על שיח־רור השטחים הכבושים," נאמר בו. „במע־רכת השיחרור נגד ישראל, חייבים להיות מיוצגים כל עמי ערב — וזה כולל גם את האירגונים הפלסטינאים. החייבים למלא תפקיד בשיחרור מולדתם."

גילוי־הדעת קורא להכיר באירגון ה־שיחרור הפלסטינאי כנציג העם הפלסטי־נאי, ומבקש לאפשר לאירגון להקים את בסיסיו על אדמות ירדניות ללא הפרעה, לאפשר להם „לפעול נגד האוייב הציוני."

לחוסיין, היה בגילוי־דעת זה משום גלו־לה מרה. דווקא ברגע שנראה היה כאילו נצחונו שלם, כאילו הצליח לחסל את ה־מחבלים — התגלה שלמעשה, לא הצליח לחסל כלום.

סוריה

אתמול אדוני הארץ,

היום בוגדים

במיטב המסורת הים־תיכונית, הגיעה עתה ההפיכה הסורית האחרונה לשלב־הגמר המסורתי: בית־משפט מהפכני הו־ציא גיזרי־דין נגד כמאה איש. האשמה: בגידה במולדת ונסיון להפיל את המשטר.

דאגתה הראשונה של כל קבוצת בר־יונים התופסת את השלטון, במרחב, היא לחסל במהירות האפשרית את יריביהם. אותם הנתפסים בפועל, מושלכים לבתי־כלא או מועמדים אל הקיר. נגד אלה שהצ־ליחו להימלט, מוצאים „פסקי־דין מהפ־כניים."

מוות. בין מאה הנאשמים, הפעם, נמ־צאים מישל עפלק, מייסד מפלגת הבעת. אמין אל־חאפז, נשיא סוריה לשעבר. שבלי

– يبعمل كده عشان يكتب فن في مستوى المعركة !؟

„הוא יורה בשעת הכתיבה, כדי להיכנס לאווירת המערכה."

אל־עיסמי, מזכיר הבעת לשעבר. ואסעד אל־קותאני ואליס פרח, חברי ההנהגה הפו־ליטית של המפלגה.

אתמול, היו אלה אדוני הארץ. היום, הפכו לבוגדים, כשעל ראשיהם תלויים גיזרי־דין מוות ומאסר עולם. אם הם בכל זאת עדיין בחיים וחופשיים — הרי זה רק הודות לעובדה כי נמלטו מארצם בזמן.

מצרים

לחיות

את המלחמה

„הסופרים אינם נותנים כל ביטוי למע־רכה שבה עומד העם. כל מה שנכתב על המלחמה לשיחרור השטחים הכבושים בידי האוייב הציוני, הינו חסר חיים, חסר תחו־שת המלחמה. אבל איך בעצם יוכלו הסופ־רים לחוש את חוויית המערכה, כשהם יושבים, לבושי חליפה, בחדר ממוזג־אוויר? כדי לכתוב על המלחמה, צריך לצאת החו־צה אל העם. כדי להרגיש אותו, צריך לחיות איתו."

קדושים, תבושים. ביקורת חריפה זו הושמעה לאחרונה נגד הסופרים והעי־תונאים במצריים, במסגרת סימפוזיון שהת־קיים באוניבר־סיטת קהיר בנושא „הסופר והמערכה." למרות שהנושא עסק בסופ־רים, זכו גם העיתונאים המצריים למקלחת קרה: „הם רחוקים מהמציאות," הסכימו ביניהם המשתתפים. „ניתוחיהם אודות ה־מצב קלושים ותלושים."

עכשיו
היא מתגייסת

בתכם מתגייסת עתה לצבא.
כאשר תסיים את השירות,
תהיה כבר גברת לכל דבר.
ראויה היא שתחסכו למענה,
בעת שרותה,
אמצעים שיעמדו לרשותה להבטחת עתידה
בגמר השירות.
בתכנית הטובה ביותר למטרה זו-

"חסן לחייל"

התכנית הבלעדית של

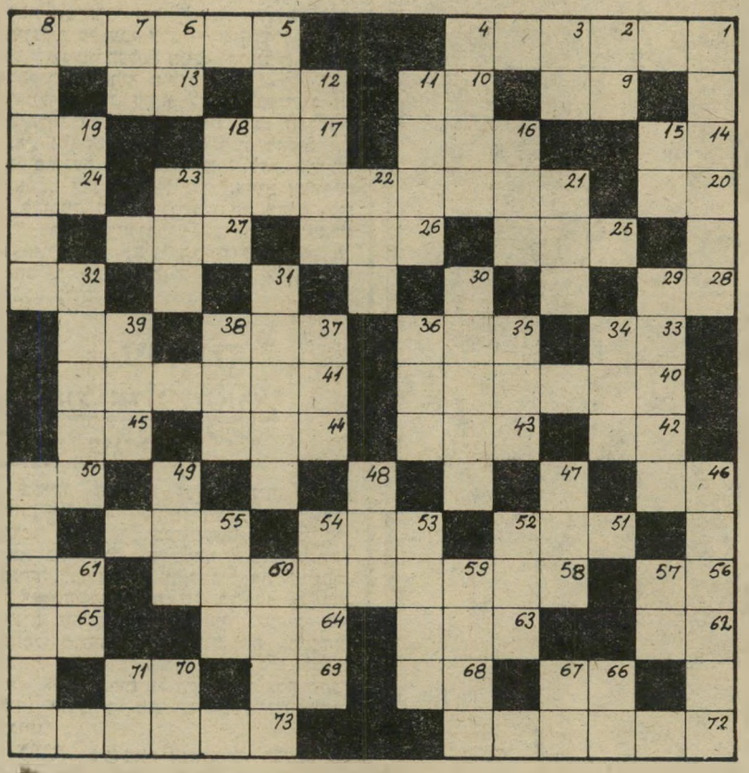
בנק הפועלים בע"מ

תאוות תאוות תאוות

PAZGAS

תשבץ העולם הזה 1772

את פיתרון התשבץ יש לשלוח לת.ד. 136, תל־אביב, ולציין על גבי המעטפה: „תשבץ 1772". בין הפותרים יוגרלו פרסי ספרים.

מאוזן:

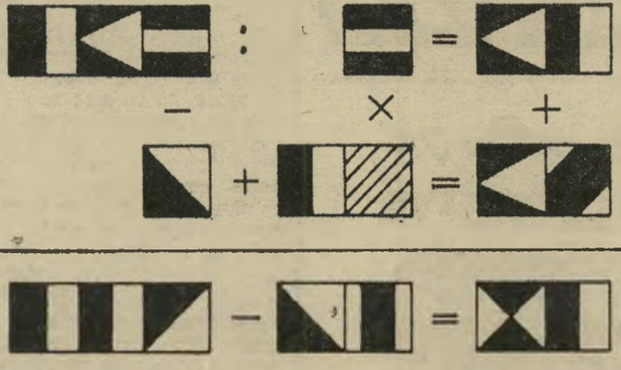
1) ארץ אסיאתית בה מתחוללת מלחמת אזרחים. 5) אירוע המוקדש למוסיקה. 9) רוח רעה. 10) בסיס. 12) אדון. 13) שנון. 14) עמוד מים. 16) האדם הוא היונק היחיד שאין לו כוח. 17) דממה. 19) כלי הקשה. 20) מזכיר האו"ם הראשון. 21) איש טלוויזיה פופולארי. 21) קריאת זרוז. 25) מודע. 26. גלות. 27) כסף רב. 28) חי במים. 32) ענן. 33) נולד בטרם עת. 35) ראש שבט ערבי. 37) מפרש תנ"ך ידוע. 39) חברת נפט אמריקנית. 40) מושבה ותיקה. 41) ראש מדינה אפריקנית. 42) אוניברסיטה אמריקאית. 43) פנצ'ר, תקלה. 44) אלה יוונית — אשת זאוס. 45) תבלין שנותנים בקפה. 46) אמונה באלוהים. 50) תן ! 52) תכשיר יופי עתיק — משמש לאיפור העיניים. 54) דרום. 56) באוצר יריד. 57) שופט מחוזי שפרש לגימלאות. 59) משרר ישראלי, מחבר „עיר היונה". 62) אחוריים. 63) פרוסת לחם. 64) רצוי לבלוע אותו מן התבן. 65) נהר באנגליה. 66) אביון, דל. 67) נישא. 69) תבואה. 70) אבר פנימי. 71) יומן אשר שבק חיים. 73) מצביא יווני שהובס על־ידי יהודה המכבי. 74) חיה ממשפחת המכרסמים.

מאונך:

1) מדינה צפונית. 2) נמצא. 3) מכשיר עינויים. 4) מודה בתבוסתו. 5) צירקוס. 6) אבי חם. 7) כיוון. 8) מפציץ רוסי בידי המצרים. 11) חכם, הרואה את הנולד. 12) רג'ים. 15) מספיק. 16) שיר, לחן. 18) בן צאן. 19) חיה הניזונה מנבלות. 21) בירה. 22) אינוואליד. 23) גבר שלא נשא אשה. 29) אלוהים המטיר אור תה על סדום. 30) פורטרט. 31) טשרניחובסקי היה כזה. 32) האשמה בדויה. 34) מפלגה בארץ. 35) היום השביעי. 36) עטרה. 37) שורה. 38) אגם. 39) אחת האמהות. 46) יונק החי במים. 47) כוח. 48) בן בקר. 49) אבי יהושע. 51) יישוב בהרי יהודה, בו הוקם ביה"ר למטוסים. 53) צבע בהיר. 54) מנהיג ערבי, שנלחם בכיס פאלוג'ה. 55) גבר שלא ידע אשה. 56) המאור הגדול. 58) נפטר. 60) מחטט. 61) איזור בעיר. 62) מיניסטר. 67) בלבד. 68) אותו אכלו בני ישראל במדבר. 71) חיית טרף. 72) בהמה גסה.

חשבץ 1772

זוהי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפרה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור, חיסור, כפל וחילוק, יש למצוא איזו סיפרה מייצג כל סמל של ריבוע.

את התשובות יש לשלוח על־גבי גלויות בלבד לת. ד. 136, ת"א, ולציין על גבי הגלוייה: „חשבץ 1772". הפיתרון צריך להכיל את כל התרגיל במיספרים. המועד האחרון למישלוח הפיתרון — 24.8.1971.

בין הפותרים נכונה יוגרלו שלושה פרסי ספרים.

אהבה מתקדמת

סרטים, שיקופיות, צילומים וחוברות וכו' מאירופה

להתקשר עם

ת. ד. 24085 ת"א

חדש בארץ!!

מגלה עתידות בחגורת הפלא וקפה. בענייני משפחה, חברה, אהבה ושלום בית. עבר, הווה ועתיד.

רות עוזיאל

רח' יאיר שטרן 9, ת"א (פלורנטין)

אוצרו של הקבצן

(המשך מעמוד 31)

ועוד מספר האח הצעיר:

אם היו לי טובות הנאה מזה שהוא היה אצלי? כלום. הוא אומנם נתן לאשה שלי מתנה. מכונת כביסה. אבל זה בגלל שהיא היתה מכבסת לו.

אני הייתי לוקח גם את קיצבת הסעד שלו, אבל רק שבעה או שישה חודשים. אחר כך הוא הלך ונתן הוראה שאת הקיצבה יתנו לו באופן אישי ביד. מאז לא ראיתי את קיצבת הסעד.

הבן נפתלי פחד

בקיצבת הסעד שהייתי מקבל בשבילו, הייתי קונה לו קוניאק. בשבילו קוניאק זה בריאות. בלי קוניאק הוא לא היה יכול לזוז. פעם, מתוך שיכרות, הוא נפל

חבר הוועד

יחיאל חמדי, אחיו של הקבצן: „אני לא צריך את כספו. יש לי די."

ושבר את הרגל. אני טיפלתי בו. זה היה בזמן שהוא היה גר אצל קרובה שלנו בהרצליה, בנגה דהרי. היא הבטיחה למצוא לו אשה אחרי שהוא אמר שהוא רוצה להתחתן. היא אמרה לו שהיא תמצא לו בחורה — בתנאי שיתן לה כסף. הוא נתן לה. כולם היו לוקחים ממנו כסף.

אז מה הוא בא ומספר את כל הסיפורים האלה. הכל פרי הדמיון שלו. אף מילה ממה שהוא מספר לא נכונה. אנחנו רק ניסינו לעזור לו, וזאת התודה שלו.

בקשר למגורים שלו אצלי בבית. אחרי כמה זמן, האשה יונה לא הסכימה. היא רצתה שהוא יגור לבד. אז שכרתי לו דירה שני חדרים לא רחוק ממני, והוא היה ישן שם. ואפילו כדי שלא יישן לבד הייתי לוקח את הבן שלי נפתלי שיישן איתו. אבל הבן פחד. למה כתבו בעיתונים שהעברתי אותו לחדר? העברתי אותו לדירה. מה רע בזה?

„אח לא טוב"

דירה נראית באמת לא רע. שני חדרים קטנים, נקיים יחסית. ארון ישן, מיטה שבורה. במטבח, חפצים שונים שכל קבצן הראוי לשמו אוסף בדרכו: מימיות, ברזים, פחים.

„יחיאל הביא אותי כאן למושב והיה שולח אותי לאסוף נדבות," מספר יוסף. „את כל הנדבות הייתי נותן ליחיאל יום יום. כל הכסף שלי לקח יחיאל. יחיאל לא טוב. הוא הבטיח לי אשה, ולא נתן אשה. האשה של יחיאל זרקה אותי מהבית. היא היתה אומרת שאני מלכלך. איפה אני מלכלך? למה אמרה ככה עליי?"

תספורת צבאית קצרה, מחעל־מת מהאופנה המודרנית, גורמת למרד תלמידים.

סערת השערות

המנהל אשר על התספורות, הלא הוא אהרון מזיא, המקפיד שתספורת תל־מידיו תהיה קצוצה, יכול להתפאר דווקא, אישית, בבלורית מפוארת.

כל אדם, ותחביבו שלו. אחד אוהב לשחק גולף, שני אוסף בולים. אחר אוהב חביתות — מלוא הבית חביתות. אהרון מזיא, מנהל בית הספר אורט רחובות, אוהב תספורת קצרה.

אוהב מאוד אפילו. הדבר הראשון ש־הוא מחייב בו תלמיד חדש שלו, מייד לאחר הרשמתו לבית־הספר — הוא ללכת להסתפר.

התלמיד הולך, חוזר מסופר. המנהל בו־דק את התספורת. לפעמים היא משביעה את רצונו, לפעמים לא.

כאשר היא לא — הוא שולח את ה־תלמיד מייד להסתפר שוב. התלמיד הו־לך, חוזר. לא בהכרח בפעם האחרונה. אחדים מתלמידיו של מזיא עשו את ה־סיבוב ארבע, חמש פעמים, עד שעמדה תיספורתם במיבחן.

לפני שנה, מנע מזיא מתלמיד מלגשת לבחינת בגרות, על שזה לא הסתפר כ־יאות.

תלבושת אחידה — תמיד

לא רק תספורות קצרות אוהב ה־מנהל. גם תלבושת אחידה אהובה עליו עד למאוד, עוד משחר נעוריו.

המזכיר אריה בן־יוסף, שנשלח על־ידי המנהל למ־נוע בעד התלמידים מלהתראיין.

אם יקיימו תלמידיו של אהרון מזיא את הוראת מנהלם, שומה עליהם להס־תובב בתלבושת האחידה, האפורה־משע־ממת, והמגוונת בסמל אורט המפאר את החולצה, כל שעותיהם הערות. בימי חול, חג ומועד, בביתם, כשהם יוצאים לסרט או לבקר חברה. כל שנות־לימודיו בבית־הספר, חייב התלמיד להיות לבוש תל־בושת אחת ואין שנייה לה — התלבושת האחידה.

למען הדיוק, מכוון האמור לעיל רק לחולצה ולמכנסיים. אשר לגרביים ול־נעליים, סביר להניח שבתחום זה יש ל־תלמיד חופש ביטוי, מאחר שכל הוראה בנידון לא הוצאה על־ידי המנהל. ביניתיים.

הפעולה הראשונה הנדרשת מתלמיד חדש בבית־הספר אורט רחובות, היא חתי־מה על טופס התחייבות, כהאי לישנא:

„ידוע לי:

„א. שתלמידי אורט—רחובות חייבים לבוא לביה"ס, לבושים בחולצה ובמכנסיים של התלבושת הרשמית. סטיה מכלל זה תבוא בחשבון אך ורק, אם יפנו ההורים מראש בבקשה להתחשב בתקלה שקרתה. כלל זה מחייב גם בימים שאין בהם לי־מודים.

„ב. שמחייבת אותם תספורת קצרה ו־בלתי־מנופחת, ואסור שהפאות תעבורנה את קו חצי־האוזן.

„ג. שאסור עליהם העישון בתכלית־האיסור — לא רק בביה"ס ולא רק ב־תקופות של לימודים, אלא גם בכל מקום אחר (בית, רחוב, קולנוע, מגרש וכו')

התספורת המפורסמת מוצגת על־ידי התלמידים, המפנים גבם לקיר לא רק כדי להראות את רעמתם הפגועה, אלא גם כדי להימנע מזיהוי: „אם יראו את חפנים שלנו," הסבירו, „יזרוק אותנו המנהל מבית־הספר."

ובכל זמן — ובכלל זה בכל החופשות של השנים, שבהן הם תלמידי ביה"ס.

„ידוע לי, שסטיות מחובות אלה עלו־לות להביא עונשים — עד להרחקה מוח־לטת מביה"ס ועד בכלל.

„הריני מתחייב לנהוג בהתאם לנ"ל כל עוד אהיה תלמיד אורט ברחובות. כמו־כן מתחייב אני לנהוג בהתאם להוראות האחרות, כפי שהן מפורטות בתקנון או כפי שהן תינתנה מטעם ההנהלה בכל תקופת היותי תלמיד ביה"ס."

חתימתו של התלמיד על התחייבות צנועה זו איננה מספיקה. גם הוריו חיי־בים לחתום עליה. ולא סתם לחתום, אלא להתייצב אישית לטקס החתימה. מה ש־בטוח בטוח.

התפטרות קולקטיבית

תלמידים ותיקים כבר מכירים את הגושא, יודעים שאפילו בימי החופש הגדול, כאשר הם באים לבית־הספר ל־החליף ספר בספריה, הם חייבים ללבוש את התלבושת האחידה שלהם.

תלמידים חדשים, שבאו להירשם בחור־פש, גילו שעליהם לחזור, מסופרים ולבו־שים כיאות, לפני שיתקבלו. ללא תספורת ותלבושת נאותים, הבהיר להם המנהל, אין הרשמתם הרשמה, והם כאילו לא באו כלל בשערי בית הספר.

נוכח המצוקה, החליטו תלמידי אורט רחובות להתארגן כדי לזעוק חמס: שניים מחברי מועצת התלמידים נשלחו להנהלת אורט הארצית, על־מנת לברר את חוקיות העיסקה שהמנהל אירגן.

השלב הבא: כינוס מועצת התלמידים, והגשת התפטרות משותפת של כל חברי המועצה, במחאה על צורת ניהול בית־הספר. בד בבד עם ההתפטרות, תיבחר מועצת תלמידים במחתרת, שתנהל „מל־חמה עד חורמה במנהל."

כרגע, פעילים באירגון המרד רק ה־שישיסטים ומעלה. החמישיסטים הירוקים פוחדים עדיין לפצות פה. אך גם בלע־דיהם, מובטחת, לדעת הכל, שנת לימו־דים עליזה באורט רחובות.

התלמידים מימין לשמאל: יעקב חן (12 וחצי) מגדרה, חושש להתנגד. משה קוסטו — מעז: „לא ייתכן לנהוג כך בתלמידים," אומר הוא. עופר („נמרוד") שור (14 וחצי) מחבצלת, מזנגד לתקנות, אך ניכנע לחן.

מלכת המים
1971
מטעם
העולם הזה
בחסות שעוני
TISSOT
השעון הנמכר ביותר בישראל

סוזן לרמר 10 המועמדות הסופיות

האמיתית

את הבובה הזאת אתם בטח מכירים: יש לה עיניים כחולות־שמיים, שיער צהוב־חיטה, פה אדום־דובדבן, עור לבן־שלג, וחיוך סיסי קטן־קטן. אפשר למצוא אותה בבית הדודה, כשהיא בדרך כלל שמורה בזהירות מאחורי זכוכית־נגד־אבק, בחברתם הרומנטית של ג'נטלמנים בעלי מבט ענוג, רועות ברווזים עגלגלות, ילדות קטנות עם המון בקבוקים בשיער, ושאר נציגי החרסינה של תרבות אירופה של העולם הישן.

מה שעדיין לא זכיתם לראות, זה איך ניראית בובה כזאת בחיים.

אז בבקשה: קוראים לה, למועמדת מס' 10 לתחרות מלכת המים — סוזן לרמר (17), גובה — 164 סנטימטר, משקל 45 ק"ג, והיא בובה אמיתית בגודל טבעי, גם אם מיניאטורי.

ובחיים — היא הרבה יותר משכנעת מאשר בחרסינה.

העיניים הכחולות האלה, הם משהו ש־צריך לראות אותו, כדי להאמין שיש דבר כזה. והעור הלבן הזה, הצח כשלג, שלא הספיק להתקלקל מהשמש הים תיכונית שלנו. וה— בקיצור, מה יש פה להרבות בפרטים. זהו זה.

הבובה החיה הזאת הגיעה אלינו ישר מקראקוב שבפולניה. לפני שנתיים. יש לה — כל אחד בניפרד — אמא נוצריה יפה־פיה בת 34, ואבא יהודי. אבל החיים שלה מתוכננים כבר מעכשיו בלי עזרת אמא־אבא.

הילדה: הפנים המקסימים ב־יופיים הם עדיין פני ילדה, המאופרים ע"י „הלנה רובינשטיין".

„אני רוצה לעסוק בענייני יופי," אומרת סוזן. ובשביל זה היא למדה במשך שנה וחצי כיצד להיות קוסמטיקאית.

היא מתכוונת לעסוק בעתיד במיקצועה, אבל בינתיים, עד שתתחיל לעבוד באופן רציני, לא איכפת לה לדגמן פה ושם: „רק שיציעו לי," אומרת סוזן.

הצעה אחרת שהיא מקבלת בשימחה: בי־לויים בערבים. „אני אוהבת להתלבש יפה, ללכת למקומות יפים, לרקוד ולשמוע מו־סיקה," היא אומרת. ככה. פשוט מאוד. בלי שום תוספות מן המצע של התגועה למען שיחרור האשה, ושאר הדברים הגורמים להכבדה על האינטלקט.

מה שנקרא: גישה בריאה לחיים.

הנערה: הגוף הוא גופה של נערה צעירה וחטובה — מכל צד שלא בוחנים אותו, את סוזן המקסימה ירשה

הגברת: את גילה הצעיר מסו־גלת סוזן לנטרל בעז־רת תסרוקת מבוגרת והופעה מכו־בדת — אפילו בקורקבן חשוף.

יפהפיה פולניה נוצריה בת 34. בשערה הבלונדי מטפלת סוזן בתכשירי השיער של „וולה". בגד־ים של המוע־מדת מס' 10 בתחרות מלכת המים, מתוצרת „גוטקס".

רחל מרחלת על כל העולם

שברון הלב של מרגלית אנקורי

את הביקור הנוכחי של מרגלית אנקורי בארץ לא הייתי מגדירה כמאושר ביותר. אם לשפוט לפי מה שאני שומעת, ולפי מה ששומעים כל שכניה, בבית שברחוב בן־יהודה בתל־אביב, הרי זה ביקור לא כל כך מוצלח.

מה ששומעים שם, אלה דיאלוגים באוקטבות גבוהות ביותר, ובסיגנון חד־משמעי ביותר, המוחלפים בין דיירי הדירה — מרגלית (32) מחד, וחלום־חייה, גבי שושן (22), מאידך.

מרגלית, המאוהבת בגבי עוד מהימים ששניהם כיכבו בשיער, לא חדלה להתכתב איתו כל זמן שהותה בארצות־הברית, לשם היא נסעה כדי לשחק בהצגת זורבה בברודווי.

וברגע שהיא הגיעה עכשיו לביקור בארץ, עקר גבי מדירת־הרווקים שלו בגבעתיים, ועבר לגור עם מרגלית בדירתה.

הצרה היא, שזה הכי רחוק שהוא מוכן לעבור. להתלוות אליה לניו־יורק, כמו שמרגלית ביקשה, הוא לא מוכן. לא הו־עילה גם הצהרתה שתתאבד. הסיבה, כפי שהסביר גבי: להקת־זמר חדשה, המוקמת עתה ממירי אלוני**, המתופף **זוהר לוי**, אחד הצ'רצ'ילים וגבי עצמו.**

התחזית, אם לי תשמעו: מרגלית תחזור לניו־יורק — עצובה, ולבדה.

אנקורי ושושן

מדוע הן מתמסרות לאורי גלר?

זוכרים את **אורי גלר**? בטח זוכרים. איך אפשר לשכוח? עכשיו שהזכרתי לכם, אתם נזכרים ודאי שבזמן האחרון היה קצת שקט ממנו. הארץ שקטה, כמו שאמר אלתרמן.

מי שלא שקט זה אורי עצמו. פגשתי אותו השבוע כשעל זרועו עטופה באלגנ־טיות דיילת יפהפיה בשם **פרנסיס** משהו, וזה הזכיר לי שרק לא מזמן הוא היה החבר של **שרה גורן**, ולפני זה הוא היה חבר של **עירית לביא**, ולפני זה — בקיצור, התחלתי לעשות חשבון קצר ומהיר, וגיליתי במפתיע שהבחור הזה, בעל החיוך התמים והמבט הגלוי והישר, הוא, ככה בהשקט ובביטחה, אחד הדון־ז'ואנים הפעילים על המסלול כיום.

שאלתי אותו, איך הוא עושה את זה, והוא ענה לי, בגילוי־הלב האופייני שלו:

„אין לזה כל קשר לטלפטיה שלי. כלו־מר, אני לא מפעיל עליהן שום טלפטיה. אלא מאי? הבנות משכנעות את עצמן

גלר וידידה

שאני מפעיל עליהן, ואז, הן אומרות לעצ־מן, הן כמובן חסרות־אונים להתנגד — ולא מתנגדות. ובאיזה מהירות שהן לא מתנגדות.“

אלא שכל הבנות האלה אינן, בשביל איש הקסמים, אלא אמצעי להשגת המטרה. אומר אורי, כשהוא מצביע על פרנסיס היפהפיה, שאינה מבינה למזלה עברית: „זה די נעים ודי חשוב, לצאת עם יפה־פיות כמוה. אפילו שאין לה שכל במיל. אבל מה שאני מעוניין להשיג, זו בחורה עם כסף. הרבה כסף. זה לא סוד. אני רוצה להשיג לי חיים קלים וטובים, וחתי־כה עשירה היא הדרך האידיאלית לזה. אהבות — אני אמצא לי תמיד, זה לא בעייה.

„בינתיים, הצרה שלי היא שהמיליונרית היחידה שהכרתי — כבר נשואה. ואילו העשירה ביותר הלא־נשואה שאני מכיר, היא רק בתו של בעל שרשרת בתי־מלון בארץ. אבל אין דבר — יש לי סבלנות. אני בדרך למטרה.“

פרנסיס חייכה את חיוכה המבריק והאינ־טילגנטי, אורי חייך את חיוכו התמים והשקט, ואני הלכתי לי לדרכי, מהרהרת לעצמי שאם אני מכירה את הבחור, עוד אוכה לראותו עומד מתחת לחופה עם מילי־יונרית צעירה, פחות או יותר.

בחזרה לבורגנות

קשה אולי להאמין, אבל ב־30 לאוגוסט תחזור אחת הטיפוסיות הבהמיות ביותר של הבוהמה בישראל, השחקנית **ברכה נאמן** (31) לחיק הבורגנות הישנה והטובה. היא תעשה את זה, לא פחות ולא יותר, אלא **בבית־ויצ"ו** בתל־אביב, שם היא תת־ייצב מתחת לחופה עם **דויד לוי**. זהו צבר בן 37, מהנדס חשמל ששהה שלוש שנים בארצות־הברית, והעובד מזה שנה בפרס. בקיצור — טיפוס בורגני מהוגן, אזרח מהו־גן, אזרח קונסטרוקטיבי למדינה, ושאר ירקות.

וזה, מסתבר, בדיוק מה שברכה רוצה. „חזרתי לבורגנות,“ הודיעה לי. „רוצה בית, בעל, ילדים, ושקט. כנראה שהחינוך שקי־בלתי ניצח בכל זאת.“ אמה, היושבת לידה, מנענעת בראשה מעלה־מטה, בהינהונים רבי־משמעות.

ומי שלא מאמין, יוכל להיווכח בזה ב־חתונה. ברכה — שמה הנורמלי, אגב, הוא **מוהליבר**, והיא, לא נעים לגלות, נצר למשפחת מוהליבר המפורסמת — תעמוד שם, בחופתה, לא בשמלה בדואית, ואפי־לו לא יחפה, אלא לבושה בשמלה אורגנזה לבנה בורגנית ומהוגנת. ממש כאחת האדם. ומייד אחרי החופה, היא תיסע עם הבעל לסהרן, ותתפוך שם לעקרת־בית מן המניין. איך נפלו גיבורים.

נאמן

מייק בראנט - מתחתן עם אצילה?

ביום שישי, בארבע אחר הצהריים, חזר מייק בראנט לצרפת, לאחר שהופיע אצלנו בפני חיילי צה"ל, ובחתונת פצועי צה"ל שאירגן אבי הפצועים שמחה הולצברג ברמת־גן.

ולאן הוא חזר? לאהובת־חייו, שאיתה הוא עומד להתחתן, כך מספרת השמועה.

שמה מריה פולמוצ'י — והיא אצי־לה איטלקיה (עוד אחת, כן) בת 26, אמנם — לעומת ה־24 של מייק — אבל לעומת זאת היא קנתה לו במתנה מרצדס 280, כיאה למיליונרית. ומאחר שמייק מתעתד לעבור לגור בלונדון, כבר החלה מתכננת את הארמון שהיא תבנה שם בשביל שניהם.

אלא מאי? אני במקומכם הייתי מת־ייחסת לסיפור הזה קצת בהסתייגות. הוא פשוט יפה מדי מכדי להיות נכון, נדמה לי. מה גם שלא הצלחתי לוודא אותו. אז נחיה ונראה, הא?

במדינה

דרכי אדם

מציל הילדים — מאיים להתאבד

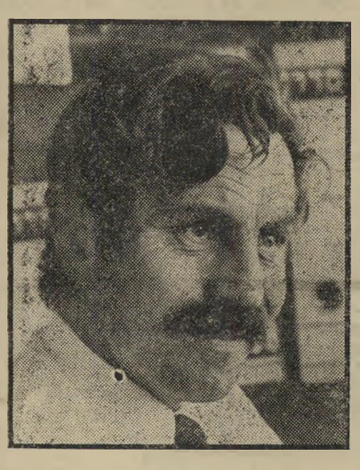
„באתי לישראל כדי להציל ילדים מפגרים. אבל זה כנראה לא מעניין אף אחד פה. עכשיו, משנכשלתי, איני רואה עוד כל מוצא. החלטתי להתגרש מאשתי, כדי שלא תסבול, ואחרי זה להתאבד. אני צריך לשלם את מחיר הכישלון."

אהבה ללא קץ. ארנולד ברגדורף היה בזמנו מנהל מוסד פרטי לילדים מפגרים ברעננה, בשם נוה אידים. הורי הילדים של עשרים הילדים המפגרים שבטיפולו העריצו את המנהל החייכן, בעל העיניים החמות והשפם העבות. הוא היה קרן־אור בודדת בחייהם של הילדים.

ברגדורף, יליד שווייץ שלמד חמש שנים פסיכולוגיה, רפואה פדגוגיה, וטיפול בילדים מפגרים, לא הסתפק, כמו־בית המוסדות הדומים, בהענקת מיטה ומזון ליל־דים מוכי־הגורל. הוא השקיע בכל ילד טיפול אישי, חום ואהבה ללא קץ. הוא שכר גננות, מטפלות, אביזרי עזר. הוא היה משכיב כל ילד במיטה בברכת לילה טוב.

התוצאות לא איחרו לבוא: הילדים, גילאי ארבע עד תשע, בחלקם פראי אדם, למדו לאיטם, לדבר, לאכול, להתלבש.

צעד אכזרי. דווקא הישגיו המופלאים של המחנך המסור, הם שהיו בעוכריו. בוקר אחד, בחודש ינואר השנה,

פדגוג ברגדורף
„אתאבד."

הגיעו למוסדו מספר פקידים של משרד הסעד, נטלו את הילדים מעם השולחן, באמצע ארוחת הבוקר, הכניסו אותם למוניות, והסתלקו. הם העבירו את הילדים למוסד ממשלתי, עקרו אותם באכזריות, כאילו היו גורי כלבים.

הסיבה לצעד האכזרי, האופייני כל כך למכונה ביורוקרטית חסרת־נשמה: חוב של 8,000 ל"י שנוה־אידים נשאר חייב.

את פקידי משרד הסעד לא ענייגה כלל הסיבה שבגללה נוצר החוב: השקעותיו של ברגדורף באמצעים וכוח אדם מעבר למה שמשרד הסעד היה מוכן לאשר לו.

השפיה — לא. לאחר שעבודתו המופלאה נקטעה בברוטליות, עבר ברגדורף לעבוד במוסד לילדים מפגרים של משרד הסעד בטבריה, אך עזב שם לאחר שלושה חודשים, בגלל חוסר אפשרותו להתקיים ממשכורת חודשית של 500 ל"י.

משרד הסעד הסכים לקנות את הצידה של נווה אידים במחיר 6,000 ל"י, אך ברגדורף לא קיבל את הכסף עד היום. גם את משכורת הרעב שהשתכר בטבריה לא זכה לקבל עד היום.

„משרד הסעד הרס אותי," סיכם השבוע ארנולד ברגדורף. „אחרי שנוה־אידים נסגר, אושפזתי בבית־החולים אי־כילוב, בגלל עניינים בלב. היום, אין לי מה לאכול.

„יכולתי אמנם לחזור לשווייץ, על חשבון העיר שלי, ושם לעבוד ולהחזיר את החובות. אבל אינני רוצה להשפיל את עצמי. נראה שנותרה לי רק דרך אחת: לשים קץ לחיי."

• למרות שהמוסד היה שייך לברגדורף, היה זה משרד הסעד ששילם עבור שהיית הילדים שם.

אל תוותרי על הנופש!

היית עלולה לעשות כן, אילו הרשית למחזור החודשי שלך לעכב אותך את לוח הזמנים שלך אינך יכולה לשנות, אבל את יכולה לשנות את אמצעי ההגנה הה־גיינית שלך, הפטרי מהתחבושות המגו־שמות והמרגיזות ו־התחילי להשתמש בטמפוני טמפקס הנוחים.

טמפוני טמפקס הם לשימוש פנימי, כלומר, אין ריח לוואי, אין חוסר נוחות, אין דאגה היכן לשאת מלאי (הם נכנסים בקלות לכיס או לתיק).

לטמפוני טמפקס עוד שפע יתרונות נוספים, כמו האפשרות לשחות מתי שאת רוצה.

לבשי כל סוג של בגדים שאת בו־חרת, בכל עת. לשחות, להפליג, לרוץ, לרכב, לרקוד... תמיד. שימי חבילה של טמפוני טמפקס במז־וודה. זה כמו לקחת חופשה מהמח־זור החדשי שלך.

פותחו ע"י רופא
עתה בשימוש מליוני נשים

הגנה סניטרית לשימוש פנימי

להשיג בבתי מרקחת ובחסרוקיות מובחרות. הסמונינות בקבלת דונאות וחומר הסברתי ישלחו 54 אג' בבולי דואר אל היבואנים אינווסט־אוספקס בע"מ, תל־אביב, רחוב ירמיהו 38

נסה לראות את הדב־רים גם מנקודת מבטם של האחרים, ואל תע־שה מעשים הגורמים לאדם הקרוב אליך עד־מת נפש. גלה רצון טוב כלפי חבריך ל־עבודה. נסיעה קצרה בסוף השבוע תביא לך את השלווה המיוחלת, ותסייע לך לפתור בעייה מעיקה. השבוע לא ממתינה לך שום הצלחה חברתית בולטת, כך ש־כדאי לך לנצל את הזמן למנוחה ולטי־פוח יופייך. יש סימנים שהמצב ישתפר.

* * *

המתח מגיע לשיאו — ואתה בהחלט לא מצ־ליח לנצל את ימיך ב־צורה הולמת. תן לעצ־מך ללכת — אבל אל תהיה חלש־אופי. שמור על בריאותך, ואל תקל־קל את הקשרים עם ידי־דיך האמיתיים. אתה תזדקק להם, והם שו־חרים את טובתך. ני־תוק כאוב הופך, בסוף השבוע, לעילה לא לקחת על עצמך התחייבויות נוספות — ובצדק. אל תיכנס לחוזים או להתחייבויות.

* * *

אם אתה אדם יוצר, תצטרך לרסן השבוע את יצריך, כדי להביא לסיום מוצלח של עבו־דה מסויימת. אתה מגזים בטיפוח ביתך על חשבון עבודה אמ־נותית שהינך מצפה לה זמן רב והעשויה ל־הביא לך מחמאות. התלבטויות יתר במצב הרומנטי שאתה שרוי בו עכשיו עלולות להביאך לדיכאון נפשי. עליך להיענות לאהבה שמציעים לך עכשיו. אל תח־מיצי הזדמנות שלא תחזור לך שנית. הגיע הזמן לדאוג לעונה הבאה. אל תגזימי בשהייה על שפת־הים.

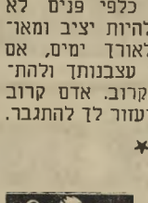
* * *

אתה זקוק למשענת רצינית בדמות חיי מש־פחה יציבים ומאושרים, ככלות הכל הם משקל הנגד היחיד לסערה ה־נפשית העוברת עליך בהתייחסותך לגורמים קיצוניים. זכור רק כי המצב כלפי פנים לא יוכל להיות יציב ומאו־שר לאורך ימים, אם לא תדע לאחר את מקור עצבנותך ולהת־גבר על עצמך בעתיד הקרוב. אדם קרוב אליך יגלה כלפיך הבנה ויעזור לך להתגבר.

* * *

אתה מרבה לנסוע. ה־שבוע יזדמנו לך בדרכים אהבים ואהבה כאחד. היזהר פן ירחיקו שי־קוליך הקרים מעליך הזדמנות גדולה על או־שר. כוח־התרגל עושה, אף הוא, את שלו — ודווקא הוא מסוכן לך, בהיערכות המזלות ה־נוכחית. השבוע טוב למעשי־פתע, להחלטות שרירותיות, לגי־חות לעבר הנעלם. את, לביאה, יכולה להתברך בחן בלתי־רגיל, בייחוד בימי שישי, שבת וראשון. היזהרי בשטח הכספי.

* * *

המתח עולה — ועוד עתיד לעלות, בטרם תר־אה נחת מפעילותך הנו־כחית. העיקר הוא לא להסתכסך, השבוע, עם אנשים נוספים. לקחת את הכל בשקט, ולע־שות סובבות, כשאתה נדרש לכך. גם אם ה־אנשים שמבקשים זאת ממך, הם, בעצם, בל־תי־נסבלים. בכלל, קצת מאקט לא זיק. מצבך משתנה — לשבט או לחסד — עם הירח החדש, ביום ראשון הבא. עקוב אחריו בזהירות.

אם לא תיזהר בעבו־דתך, ייגרם לך נזק כספי גדול, או אולי אף אובדן מישרה. העייפות הטיבעית שאתה שרוי בה מצטרפת לכך. ואתה תהרהר אם לא כדאי לעזוב את הכל. אל תעשה זאת בלי שיקול־דעת מדוקדק. יום ה' הוא יום נוח לאהב־הבים חדשים. לא צריך להתלהב.

* * *

כן, כולנו יודעים שאתה איש נימרץ ותקיף. אבל למה לך להפגין את זה כשהיא בלאו־הכי מסכימה? השבוע תהיה הניצוד ולא הצייד, אם אתה לא רוצה בכך — מו־טב שתתנזר מאהבה. פגיעה בכבודך מזעימה אותך. נסה להבליג. כוונת היריב אינה כה חמורה כפי שנדמה לך. אם לא תיוותר ברירה, לבשי תכלת.

* * *

אחד מבני משפחתך עומד להפתיע אותך ולקלקל לך את תוכני־תיך לשבוע זה. הייה נו־עז והסבר לו שלא יט־רידך. בנוסף לאורח ה־בלתי צפוי, ייתכן גם זיכסוך שכנים, או פנים־משפחתי, שיסבך אותך בצרות. לבת מזל קשת ישחק השבוע **קלף** לא נורמלי, אם היא משחקת קלפים. היי נועזת ושאפתנית. לבשי ירוק.

* * *

הורוסקופ

לבת גדי יהיה זה שבוע נפלא, שפע של בילויים, הצלחות חב־רתיות ואפילו מזל ב־חימורים. חמרי בעיקר על קלף לב. אפשרויות כלכליות חדשות מת־גלות לעיניך. לא כדאי לך לפנות לידידיך, ב־ייחוד לא בכתב ולא ב־יום שלישי. הם יסר־בו — ולאו־דווקא ב־אדיבות. היזהרי מפ־ני עלייה במשקל כי את עלולה לחבל בבריאות שלך.

* * *

הנסיעה אותה תיכננת תידחה. במקומה תצליח לעניין את עצ־מך במשהו שונה לגמ־רי. היכרות עם בת מזל גדי, תישא תוצאות חיו־ביות. היא תגרום לך שתנצל את מלוא כש־רונותיך בשמח האהוב עליך, אשר יגרמו לכך שהאנשים הסובבים אותך יעריכו ויכב־דו אותך ממדמד כ־אילו מאומה לא קרה.

* * *

מקום סגור בו תבלה בשבועות הקרובים, יאפשר לך לחשוב ולע־שות מאזן מסכם של חייך. המסקנות שת־סיק ממאזן זה יעזרו לך לשפר את תנאי חייך בעתיד. לך, בת דגים, מצפים קשיים כלכליים. על־ידי עבו־דה מאומצת יש לך סי־כוי לצאת מקשיים אלה. אל תיכנעו — הילחמו, למרות שחקרב נראה אבוד.

הרעות ביניים

מאת אורי אבנרי

10 באוגוסט 1971

תרגיל של צביעות

היתה זאת ישיבה צבעונית מאד. חברי־הכנסת, שבאו במצב־רוח של פגרה לישיבה שאיש לא התייחס אליה ברצינות, לא טרחו ללבוש לבוש רשמי. רבים מהם לבשו חולצות צבעוניות — שמעון פרס כותנת ווורודה, יוסף אלמוגי כתונת צהובה, יצחק בן־אהרון כותונת כחולה, אריה אנקוריון כותונת צהובה, וכמה מחברי הכנסת האחרים בשלל צבעים.

אבל צבעוניות הכותונות היתה כאין וכאפס לעומת צביעות הישיבה עצמה.

■ ■ ■

איש לא העז לדבר בגלוי נגד הרופאים השובתים. כי ציבור־הרופאים בארץ מונה כמה אלפי איש, וקולו־תיהם חשובים לכל המפלגות. לא כדאי להפסיד אותם.

אבל הכוונה הברורה של מפלגות הימין, שקראו לישיבת־פגרה זו, היתה להטיף לחקיקת חוקים שמטרתם היא למנוע שביתות — של הרופאים ושל כל שאר העובדים.

לכן לא דיבר כימעט איש ברצינות על הסיבות שגרמו לשביתת הרופאים, על תלונותיהם, והמהלכים שקדמו להוצאת צווי־הריתוק. היה ברור, שכימעט איש מן הנואמים, שקראו לישיבה, לא התכונן כראוי לקראתה ולא טרח לברר את הפרטים. (שלא לדבר כלל על העובדה השערורייתית, שמבין 33 חברי־הכנסת ש־תמו על הקריאה לישיבה, רק 19 טרחו בכלל להופיע.).

■ ■ ■

מכשירי־התקשורת עורכים בארץ מזה זמן רב מערכת של שטיפת־מוח, כדי להכשיר את הציבור לרעיון של „בוררות חובה". רעיון זה קונה לו אחיזה, ואפילו כמה מן הרופאים טענו ש„בוררות־חובה טובה יותר מצווי־ריתוק."

מכיוון שמכשירי־התקשורת אינם נותנים כימעט מקום לוויכוח אמיתי, שאינו מפוברק, אין הקורבנות־המיועדים של החקיקה מבינים לאן הדברים הולכים.

רעיון בוררות־החובה הוא טוטאליטארי מעיקרו, והוא קיים רשמית רק במישטרים פאשיסטיים. מובן שהוא קיים, למעשה, גם במישטרים הקומוניסטיים, שבהם קובעת הממשלה מה העובדים צריכים לקבל.

במישטר דמוקראטי אמיתי, כמו בבריטניה, משלים הציבור עם שביתות, שהן לאין שיעור יותר חמורות מן השביתות בארץ. מדוע? מפני שלאדם דמוקראטי ברור, כי לעובד מותר לדרוש מחיר גבוה ככל האפשר עבור סחורתו (העבודה), כשם שהדבר מותר לתעשיין, לייבוא־אן, לסוחר, לחנווני. כל עוד כל אלה חופשיים לקבוע את מחיר סחורתם — ושום „בורר" ממשלתי אינו קובע את המחיר — באיזו זכות בא מישהו לקבוע שהעבודה תהיה הסחורה היחידה שמחירה ייקבע בדרך של כפייה?

■ ■ ■

בוררות חובה היא בוררות של הממשלה — ולא חשוב איך ייקבעו הדברים להלכה.

המצב בעיני זאב

הממשלה מעוניינת תמיד בשכר נמוך של העובדים, כי היא המעביד הגדול ביותר בארץ, והיא גם דואגת לאינטרסים של מעבידים אחרים, ממשלתיים, הסתדרותיים ופרטיים.

בוררות חובה פירושה שהשכר לא ידביק לעולם את עליית המיסים והמחירים. פירושה: השכירים יקבלו פחות ופחות מן ההכנסה הלאומית, בעוד שחלק יותר ויותר גדול יילך לבעלי הון ומקצועות שאין לגביהם בוררות חובה.

זהו אי־צדק משווע. ומכיוון ששום אי־צדק לא יעמוד במיבחן של מציאות במישטר דמוקראטי, יקרה אחת מן השתיים: או שהמישטר יהיה בהדרגה ימני־טוטאליטארי (כלומר פאשיסטי, אבל לא נעים להשתמש במילה) או שאחרי זמן־מה יפרו העובדים את צו הבורר, ויהיה צורך לשלחם בהמוניהם לבתי־סוהר. (זה יקרה גם אם העובדים יחליטו, מחר, להפר צווי־ריתוק, כפי שעשו הדוורים לפני הבחירות).

בשום מקום לא עזרו חוקי־כפייה מסוג זה. בשום מקום הם לא מנעו שביתות, אלא רק החריפו אותן.

יש רק דרך אחת למנוע שביתות — והיא לדאוג לצדק סוציאלי מינימאלי, כדי ששום ציבור של עובדים לא ירגיש שהוא דפוק.

„אות קין" או „אות כהן"

הקוריוז של ישיבה מיוחדת זו סופק על־ידי שלום כהן.

כדי לזמן ישיבת־פגרה יש צורך ב־30 חתימות של ח"כים. חתימות אלה מובטחות מראש לכל יוזמה כזאת של סיעות הימין. יש להן 32 חתימות מוכנות: 26 של גח"ל, 4 של ע"מ ו־2 של המרכז החופשי.

ואכן, חתימות אלה (המוכנות תמיד מראש כמזכירויות המפלגות, למטרה זו) הופיעו למען מטרה ברורה לגמרי: לנצל את פרשת השביתות כשרותי־הבריאות, כדי לדחוף את הממשלה לחקיקת חוקים של בוררות־חובה ואיסור־שביתות.

מובן מאליו שלא היה עולה על דעת סיעתנו לתת יד למזימה כזאת. הלכנו לבחירות על סמך מצע תנועתנו, המבטיח בפירוש את חופש המאבק המקצועי. עמדנו על כך בנאומים רבים בכנסת הקודמת, ביחסנו לשביתות רבות — ובמערכת־הבחירות האחרונה הסתמכנו בפירוש על פעולת סיעתנו בכנסת הקודמת.

כאשר פרש שלום כהן מסיעתנו, העמיד פנים (ואף הצהיר חגיגית) כי יישאר נאמן לעקרונות, שעל פיהם נבחר, אפילו כשהוא בוגד בתנועה שבחרה בו. השבוע, בצורה הצינית ביותר, בגד גם בהבטחה זו.

■ ■ ■

מדוע צירף שלום כהן את חתימתו לחתימות גח"ל, ע"מ והמרכז החופשי לזימון ישיבה זו?

היה מובן לו — כשם שמובן לכל סדרן בכנסת, כי מטרת הישיבה היתה לדפוק את הרופאים. מטרה זו הושגה בעצם זימון הישיבה — שנתנה לשר־הבריאות במה להשמיץ את ציבור־הרופאים ולהצדיק את פעולות הממשלה, ובאותה שעה נתנה הזדמנות לריאקציה הימנית לדרוש את כבילת ידי הרופאים ושאר השובתים.

אמנם, בנאומו שילם שלום כהן מס־שפתיים לרופאים ולחופש מאבקם, אולם עצם הצטרפותו ליזמה ימנית ריאקציונית מובהקת, היתה חשובה יותר מדיבורים, שמעטים שמו לב אליהם.

אם כן, לשם מה בא כל התרגיל? יש לכך תשובה אפשרית אחת בלבד: כדי לחטוף קצת פירסומת ולהצדיק את קיומו הנפרד. מטרה נאה ואמצעים נאים.

■ ■ ■

דומה שחברי־הכנסת, שהם אנשים מנוסים מאוד בתרגילים מסוג זה, חשו בעניין. זה נתברר באינטרמצו משעשע.

בנאומו, דיבר כהן על „אות קין". היו"ר, ראובן ברקת הפסיק אותו בטענה (בלתי־צודקת, לדעתי) שאין זה ביטוי פרלמנטארי.

באותו רגע נשמעו לפתע מכמה צדדים בית, קריאות ביניים: „אות כהן! אות כהן!" מהולות בצחוק — כאילו נדברו ביניהם כמה חברי־כנסת מסיעות שונות.

יש מושגים הנקלטים ונדבקים בו במקום. נדמה, כי „אות כהן" הפך באותו רגע לסמל של משהו. כמו שמו של כלנתר, בשעתו.

דרוש NEW DEAL

להלן ההכרזה הקצרה שמסרת סיעתנו מעל דוכן הכנסת, כדי לנמק את הימנעותנו מן ההצבעה בדיון על פרשת הרופאים.

אורי אבנרי: נמנעתי מהצבעה בתור מחאה על עצם כינוס הישיבה הזאת, ההופכת את הכנסת למכשיר של לחץ וסחיטה נגד ציבור העובדים.

סיעתי מתייצבת ללא כל הסתייגות לימין הרופאים, כשם שהתייצבה ללא הסתייגות לימין עובדי המינהל והמשק.

למעשה נדרשת הכנסת היום לבחור בין הפח והפחת — בין מישטר של צווי־ריתוק לבין מישטר של בוררות חובה. אנו מתנגדים גם לזה וגם לזה.

שני האמצעים האלה גם יחד שוללים שלילה מוחלטת את יסודות הדימוקרטיה — הן הדימוקרטיה הקפיטליסטית, הן הדימוקרטיה הסוציאליסטית.

ההמצאה של מוסוליני

ביום 3.4.1926 חוקק בניטו מוסוליני את החוק הנקרא „DISCIPLINA GIURIDICA DEI RAPPORTI COLLECTIVI DEL LAVORO" — „חוק המשמעת המשפטית של יחסי העבודה הקולקטיביים". וכך חוקם מת שנקרא „המשטר הקורפורטיבי" של הפאשיזם. ביסודו היה מונח העיקרון שהממשלה קובעת את שכר העבודה ואת הרווחים.

מובן שהממשלה הפאשיסטית קבעה רק את השכר, והחזיקה אותו ברמה מינימלית, והתירה את רסן הרווחים של בעלי־ההון.

בארץ מסתמנת כיום נטייה דומה, ואנו מזהירים את העם בפני מגמה זו. איש איננו דורש לרסן את הרווחים של שיכבת הפרוטקציונרים והמתעשרים; איש איננו כובל את המקצועות המשוחררים מתשלום מס־הכנסה אמיתי. אך רוב חציבור, תחי על משכורת ונאלץ לשלם מס־אמת, נוכח לדעת שמעמדו הכלכלי היחסי הולך ויורד.

בשטח הבריאות המצב חמור במיוחד. בגלל הרכב הממשלה, אין הממשלה מסוגלת לתקים שירות בריאות ממלכתי אחיד, כדרישתנו. פיצול שירותי הבריאות גורם לביזבוז משווע של כסף ומשאבים, להפלייה בין רופא לרופא, וכל זה יוצר בלב הרופאים מישקע של מרירות, שהוא שמנה לבריאות חציבור.

אבות הרעיון: מוסוליני בחברת היטלר

לגבי הרופאים — חלק מהפיתרון הוא תקנת שירות בריאות ממלכתי אחיד, נוסח בריטניה.

לגבי הבעיה כולה — הפיתרון הוא חלוקה חדשה לגמרי של ההכנסה הלאומית, מעין „NEW-DEAL", מיבנה חדש של הרווחים והשכר בחברה הישראלית.

לא תצבענו בעד תורדת הנושא מסדר־היום כדרישת רק"ח, לא רק מפני שאיננו מזדהים עם תאידיאולוגיה הסוציאלית של רק"ח, אלא גם מפני שהכנסת אינה יכולה להשתמש מאחריותה למעשי־הממשלה, הפועלת מהשראתה ומכוחה.

מספר 1772 המחיר 1.80 ל"י

הזה

שרי ממשלות קנדה וישראל ישתתפו בהצגת הבכורה של סרט-עירום דו-לאומי

רוזאנה

סקיאפינו

וחצי

תריסר

חתיכות

ישראליות

נשכבות

מתחתיו

ארץ-ישראל

השלמה